

**POLITIKA SÚDRŽNOSTI EURÓPSKEJ ÚNIE V PROGRAMOVACOM
OBDOBÍ 2014 -2020,**

**NADREGIONÁLNA STRATÉGIA KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO
KRAJA**

Február 2012

Obsah

ÚVOD.....	2
I. POLITIKA SÚDRŽNOSTI EÚ V PROGRAMOVACOM OBDOBÍ 2014 – 2020	3
1. BUDÚCNOSŤ POLITIKY SÚDRŽNOSTI	3
1.1. Piata správa o hospodárskej, sociálnej a územnej kohézii EÚ a závery z nej vyplývajúce pre roky 2014 – 2020	3
1.2. Politika súdržnosti v stratégii Európa 2020	5
2. PRIORITY, CIELE, INICIATÍVY A INTEGROVANÉ USMERNENIA STRATÉGIE EURÓPA 2020.....	6
3. NÁVRHY NARIADENÍ EÚ PRE NOVÉ PROGRAMOVACIE OBDOBIE A ZAMERANIE PODPORY PROSTREDNÍCTVOM FONDŮ EÚ.....	11
3.1. Návrh nariadenia EP a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom fonde námorného a rybného hospodárstva zahrnuté do spoločného strategického rámca a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o EFRR, ESF a KF.....	12
3.2. Návrh Nariadenia EP a Rady o osobitných o Európskom fonde regionálneho rozvoja a ciele Investície pre rast a zamestnanosť.....	16
3.3. Návrh Nariadenia EP a Rady o Európskom sociálnom fonde	18
3.4. Návrh nariadenia EP a Rady o Kohéznom fonde.....	19
3.5. Návrh nariadenia EP a Rady o Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka (EPFRV).....	20
3.6. Návrh Nariadenia EP a Rady na podporu cieľov Európska územná spolupráca z EFRR.	21
4. NÁVRH FINANČNÝCH RÁMCOV EÚ PRE PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2014 – 2020 A ZÁKLADNÉ PRAVIDLÁ FINANCOVANIA PODĽA NOVÝCH NARIADENÍ.....	22
5. SLOVENSKO V KONTEXTE BUDÚCNOSTI POLITIKY SÚDRŽNOSTI EÚ A STRATÉGIE EURÓPA 2020	24
5.1. Strategická a inštitucionálna príprava SR na nové programovacie obdobie.....	24
5.2. Stanoviská a pozície vlády SR a zástupcov SR na rokovaní k budúcnosti politiky súdržnosti	27
6. ODRAZ STRATÉGIE EURÓPA 2020 V NÁRODNOM PROGRAME REFORIEM SR... ..	30
II. NADREGIONÁLNA STRATÉGIA KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA	32
7. IDENTIFIKÁCIA POTREBY A MOŽNOSTÍ ZAPOJENIA KSK DO PLNENIA CIEĽOV STRATÉGIE EURÓPA 2020	32
7.1. Košický kraj v číslach podľa cieľov stratégie Európa	32
7.2. Hlavné faktory rozvoja a limity rozvoja KSK	38
8. AKTIVITY KSK V NADVÄZNOSTI NA STRATÉGIU EURÓPA 2020	42
8.1. Iniciatíva: Inovácie v Únii.....	42
8.2. Iniciatíva: Mládež v pohybe.....	44
8.3. Iniciatíva: Digitálny program pre Európu	47
8.4. Iniciatíva: Európa efektívne využívajúca zdroje.....	48
8.5. Iniciatíva: Priemyselná politika v ére globalizácie	51
8.6. Iniciatíva: Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta.....	52
8.7. Iniciatíva: Európska platforma boja proti chudobe	54
9. PREPOJENIE NADREGIONÁLNEJ STRATÉGIE KSK A STRATEGICKEJ ČASTI PHSR KSK (III. AKTUALIZÁCIA)	55
10. NÁVRH ZABEZPEČENIA IMPLEMENTÁCIE AKTIVÍT NADREGIONÁLNEJ STRATÉGIE KSK.....	57
Vysvetlenie skratiek:	58
Zdroje:	58
Príloha: Prehľad odporúčaní EK a aktivít KSK v nadväznosti na stratégiu Európa 2020	60

ÚVOD

Európa v súčasnom období čelí náročnej úlohe. Musí sa dostať z hlbkej krízy, znížiť nezamestnanosť a chudobu, pričom je nevyhnutné realizovať opatrenia na podporu inovácií a prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo. Táto náročná úloha si vyžaduje rýchle opatrenia v mnohých oblastiach, najmä v oblasti hospodárskeho rozvoja, inovácií a zamestnanosti.

Predchodkyňou novej stratégie Európa 2020 bola Lisabonská stratégia, ktorá sa začala realizovať v roku 1992 a mala prispieť k tomu, aby sa Európa stala vedúcou ekonomickou a inovačnou mocnosťou sveta. Tento cieľ sa však nepodarilo dosiahnuť. Preto EK navrhla vymedziť novú stratégiu pre desaťročie do roku 2020. Stratégia Európa 2020 má umožniť, aby EÚ vyšla z krízy silnejšia a aby nasmerovala svoje hospodárstvo k inteligentnému, udržateľnému a inkluzívnemu rastu.

Stratégia Európa 2020 prostredníctvom siedmich iniciatív a desiatich integrovaných usmernení prináša možnosť, aby EÚ v rokoch 2014 – 2020 dosiahla tento ambiciózny cieľ a naplnila aj ciele v oblastiach zvýšenia miery zamestnanosti, boja s chudobou, zlepšenia prístupu k vzdelávaniu, vyšších investícií do výskumu a technológií, efektívnejšieho využívania energie i prírodných zdrojov a podpory čistých technológií s cieľom zníženia uhlíkových emisií. Kľúčovým nástrojom pre splnenie globálneho cieľa stratégie Európa 2020 sú inovácie. Preto sa k nim pristupuje strategickým a integrovaným spôsobom vytvorením spoločného strategického rámca pre financovanie výskumu a vývoja Horizont 2020, ktorý prvýkrát spája financovanie výskumu a inovácií zo zdrojov EÚ do jediného programu.

Základom stratégie Európa 2020 je integrovaný súbor politík, ktoré by členské štáty EÚ mali implementovať rovnakým tempom, aby bolo možné dosiahnuť pozitívne externality koordinovaných štrukturálnych reforiem. Stratégia by sa mala vykonávať v partnerstve so všetkými vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi, v úzkej spolupráci s parlamentmi, ako aj so sociálnymi partnermi a zástupcami občianskej spoločnosti, ktorí tiež budú prispievať k vypracovaniu národných programov reforiem, k ich vykonávaniu a k celkovej komunikácii, realizácii iniciatív a aktivít v súvislosti so stratégiou.

Politika súdržnosti v nadchádzajúcom období bude musieť zohrávať zásadnú úlohu, aby zabezpečila inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a súčasne podporovala harmonický rozvoj členských štátov a regiónov EÚ prostredníctvom znižovania regionálnych rozdielov. V rámci politiky súdržnosti sa investuje do vzdelávania a odbornej prípravy, úspor energie a využívania obnoviteľných zdrojov, do podpory malého a stredného podnikania, výskumu a inovácií, dopravy, budovania infraštruktúry, spolupráce medzi regiónmi a do ďalších oblastí. Politika súdržnosti sa odráža v spôsobe a miere pomoci pre zaostávajúce regióny tak, aby sa zabezpečil rozvoj silných ekonomických centier, ale súčasne sa vyrovnávali rozdiely medzi rozvinutejšími a menej rozvinutými regiónmi. Vyrovnávanie rozdielov sa odráža aj vo zvyšovaní kvality života obyvateľov.

V zmysle usmernení EK vzťahujúcich sa na európske fondy v programovacom období 2014 – 2020 sa uvažuje s intenzívnejším zapojením regionálnej samosprávy jednak do prípravy dokumentov, ako aj implementácie prostredníctvom sociálno-ekonomického partnerstva. Iniciatívy stratégie Európa 2020 sa bezprostredne dotýkajú nielen členských štátov, ale aj konkrétnych regiónov. Preto Košický samosprávny kraj vypracoval Nadregionálnu stratégiu, ktorá nadväzuje na priority, ciele a iniciatívy stratégie Európa 2020. Cieľom je prispieť k realizácii cieľov stratégie Európa 2020 formou iniciovania, spolupráce, podpory resp. konkrétnou realizáciou navrhnutých aktivít v rámci KSK, alebo v spolupráci s inými partnermi a samosprávnymi krajinami. Bude to aj konkrétny príspevok Košického samosprávneho kraja v procese prípravy návrhov dokumentov pre programovacie obdobie 2014 – 2020 v súlade s potrebami kraja pre zabezpečenie hospodárskeho rastu, zvýšenie zamestnanosti a vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva.

Na vypracovaní návrhov konkrétnych opatrení spolupracovali odbory Úradu Košického samosprávneho kraja, ktoré sa budú podieľať aj na realizácii jednotlivých aktivít.

I. POLITIKA SÚDRŽNOSTI EÚ V PROGRAMOVACOM OBDOBÍ 2014 - 2020

1. BUDÚCNOSŤ POLITIKY SÚDRŽNOSTI

1.1. Piata správa o hospodárskej, sociálnej a územnej kohézii EÚ a závery z nej vyplývajúce pre roky 2014 – 2020

Európska komisia uverejňuje každé tri roky správu o súdržnosti, v ktorej podrobne opisuje dosiahnutý pokrok a spôsob, akým k nemu prispeli členské štáty. V poradí už „**Piatu správu o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti**“ Komisia prijala 9. novembra 2010.

V piatej správe o súdržnosti je obsiahnuté rozsiahle hodnotenie situácie a trendov v oblasti hospodárstva, sociálnych vecí a životného prostredia v členských štátoch a regiónoch EÚ a stanovuje sa niekoľko návrhov na podobu politiky súdržnosti EÚ po roku 2013. Správa poskytuje množstvo údajov k celkovému príspevku politiky súdržnosti pre rast regiónov prostredníctvom priamych investícií, ale aj nepriamych obchodných výhod. Zo záverov kohéznej správy vyplynulo, že pomocou politiky súdržnosti sa v predchádzajúcom období vytvorili nové pracovné miesta, zvýšil sa ľudský kapitál, vybudovala sa nevyhnutná infraštruktúra a zlepšila sa ochrana životného prostredia, najmä v menej rozvinutých regiónoch. Bez uplatňovania princípov politiky súdržnosti by medziregionálne rozdiely boli výraznejšie.

Závery piatej správy o hospodárskej, sociálnej a územnej kohézii sa **premietajú do návrhov nariadení vzťahujúcich sa na nové programovacie obdobie 2014 – 2020, ako aj do riadenia a využívania fondov EÚ**. V tomto období je potrebné ich vnímať v kontexte diskusií k viacročnému finančnému rámcu EÚ na roky 2014 – 2020 a súčasne rozpočtu stratégie Európa 2020, ktoré v súčasnosti prebiehajú.

Na základe skúseností z doterajšieho hospodárskeho a sociálneho vývoja a využívania eurofondov však vznikla potreba **reformy politiky súdržnosti** z dôvodu trvalých sociálnych vplyvov krízy, rastúceho dopytu po inováciách vyplývajúcich z globálnych výziev i potreby čo najefektívnejšie využiť finančné prostriedky z verejných zdrojov.

V záujme zefektívnenia politiky súdržnosti sú podľa Komisie dôležité nasledovné aspekty:

- zvýšiť európsku **pridanú hodnotu** politiky
- posilniť **riadenie** politiky
- racionalizovať a **zjednodušiť** postupy riadenia a systém čerpania prostriedkov
- dosiahnuť **dobrú architektúru** politiky súdržnosti a zlepšiť organizáciu.

Pre dosiahnutie cieľov je nevyhnutné realizovať **opatrenia** prinášajúce pokrok:

- **posilniť strategické plánovanie** a poskytnúť členským štátom pomoc, aby zavřili inštitucionálne reformy
- **skoncentrovať zdroje** EÚ na niekoľko prioritných cieľov
- rozšíriť hospodárske a sociálne zaangažovanie a **zapojenie sociálno-ekonomických partnerov** do uskutočňovania politiky súdržnosti
- zaviesť **reformu zásad** doplnkovosti a spoluufinancovania
- zaviesť povinnosť **hodnotenia vplyvu politiky**.

Komisia podľa záverov piatej správy o súdržnosti pre obdobie 2014 – 2020 navrhuje:

- **spoločný strategický rámec** (ďalej SSR), v ktorom budú ciele a úlohy stratégie Európa 2020 premietnuté do investičných priorít a ktorý bude zahŕňať Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF), Kohézny fond (KF),

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky fond pre námorné a rybné hospodárstvo (EFNRH); poukázalo sa aj na potrebu lepšej koordinácie týchto fondov

- **zmluvu o rozvojovom a investičnom partnerstve (ZRIIP)** medzi EK a členským štátom, ktorá by na základe spoločného strategického rámca stanovovala priority pre investície, pridelenie vnútroštátnych a európskych prostriedkov na prioritné oblasti a programy a dohodnuté podmienky i ciele, ktoré sa majú dosiahnuť v súvislosti s politikou súdržnosti
- **operačné programy**, ktoré by boli hlavným riadiacim nástrojom a umožnili transformáciu strategických dokumentov do konkrétnych investičných priorít s jasnými a merateľnými cieľmi
- **sústredenie** európskych a vnútroštátnych prostriedkov na malý počet priorít
- zavedenie viacerých typov **kondicionalít** (podmienok), pričom Komisia navrhuje kondicionality stimulujúce reformy, ktoré by členský štát musel vykonať v oblastiach priamo prepojených s politikou súdržnosti (napr. v rámci politiky ochrany životného prostredia, politik flexibilitaty, vzdelávania alebo výskumu a inovácií); Komisia navrhuje pre každý členský štát definovať špecifické kondicionality priamo v programových dokumentoch; tieto by mali byť viazané napr. na transpozíciu EÚ legislatívy, administratívne kapacity, financovanie strategických EÚ projektov a boli by uplatnené buď formou podmienky na vyplatenie finančných zdrojov z politiky súdržnosti, alebo pozastavením súčasných alebo budúcich finančných alokácií; v súvislosti so širším hospodárskym riadením EÚ by sa malo reformovať **overenie zásady doplnkovosti** s použitím ukazovateľov uvedených v Pakte stability a v konvergenčných programoch, ktoré členské štáty predkladajú každý rok EK
- **diferencovaný výšku spolufinancovania** v závislosti od úrovne rozvoja, typov aktivít a prijímateľov a stanovenie výkonnostnej rezervy, t. j. vyčlenenie určitého percenta finančných prostriedkov v rámci politiky súdržnosti, ktoré by sa poskytovalo členským štátom a regiónom v závislosti od pokroku v dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020
- zlepšenie **hodnotenia** a väčšia orientácia na **výsledky** a s tým súvisiace stanovenie jasných a merateľných cieľov a ukazovateľov výsledkov, posilnenie systému ex ante hodnotenia, ako aj priebežných aj dopadových hodnotení, ktoré by mali byť povinné
- intenzívnejšie využívanie **nástrojov finančného inžinierstva**; zabezpečenie väčšej prehľadnosti a diferenciácie pravidiel, ktorými sa riadi financovanie založené na grantoch, ako aj pravidiel, ktorými sa riadia návratné formy pomoci; odklon od tradičného financovania založeného na grantoch smerom k inovatívnym spôsobom **kombinovania grantov a pôžičiek**; ide o finančné nástroje, ktoré pomôžu vytvoriť **revolvingové formy financovania**, aby priama podpora podnikateľov bola realizovaná najmä formou návratných finančných príspevkov; rozšírenie nástrojov finančného inžinierstva pre nové aktivity (mestská doprava, výskum a vývoj, miestny rozvoj atď.);
- posilnenie riadenia, a to konceptu územnej súdržnosti (**osobitný zreteľ sa dáva na úlohu miest, funkčných zemepisných oblastí**, oblastí, ktoré čelia mimoriadnym zemepisným alebo demografickým problémom) a partnerstva; v rámci mestskej agendy by mali byť jasnejšie určené finančné prostriedky na riešenie otázok rozvoja miest a mestské orgány by hrali výraznejšiu úlohu pri navrhovaní a vykonávaní stratégie rozvoja miest; opatrenia pre mestá by mali byť jasne označené v programových dokumentoch; posilnenie viacúrovňového riadenia; flexibilnejšie operačné programy; posilnenie partnerstva na národnej, európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni; v záujme plnej mobilizácie všetkých zúčastnených by sa malo posilniť zastúpenie lokálnych a regionálnych zainteresovaných strán, sociálnych partnerov

a občianskej spoločnosti. V tejto súvislosti by mala byť v rámci politiky súdržnosti **posilnená úloha koncepcie miestneho rozvoja**

- zefektívnenie a zjednodušenie finančného riadenia (navrhuje sa, aby zo strany členského štátu sa pravidelne predkladali **vyhlásenia o hospodárení** spolu s účtovnou uzávierkou a stanoviskom nezávislého audítora), zavedenie periodického zúčtovania a vyplácania platieb na základe dosiahnutia priebežných výstupov/výsledkov a väčšie využívanie zjednodušených foriem výdavkov; zníženie administratívnej záťaže (prijatie spoločných pravidiel resp. ich zjednotenie v rámci rôznych fondov), finančnej disciplíny (úvahy o zrušení pravidla viazanosti) a finančnej kontroly (dosiahnuť väčšiu angažovanosť týkajúcu sa kontroly kvality na strane členských štátov)
- zlepšenie **architektúry politiky súdržnosti**, pričom cieľom politiky súdržnosti je podporovať harmonický rozvoj EÚ, ale tiež rastový model stratégie vr. potreby reagovať na spoločenské výzvy a výzvy v oblasti zamestnanosti; politika súdržnosti podporuje tento vývoj s jasnou investičnou stratégiou v každom regióne zlepšovaním jeho konkurencieschopnosti, zvyšovaním zamestnanosti, zlepšovaním sociálneho začlenenia a ochranou a zlepšovaním životného prostredia
- všetky regióny by mali byť oprávnené čerpať z finančných zdrojov politiky súdržnosti, pričom výška podpory by sa odlišovala podľa úrovne ich hospodárskeho rozvoja (meraného HDP na obyvateľa); v súvislosti s požiadavkou zmierniť prechod medzi viac a menej rozvinutými regiónmi sa navrhlo zaviesť **novú kategóriu regiónov**, u ktorých HDP na obyvateľa sa pohybuje v rozmedzí 75 - 90 % priemeru EÚ; u ESF bude potrebné dosiahnuť, aby fond mohol lepšie slúžiť európskej stratégii zamestnanosti; politika súdržnosti bude podporovať územný rozmer cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce.

1.2. Politika súdržnosti v stratégii Európa 2020

Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť sú piliere stratégie Európa 2020. Politika súdržnosti a štrukturálne fondy sú kľúčovými nástrojmi na dosiahnutie hlavných priorít v oblasti inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu v členských štátoch a regiónoch. Prepojenie politiky súdržnosti so stratégiou Európa 2020 poskytuje príležitosť pokračovať v pomoci chudobnejším regiónom EÚ vyrovnávaním rozdielov, umožnením koordinácie politík EÚ a využívania fondov, rozvinúť politiku súdržnosti i z hľadiska kvality a pritom zohľadňovať spoločenské problémy, ako je demografický vývoj, zmena klímy a i.

Dňa 6. 10. 2011 Komisia prijala návrh legislatívneho balíka, ktorý bude rámcom politiky súdržnosti EÚ na obdobie rokov 2014 – 2020. Cieľom je zamerať investície EÚ na európsku agendu pre rast a zamestnanosť (Európa 2020). Nové nariadenia prinášajú niektoré zmeny týkajúce sa poskytovania pomoci, ktoré budú obsiahnuté v programových dokumentoch (spoločný strategický rámec, zmluvy o partnerstve a i.). Ústredným prvkom nových partnerských zmlúv, na ktorých sa členské štáty dohodnú s Komisiou, bude zameranie na menej investičných priorít, ktoré musia byť v súlade s cieľmi stratégie EÚ 2020. V zmluvách sa stanovujú jasné ciele. Vyhradí sa osobitná finančná tzv. výkonnostná rezerva ako odmena pre štáty/regióny, ktorým sa najlepšie podarí dosiahnuť ciele. Aby dosah politiky na rast a zamestnanosť neoslabili nerozumné makrofiškálne politiky alebo nízka administratívna kapacita členských štátov, Komisia môže požiadať o revíziu programov alebo v prípade nedostatočných nápravných opatrení môže členskému štátu pozastaviť financovanie. Dosah využitia prostriedkov sa zintenzívni aj vďaka zjednodušeniu a harmonizácii pravidiel (nariadení) uplatňovaných v rôznych fondoch vrátane fondov na rozvoj vidieka, námornú politiku a rybné hospodárstvo. Päť rôznych fondov sa bude riadiť spoločným súborom

pravidiel. Vďaka integrovanejšiemu prístupu budú rôzne fondy slúžiť vzájomne prepojeným cieľom a posilní sa ich súčinnosť.

Legislatívny návrh politiky súdržnosti tvoria:

- spoločné nariadenie, ktoré stanovuje pravidlá pre fondy: EFRR, ESF, KF, EPFRV, EFNRH a obsahuje aj všeobecné pravidlá pre EFRR, ESF a KF
- tri konkrétne nariadenia pre fondy: EFRR, ESF a KF
- dve nariadenia v oblasti cieľa európskej územnej spolupráce a Európskeho zoskupenia územnej spolupráce (EZÚS)
- dve nariadenia o Európskom fonde pre prispôsobenie globalizácii a Programe pre sociálnu zmenu a inovácie
- oznámenie o Fonde solidarity EÚ.

Prijatie legislatívy nadväzuje na prijatie **návrhu budúceho viacročného finančného rámca** Komisiou EÚ dňa 28. júna 2011 na obdobie 2014 – 2020: rozpočtu na uskutočňovanie stratégie Európa 2020. Komisia EÚ sa vo svojom návrhu rozhodla, že **politika súdržnosti by mala naďalej zostať zásadným prvkom budúceho finančného balíka** a zdôraznila jej kľúčovú úlohu pri uskutočňovaní stratégie Európa 2020. Celkový navrhovaný rozpočet na obdobie rokov 2014 – 2020 na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť je navrhnutý v objeme 376 mld. Eur vr. financovania nového nástroja „Spájame Európu“, ktorý má posilniť cezhraničné projekty v oblasti energetiky, dopravy a informačných technológií. Najviac finančných prostriedkov v objeme 162,6 mld Eur má smerovať pre menej rozvinuté regióny.

Základný návrh, ktorý Komisia vydala v júni 2011 vo viacročnom finančnom rámci na roky 2014 – 2020

V súvislosti s úsilím Únie o posilnenie hospodárskej, územnej a sociálnej súdržnosti by sa EÚ a členské štáty vo všetkých fázach využívania fondov, ktoré zahŕňa SSR mali zamerať okrem odstraňovania regionálnych rozdielov z hľadiska úrovne sociálno-ekonomickej situácie a kvality života aj na odstraňovanie nerovností a presadzovanie rovnosti mužov a žien, ako aj na boj proti diskriminácii na základe rodu, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.

2. PRIORITY, CIELE, INICIATÍVY A INTEGROVANÉ USMERNENIA STRATÉGIE EURÓPA 2020

Európska rada v dňoch 25. - 26. marca 2010 prerokovala návrh stratégie Európa 2020. Summit sa dohodol na hlavných prvkoch stratégie i na mechanizmoch na skvalitnenie jej monitorovania. Európska rada dospela k finálnej dohode a formálne odsúhlasila spustenie novej stratégie Európa 2020 dňa 17. júna 2010.

Stratégia je zameraná na kľúčové oblasti, v ktorých je potrebné konať v záujme zvýšenia potenciálu udržateľného rastu a konkurencieschopnej Európy. Na tento účel sa Európska rada dohodla, že určí **hlavné ciele** predstavujúce spoločné ciele EÚ. Na základe týchto cieľov **členské štáty si stanovili svoje národné ciele** (pre oblasť vzdelanosti, inovácií, zamestnanosti, energetickej efektívnosti a boja proti chudobe).

Stratégia Európa 2020 sa má implementovať prostredníctvom siedmich **hlavných iniciatív** zameraných na inovácie, vzdelávanie, digitalizáciu, efektívne využívanie surovín, priemyselnú politiku v etape globalizácie, zamestnanosť a pracovné zručnosti a boj proti chudobe. Je založená na súbore **desať integrovaných usmernení**, ktoré obsahujú odporúčania pre členské štáty smerujúce k plneniu stratégie Európa 2020. Integrované usmernenia sa koherentným spôsobom zameriavajú na **otázky zamestnanosti a hlavné otázky hospodárskej politiky**.

Prehľad priorít, cieľov, iniciatív a integrovaných usmernení obsiahnutých v stratégii Európa 2020:

Stratégia Európa 2020		
prioritné oblasti (3)		
I. priorita: inteligentný rast	II. priorita: udržateľný rast	III. priorita: inkluzívny rast
Spoločné ciele EÚ (5)		
1. zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 – 64 rokov na 75 %		
2. úroveň investícií do výskumu 3 % HDP EÚ		
3. ciele 20/20/20 v oblasti zníženia emisií, energetickej efektívnosti a využívania OZE		
4. znížiť podiel ľudí predčasne končiacich školskú dochádzku pod 10 %; 40 % mladých VŠ		
5. znížiť počet ľudí ohrozených chudobou o 20 miliónov		
Iniciatívy stratégie (7)		
1. Inovácie v Únii	4. Európa efektívne využíva zdroje	6. Program pre nové zručnosti a pracovné miesta
2. Mládež v pohybe	5. Priemyselná politika v etape globalizácie	7. Európska platforma boja proti chudobe
3. Digitálny program pre Európu		
Integrované usmernenia (10)		
Integrované usmernenia obsahujú odporúčania pre členské štáty, ktoré prispievajú k úspešnej realizácii stratégie Európa 2020 a obsahujú pokyny pre zostavenie národného programu reforiem		

- Tri **priority** stratégie Európa 2020, ktoré sa navzájom dopĺňajú:
 - Inteligentný rast:** zlepšenie kvality vzdelávania, zabezpečenie jeho dostupnosti pre všetkých a posilnenie výkonnosti v oblasti výskumu a podnikania s cieľom podporiť inovácie a šírenie znalostí v celej EÚ; opatrenia by mali pomáhať pri premene kreatívnych nápadov na inovatívne produkty, služby a procesy, ktoré môžu byť zdrojom rastu, kvalitných pracovných miest, územnej, hospodárskej a sociálnej súdržnosti

a prispieť k efektívnejšiemu riešeniu európskych i celosvetových spoločenských výziev; zdôraznený je zásadný význam využitia potenciálu IKT.

- II. **Udržateľný rast:** budovanie udržateľného a konkurencieschopného hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje, spravodlivé rozdelenie nákladov a prínosov a využívanie vedúceho postavenia Európy v rámci snáh o vyvinutie nových postupov a technológií vrátane ekologických technológií; vykonanie reforiem zameraných na zníženie emisií skleníkových plynov a efektívne využívanie zdrojov; sústredenie na zlepšenie podnikateľského prostredia, stimulovanie tvorby „zelených“ pracovných miest a modernizovanie priemyselnej základne.
- III. **Inkluzívny rast:** podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť; reformy majú zabezpečiť prístup a možnosti vzdelávania pre všetkých počas celého ich života a tak prispieť k zníženiu chudoby a sociálneho vylúčenia, odstraňovanie prekážok, ktoré bránia účasti na trhu práce, a to najmä v prípade žien, starších pracovníkov, mladých ľudí, osôb so zdravotným postihnutím a legálnych migrantov; výhody vyplývajúce z hospodárskeho rastu by mali pocítiť všetci občania a všetky regióny.

- **Spoločné ciele stratégie Európa 2020 na úrovni EÚ:**

- 1. **Zvýšiť mieru zamestnanosti** obyvateľstva vo veku 20 – 64 rokov zo súčasných 69 % na minimálne 75 %
- 2. Dosiahnuť cieľ **investovať do výskumu a vývoja 3 % HDP** najmä zlepšovaním podmienok pre investície súkromného sektora do výskumu a vývoja a vytvoriť nový ukazovateľ na sledovanie inovácie
- 3. **Znížiť emisie skleníkových plynov** o min. 20 % a **zvýšiť energetickú účinnosť o 20 %**, **zvýšiť podiel energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov** tak, aby v roku 2020 tvorila 20 % z celkovej vyrobenej energie
- 4. **Znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky** zo súčasných 15 % na 10 % a **zvýšiť podiel obyvateľstva vo veku 30 – 34 rokov s ukončeným vysokoškolským vzdelaním z 31 % na minimálne 40 %**
- 5. **Znížiť podiel Európanov, ktorí žijú pod hranicou chudoby jednotlivých krajín o 25 %**, čo by viedlo k tomu, že 20 miliónov ľudí by sa dostalo nad hranicu chudoby.

- **Hlavné iniciatívy stratégie Európa 2020 podľa priorít:**

Sedem hlavných iniciatív predstavuje záväzok pre EÚ aj členské štáty. Riešenie prekážok a dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020 predpokladá maximálne využitie nástrojov na úrovni EÚ, najmä jednotného trhu, finančných opatrení a nástrojov vonkajšej politiky.

I. Priorita: Inteligentný rast

Pod túto prioritu patria 3 iniciatívy: Inovácia v Únii, Mládež v pohybe a Digitálny program pre Európu

- 1. **iniciatíva: Inovácia v Únii;** je zameraná na:
 - zlepšenie podmienok a prístupu k financiam na výskum a inovácie, posilnenie inovačného reťazca, zvýšenie objemu investícií v EÚ
- 2. **iniciatíva: Mládež v pohybe;** je zameraná na:
 - zlepšenie výsledkov vzdelávacích systémov
 - zvýšenie medzinárodnej atraktívnosti európskeho vyššieho vzdelávania
 - uľahčenie vstupu mladých na trh práce
- 3. **iniciatíva: Digitálny program pre Európu;** je zameraná na:
 - urýchlenie zavedenia vysokorýchlostného internetu

- čerpanie výhod, ktoré prináša jednotný digitálny trh pre domácnosti a podniky

II. Priorita: Udržateľný rast

Pod túto prioritu patria dve iniciatívy: Európa efektívne využívajúca zdroje a Priemyselná politika v ére globalizácie

4. iniciatíva: Európa efektívne využívajúca zdroje; je zameraná na:

- podporu oddelenia hospodárskeho rastu od využívania zdrojov
- podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo
- zvýšenie využívania energie z OZE
- modernizácia odvetvia dopravy
- podporu energetickej účinnosti

5. iniciatíva: Priemyselná politika v ére globalizácie; je zameraná na:

- zlepšenie podnikateľského prostredia, najmä pre MSP
- podporu rozvoja pevnej a udržateľnej priemyselnej základne, konkurencieschopnej vo svetovom rozsahu

III. Priorita: Inkluzívny rast

Pod túto prioritu patria 2 iniciatívy: Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta a Európska platforma pre boj proti chudobe

6. iniciatíva: Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta; je zameraná na:

- modernizovanie trhov práce
- posilnenie postavenia ľudí rozvíjaním zručností počas celého života s cieľom zvyšovať účasť na trhu práce, lepšie zosúladienie ponuky na trhu práce s dopytom
- podporu pracovnej mobility

7. iniciatíva: Európska platforma pre boj proti chudobe; je zameraná na:

- zabezpečenie sociálnej a územnej súdržnosti, aby všetci mohli využívať výhody plynúce z rastu zamestnanosti
- aby ľudia žijúci v chudobe a sociálnom vylúčení mali možnosť žiť dôstojný život a aktívne sa podieľať na živote

• Integrované usmernenia na vykonávanie stratégie:

V Zmluve o fungovaní EÚ sa ustanovuje, že **členské štáty majú považovať svoje hospodárske politiky a podporu zamestnanosti za vec spoločného záujmu a koordinovať ich v rámci Európskej rady**. V osobitných článkoch zmluvy sa ustanovuje, že Európska rada má prijať hlavné smery hospodárskych politík a usmernenia pre oblasť zamestnanosti. S ohľadom na tento právny základ sa smery hospodárskych politík a usmernenia pre oblasť zamestnanosti predkladajú ako dva samostatné právne nástroje:

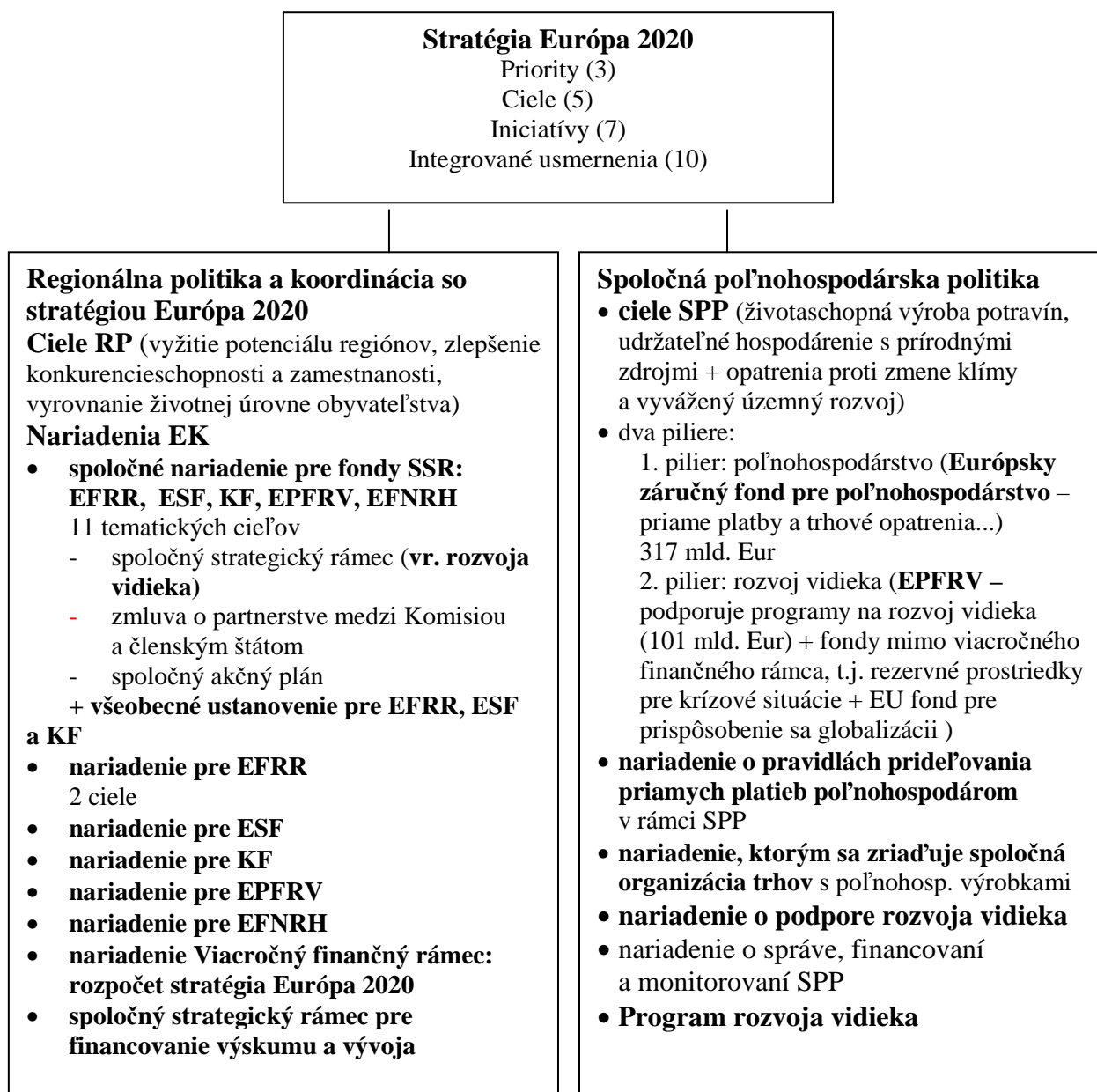
1. Odporúčanie Rady o hlavných smeroch hospodárskych politík členských štátov a Únie – **Časť I integrovaných usmernení stratégie Európa 2020**, (v prílohe obsahuje usmernenia č. 1- 6)
2. Rozhodnutie Rady o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov – **Časť II integrovaných usmernení stratégie Európa 2020** (v prílohe obsahuje usmernenia č. 7 – 10).

Tieto hlavné smery a usmernenia spolu tvoria **integrované usmernenia na vykonávanie stratégie Európa 2020 a obsahujú odporúčania pre členské štáty, ktoré svojimi aktivitami prispievajú k úspešnej realizácii stratégie Európa 2020**. Poskytujú tiež členským štátom pokyny pre vymedzenie **národných programov reforiem** s ohľadom na ich vzájomnú závislosť a v súlade s Paktom o stabilite a raste. Konkrétne ide o nasledujúcich **10 usmernení**:

1. Zabezpečenie kvality a udržateľnosti verejných financií

2. Riešenie makroekonomických nerovnováh
3. Znižovanie nerovnováh v eurozóne
4. Optimalizácia podpory výskumu a vývoja a inovácie, posilnenie vedomostného trojuholníka a uvoľnenie potenciálu digitálneho hospodárstva
5. Zlepšovanie efektívnosti využívania zdrojov a znižovanie emisií skleníkových plynov
6. Zlepšovanie podnikateľského a spotrebiteľského prostredia a modernizácia priemyselnej základne
7. Zvyšovanie účasti na trhu práce a znižovanie štrukturálnej nezamestnanosti
8. Rozvoj kvalifikovanej pracovnej sily zodpovedajúcej potrebám trhu práce, podpora kvality pracovných miest a celoživotného vzdelávania
9. Zlepšovanie výkonnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých úrovniach a zvyšovanie účasti na vysokoškolskom vzdelávaní
10. Podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe

Znázornenie prepojenia stratégie Európa 2020, nariadení a programov

3. NÁVRHY NARIADENÍ EÚ PRE NOVÉ PROGRAMOVACIE OBDOBIE A ZAMERANIE PODPORY PROSTREDNÍCTVOM FONDOV EÚ

Hlavnými charakteristickými znakmi súboru nariadení a programov pre nové programovacie obdobie je zjednodušenie realizácie politík, zameranie na výsledky a väčšie využívanie zásady podmienenosti. S cieľom maximalizovať vplyv politiky súdržnosti na dosahovanie európskych priorít Komisia navrhla posilniť postup strategického plánovania. Celkové a čiastkové ciele priorít EÚ v záujme dosiahnutia inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu sa budú transformovať prostredníctvom **spoločného strategického rámca** do hlavných usmernení pre fondy EFRR, ESF, KF, EPFRV a EFNRH (ďalej fondy SSR). Tieto fondy presadzujú a podporujú vzájomne sa dopĺňajúce ciele politiky súdržnosti. Na ich riadení sa podieľajú členské štáty a EK.

Spoločné nariadenie pre fondy SSR poskytuje spoločný súbor základných pravidiel. Je rozdelené na dve hlavné časti.

V prvej časti nariadenia je stanovený súbor spoločných ustanovení vzťahujúcich sa na všetky štrukturálne nástroje, ktoré patria do spoločného strategického rámca. Ustanovenia sa týkajú všeobecných zásad podpory, ako je partnerstvo, viacúrovňové riadenie, rodová rovnosť, trvalá udržateľnosť a dodržiavanie platných právnych predpisov EÚ i vnútroštátnych právnych predpisov. Návrh obsahuje aj spoločné prvky strategického plánovania a programovania vrátane zoznamu spoločných 11 tematických cieľov odvodených od stratégie Európa 2020, ustanovenia o spoločnom strategickom rámci na úrovni EÚ a o zmluvách o partnerstve, ktoré sa majú uzatvoriť s každým členským štátom. Stanovuje sa v ňom spoločný prístup na posilnenie orientácie politiky súdržnosti, politiky rozvoja vidieka a politiky v oblasti rybného hospodárstva a námorných záležitostí na výsledky, preto obsahuje aj ustanovenia týkajúce sa podmienenosti a kontroly výkonnosti, ale aj mechanizmy monitorovania, podávania správ a hodnotenia. Spoločné ustanovenia o využívaní fondov SSR sú stanovené aj vo vzťahu k pravidlám oprávnenosti. Osobitná úprava je stanovená pre finančné nástroje a miestny rozvoj pod vedením Spoločenstva. Aj niektoré úpravy v oblasti riadenia a kontroly sú spoločné pre všetky fondy SSR.

Druhá časť nariadenia obsahuje osobitné ustanovenia pre fondy: EFRR, ESF a KF. Týkajú sa poslania a cieľov politiky súdržnosti, finančného rámca, osobitných úprav v oblasti plánovania a podávania správ, významných projektov a spoločných akčných plánov. Stanovuje tiež požiadavky na systémy riadenia a kontroly v oblasti politiky súdržnosti a osobitné opatrenia na kontrolu a finančné riadenie.

Budúce programy pre roky 2014 – 2020 a navrhované zmeny v skratke (podrobne sú rozpísané v nariadeniach k eurofondom):

- prepojenie alokácie eurofondov s cieľmi stratégie Európa 2020
- prizvanie členských štátov k podpisovaniu partnerských zmlúv, ktoré by mali korešpondovať s Národným programom reforiem
- zameranie sa na menší počet tematických priorít (prejaví sa to v menšom počte operačných programov)
- podmienenie vyplácania eurofondov (dohoda medzi Komisiou a členským štátom na špecifických podmienkach, od ich splnenia bude závisieť vyplácanie eurofondov)
- odmeňovanie štátov, ktoré najlepšie splnia stanovené ciele (míľniky)
- silnejšie monitorovanie a vyhodnocovanie na základe merateľných cieľov a indikátorov
- posilnenie územného rozmeru (väčšie zapojenie miest a regiónov)
- posilnenie partnerstiev (zapojenie miestnych a regionálnych hráčov, sociálnych partnerov a i. do implementácie operačných programov)

Sporné body, alebo body o ktorých prebieha diskusia:

- rozpočet a výška prostriedkov na kohéznú politiku
- koncentrácia členského štátu na menší počet priorít (výber priorít) súvisiacich so stratégiou Európa 2020
- kondicionality, ako aj zavedenie tzv. výkonnostnej finančnej rezervy
- oprávnenosť na eurofondy podľa výšky HDP na obyvateľa a zavedenie tzv. prechodných regiónov

3.1. Návrh nariadenia EP a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom fonde námorného a rybného hospodárstva zahrnuté do spoločného strategického rámca a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o EFRR, ESF a KF

Všeobecné zásady vzťahujúce sa na všetky fondy SSR budú zahŕňať partnerstvo a viacúrovňové riadenie, dodržiavanie európskych a vnútroštátnych právnych predpisov, podporu rovnosti mužov a žien, nediskrimináciu a udržateľný rozvoj.

Fondy SSR poskytujú podporu pre napĺňanie stratégie EÚ na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu prostredníctvom viacročných programov, ktoré dopĺňajú národné, regionálne a miestne opatrenia, so zreteľom na integrované usmernenia a odporúčania pre jednotlivé krajiny. Podpora z fondov SSR sa poskytuje v úzkej spolupráci EK s členskými štátmi.

Spoločné pravidlá uplatniteľné pre EFRR, ESF, KF, EPFRV, EFNRH

Strategický prístup:

S cieľom maximalizovať vplyv politiky na dosahovanie európskych priorít Komisia navrhuje posilniť strategické programovanie. To zahŕňa zavedenie spoločného strategického rámca, partnerských zmlúv a zoznamu tematických cieľov v súlade so stratégiou Európa 2020 a s ňou súvisiacimi usmerneniami.

Nariadenie vymedzuje zoznam podporovaných **11 tematických cieľov**, ktoré boli navrhnuté v súlade so stratégiou Európa 2020. Tematické ciele podporujú všetky fondy SSR v súlade s ich zameraním tak, aby prispeli k plneniu stratégie EÚ a jej priorít. Tematické ciele by mali tvoriť **priority operačných programov**. Sú to:

1. posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií
2. zlepšenie prístupu k informačným a komunikačným technológiám
3. zvýšenie konkurencieschopnosti MSP, odvetvia poľnohospodárstva (v prípade EPFRV), odvetvia rybárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH)
4. podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých odvetviach
5. podpora prispôsobenia sa zmene klímy, predchádzanie rizikám a riadenie rizík
6. ochrana životného prostredia a podpora účinného využívania prírodných zdrojov
7. podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach
8. podpora zamestnanosti a podpora mobility pracovných síl
9. podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe
10. investície do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania
11. posilňovanie inštitucionálnej kapacity a efektívnej verejnej správy

Prostredníctvom **spoločného strategického rámca** sa ciele stratégie Európa 2020 pretransformujú na hlavné opatrenia pre európske fondy (EFRR, ESF, KF, EPFRV a EFNRH) v záujme integrovaného využívania fondov. Spoločný strategický rámec by mal určiť kľúčové

činnosti pre podporu z fondov, územné problémy, ktoré treba riešiť, ciele politík, prioritné oblasti pre spoluprácu, mechanizmy pre koordináciu a zabezpečenie súdržnosti v súlade s hospodárskymi politikami členských štátov a EÚ. Spoločný strategický rámec schvaľuje EK. Nariadenie stanovuje obsahové zameranie SSR.

Zmluvy o partnerstve dohodnuté na začiatku medzi EK a jednotlivými členskými štátmi budú určovať záväzky na vnútroštátnej i regionálnej úrovni, ako aj záväzky EK. Nadviažu na ciele stratégie Európa 2020 a na národné programy reforiem. Vytýčia integrovaný prístup k územnému rozvoju podporovaný všetkými fondmi SSR a budú zahŕňať ciele založené na dohodnutých ukazovateľoch, strategických investíciách a dohodnutých podmienkach. Zmluvy o partnerstve vypracuje každý členský štát v partnerstve so sociálno-ekonomickými partnermi na obdobie rokov 2014 – 2020. Členské štáty by mali sústrediť podporu tak, aby prispela k dosiahnutiu cieľov EÚ v súlade so svojimi národnými a regionálnymi potrebami rozvoja.

Nariadenie vymedzuje obsah zmluvy o partnerstve. Mala by obsahovať opatrenia zabezpečujúce súlad so stratégiou EÚ a orientačné rozdelenie podpory EÚ, integrovaný prístup k územnému rozvoju podporovaný z fondov SSR a k riešeniu osobitných potrieb zemepisných oblastí postihnutých chudobou, opatrenia na zabezpečenie efektívneho vykonávania vr. konsolidovanej tabuľky míľnikov a čiastkových cieľov, súhrnného hodnotenia plnenia predbežných podmienok na vnútroštátnej a regionálnej úrovni, opatrenia na zabezpečenie efektívneho využívania fondov SSR a i.

V súlade s prístupom viacúrovňového riadenia členské štáty zapoja sociálno-ekonomických partnerov (vr. regionálnej samosprávy) do prípravy zmlúv o partnerstve, správ o dosiahnutom pokroku, prípravy, vykonávania, monitorovania, ako aj do hodnotenia operačných programov.

Programovanie: fondy SSR sa budú využívať prostredníctvom programov v súlade so zmluvou o partnerstve. Každý program sa vzťahuje na obdobie od januára 2014 do decembra 2020. Programy vypracujú členské štáty a predložia zároveň so zmluvou o partnerstve (s výnimkou programov Európskej územnej spolupráce). Programy musia byť doplnené o hodnotenie ex ante. V každom programe sa stanoví stratégia pre príspevok programu k stratégii Európa 2020, vymedzia priority, pričom sa stanovia konkrétne ciele, finančné rozpočtové prostriedky na podporu z fondov SSR a zodpovedajúce národné spolufinancovanie. V každej prioritě sa stanovia ukazovatele pre posúdenie pokroku vo vykonávaní programu. EK predloží pripomienky k programom do 3 mesiacov a schvaľuje do 6 mesiacov po zapracovaní pripomienok (po schválení zmluvy o partnerstve).

Podmienenosť a výkonnosť: Na posilnenie výkonnosti fondov budú zavedené nové ustanovenia o podmienenosti, aby financovanie z prostriedkov EÚ motivovalo členské štáty plniť celkové a čiastkové ciele stratégie Európa 2020. Podmienenosť bude mať podobu tak podmienok **ex ante**, ktoré musia byť zavedené **pred poskytnutím prostriedkov z fondov**, ako aj podmienok **ex post** (založené na dosahovaní míľnikov, v nadväznosti na výstupy a výsledky), podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných finančných prostriedkov z fondov závisieť na **výkonnosti** (výsledkov). Päť percent rozpočtu príslušných fondov sa **vyčlení ako rezerva** a na základe strednodobého preskúmania výkonnosti sa prideliť tým členským štátom, ktorých programy splnili určené čiastkové ciele. **Neschopnosť** splniť určené ciele okrem neposkytnutia prostriedkov z výkonnostnej rezervy môže viesť k **pozastaveniu financovania z fondov** a odobratíu prostriedkov.

Súčasťou stanovenej podmienenosti je **makroekonomická podmienenosť**, ktorá je spojená s koordináciou hospodárskych politík členských štátov. V prípade, že EK dospeje k názoru, že členský štát neprijal dostatočné ozdravné makroekonomické opatrenia, môže pristúpiť k rozhodnutiu o nepovolení vyplatenia finančnej pomoci.

Opatrenia v oblasti spoločného riadenia: s cieľom posilniť záväzok členských štátov k riadnemu finančnému hospodáreniu sa zavedie nový **vnútroštátny akreditačný systém**.

Miestny rozvoj riadený spoločenstvom: členské štáty budú mať možnosť využiť spoločné postupy na prípravu, rokovanie, riadenie a vykonávanie a budú v tom podporované najmä tam, kde je najväčšia potreba zlepšenia koordinácie investícií do ľudského kapitálu a infraštruktúry. Spoločné strategické rámcové fondy budú riešiť viacero potrieb v oblasti rozvoja na subregionálnej a miestnej úrovni. S cieľom uľahčiť vykonávanie opatrení zameraných na viacero oblastí a sektorov Komisia navrhuje posilniť iniciatívy riadené Spoločenstvom, uľahčiť vykonávanie integrovaných stratégií miestneho rozvoja a vytváranie miestnych akčných skupín na základe skúseností s prístupom podľa programu LEADER.

Finančné nástroje: fondy SSR bude možné využiť na podporu finančných nástrojov v rámci programu s cieľom prispieť k dosiahnutiu konkrétnych cieľov stanovených v rámci priority na základe hodnotenia ex ante, ktorým sa zistili trhové nedostatky alebo neoptimálne investície a investičné potreby. Finančné nástroje možno kombinovať s grantmi, bonifikáciami úrokov a dotáciami záručných poplatkov. V tomto prípade je potrebné viesť samostatné záznamy o každej forme financovania. Koneční príjemcovia, ktorí získajú podporu z finančných nástrojov, môžu dostať tiež granty alebo inú pomoc z programu alebo iného nástroja, na ktorý je poskytovaná podpora z rozpočtu EÚ.

Navrhuje sa, aby podpora určená podnikom a na realizované projekty, ktoré podľa očakávaní prinesie významnú návratnosť investícií, bola okrem grantovej finančnej pomoci primárne poskytovaná prostredníctvom **inovatívnych finančných nástrojov**. Finančné nástroje bude možné v budúcnosti použiť na všetky druhy investovania a pre všetky typy príjemcov, čím sa rozšíria možnosti využitia týchto inovatívnych nástrojov.

Zjednodušené a zefektívnené pravidlá oprávnenosti: dôraz sa kladie na opatrenia, ktoré majú zaistiť, aby administratívne náklady boli primerané a aby sa odstránila byrokracia zaťažujúca príjemcov. Cieľom je čo najviac zosúladiť pravidlá uplatniteľné pre všetky fondy a znížiť rozličnosť pravidiel uplatňovaných v praxi.

Finančná podpora z fondov: v rozhodnutí Komisie, ktorým sa prijme program, sa stanoví miera spolufinancovania a maximálna výška podpory z fondov SSR podľa pravidiel pre jednotlivé fondy. Oprávnenosť výdavkov sa stanoví na základe vnútroštátnych pravidiel a je podrobne vymedzená. Podpora môže mať formu grantov, odmien, návratnej pomoci a finančných nástrojov alebo ich kombinácie.

Zefektívnenie finančného riadenia a kontroly: Povinné hodnotenie Komisie vystrieda prístup založený na hodnotení rizika. Hlavný spôsob zníženia administratívneho zaťaženia predstavuje elektronická správa údajov. Návrh ustanovenia predpokladá povinné každoročné uzatvorenie dokončených operácií alebo výdavkov v rámci ročnej účtovej uzávierky.

Všeobecné ustanovenia platné pre EFRR, ESF a KF:

Ustanovenie vymedzuje poslanie a ciele politiky súdržnosti, zemepisné pokrytie podpory podľa kategórií regiónov a výšky tvorby HDP, finančné zdroje a zásady poskytovania pomoci, programovanie, hlavné projekty, spoločné akčné plány, územný rozvoj, monitorovanie a hodnotenie, informácie a komunikácia, oprávnenosť výdavkov a systémy riadenia a kontroly.

Skúsenosti so súčasným finančným rámcom ukázali na to, že mnohé členské štáty majú ťažkosti s prijímaním veľkého objemu prostriedkov EÚ v obmedzenom čase. Prispela k tomu aj súčasná fiškálna situácia (šetrenie verejných prostriedkov) v členských štátoch. Preto EK navrhuje:

- stanoviť maximálnu mieru pridelených prostriedkov na súdržnosť na 2,5 % HDP

- stanoviť stropy pre mieru spolufinancovania na úrovni každej prioritnej osi v OP na úrovni 85 % v menej rozvinutých regiónoch, 60% v prechodných regiónoch a 50 % v rozvinutejších regiónoch
- zahrnúť do zmlúv o partnerstve niektoré podmienky v súvislosti so zlepšením administratívnej kapacity.

Fondy (EFRR, ESF, KF) prispievajú k rozvoju a uskutočňovaniu činností EÚ vedúcich k posilneniu jej hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti. Činnosti, ktoré podporujú fondy, prispievajú k stratégii EÚ na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. V tejto súvislosti sa sledujú 2 ciele:

1. **Investovanie do rastu a zamestnanosti** členských štátov a regiónov; tento cieľ podporujú všetky tri fondy;
2. **Európska územná spolupráca**; tento cieľ podporuje EFRR

Prostriedky pre prvý cieľ (investovanie do rastu a zamestnanosti) sa rozdelia medzi tri kategórie regiónov:

- rozvinutejšie regióny
- prechodné regióny
- menej rozvinuté regióny: podpora menej rozvinutých regiónov zostane naďalej dôležitou prioritou politiky súdržnosti; vzťahuje sa na regióny s HDP nižším ako 75 % priemeru EÚ na obyvateľa (týka sa aj Košického kraja)

Kohézny fond bude fungovať na podobnom princípe, ako v súčasnom období. Pomôže členským štátom s HND (hrubý národný dôchodok) na obyvateľa pod 90 % priemeru krajín EÚ 27 investovať do transeurópskych sietí a do životného prostredia. Časť príspevkov z Kohézneho fondu bude viazaná na financovanie hlavných dopravných, energetických a IKT sietí v rámci **nástroja Spájame Európu**.

Finančný rámec pre fondy: EFRR, ESF, Kohézny fond

Celkové zdroje disponibilné pre rozpočtové záväzky z fondov EFRR, ESF a KF na obdobie rokov 2014 – 2020 predstavujú 336 020,5 mil. Eur. EK prijme prostredníctvom vykonávacích aktov rozhodnutie stanovujúce ročné rozdelenie celkových zdrojov podľa členských štátov

Prostriedky na realizáciu cieľov - Investovanie do rastu a zamestnanosti a na Európsku územnú spoluprácu

1. Prostriedky na cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti predstavujú 96,52 % celkových zdrojov t. j. 324 320,5 mil. Eur a rozdelia sa podľa kategórie regiónov takto:

- a) **50,13 % 162 589,8 mil. eur) pre menej rozvinuté regióny;**
- b) 12,01 % (38 951,6 mil. eur) pre prechodné regióny;
- c) 16,39 % (53 142,9 mil. eur) pre rozvinutejšie regióny;
- d) 21,19 % (68 710,5 mil. eur) pre členské štáty podporované z Kohézneho fondu;

Na rozdelenie podľa členských štátov sa použijú kritériá, ktoré sú vymedzené pre jednotlivé kategórie regiónov. Pre menej rozvinuté regióny a prechodné regióny sú to kritériá: oprávnené obyvateľstvo, regionálna prosperita, prosperita štátu a miera nezamestnanosti.

Prostriedky na cieľ Európska územná spolupráca predstavujú 3,48 % z celkových zdrojov disponibilných pre rozpočtové záväzky z fondov na obdobie rokov 2014 - 2020 (t. j. spolu 11 700,0 mil. eur).

Programovanie: Prioritná os v operačnom programe zodpovedá tematickému cieľu a zahŕňa jednu alebo viacero investičných priorít tohto tematického cieľa v súlade s pravidlami pre jednotlivé fondy. V prípade ESF možno v rámci prioritnej osi zlučovať investičné priority rôznych tematických cieľov s cieľom uľahčiť ich prínos k iným prioritným osiam. OP program pre každú prioritnú os obsahuje investičné priority a súvisiace osobitné ciele, ukazovatele výstupov a výsledkov, opis podporovaných činností s určením cieľovým skupín a cieľových území, príspevkov k integrovanej stratégii územného rozvoja prostredníctvom

mechanizmov pre zabezpečenie koordinácie medzi fondmi, zoznamu miest, v ktorých sa uskutočnia integrované akcie na zabezpečenie TUR miest, orientačnej výšky ročnej podpory, vymedzenie oblastí, v ktorých sa zavedie miestny rozvoj riadený Spoločenstvom a i.

Spoločná podpora z fondov: fondy môžu poskytovať podporu operačným programom v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti spoločne. Podrobné vymedzenie je obsiahnuté v nariadení.

Strategické plánovanie zamerané na výsledky:

Cieľom je zabezpečiť, aby programy politiky súdržnosti mali jasnú logiku intervencie, boli orientované na výsledky a obsahovali primerané ustanovenia na integrovaný prístup k rozvoju a účinné využívanie fondov. Komisia navrhuje **zaviest' spoločné akčné plány**, ktoré predstavujú operácie zahŕňajúce **skupinu projektov ako súčasť operačného programu**, s konkrétnymi cieľmi, ukazovateľmi výsledkov a výstupmi dohodnutými medzi členským štátom a Komisiou a majú prispievať k dosahovaniu osobitných cieľov. Poskytujú zjednodušený riadiaci a kontrolný systém orientovaný na výsledky. Verejná podpora pridelená na spoločný akčný plán predstavuje min. 10 mil. Eur.

Návrh na spoločný akčný plán môže predložiť členský štát, riadiaci orgán alebo akýkoľvek poverený verejnoprávny subjekt. Vztahuje sa na obdobie 2014 – 2022. Nariadenie vymedzuje obsah spoločného akčného plánu. Spoločný akčný plán schvaľuje EK až po schválení operačných programov.

3.2. Návrh Nariadenia EP a Rady o osobitných o Európskom fonde regionálneho rozvoja a cieľi Investície pre rast a zamestnanosť

Rozsah podpory:

Európsky fond regionálneho rozvoja podporuje:

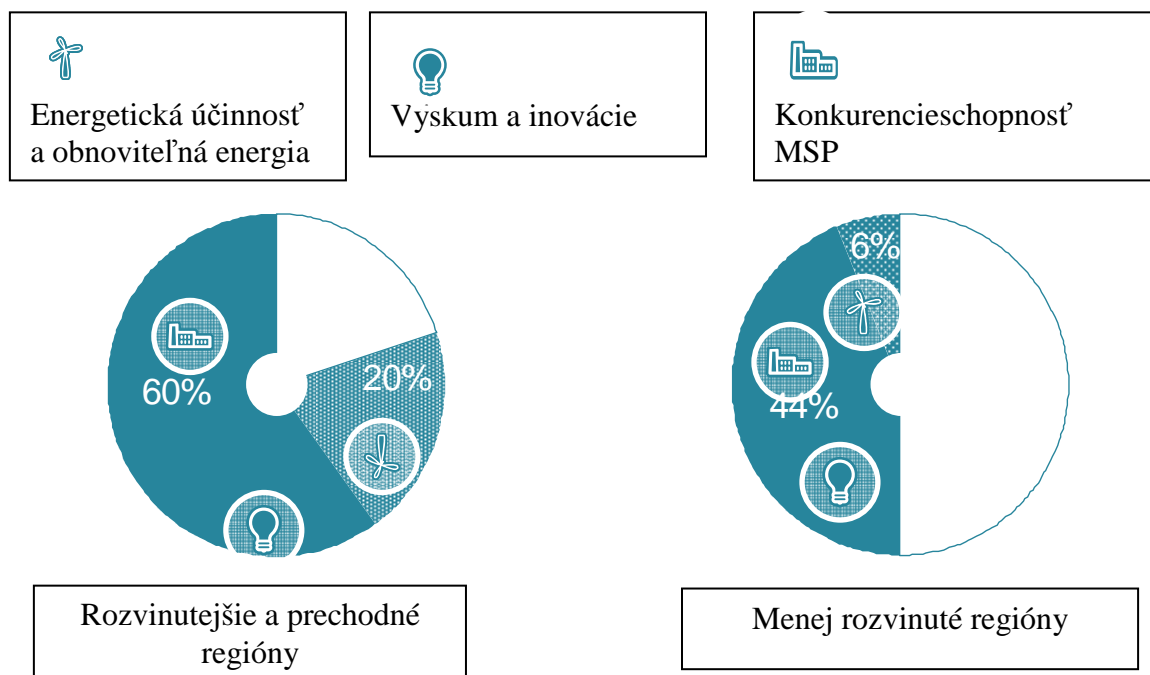
- a) produktívne investície, ktoré prispievajú k tvorbe a zabezpečeniu trvalo udržateľných pracovných miest prostredníctvom priamej pomoci na podporu investícií do MSP
- b) investície do infraštruktúry, ktorá občanom poskytuje základné služby v oblastiach energie, životného prostredia, dopravy a IKT
- c) investície do sociálnej, zdravotnej a vzdelávacej infraštruktúry
- d) rozvoj vnútorného potenciálu prostredníctvom podpory regionálneho a miestneho rozvoja, výskumu a inovácií (fixné investície do zariadenia a infraštruktúry malého rozsahu, podpora podnikov, najmä MSP a služby pre tieto podniky, podpora verejných výskumných a inovačných subjektov a investície do technológií a aplikovaného výskumu v podnikoch, vytváranie sietí, spoluprácu a výmenu skúseností medzi regiónmi, mestami a s príslušnými sociálnymi, ekonomickými a environmentálnymi aktérmi)

Tematická koncentrácia EFRR

Tematické ciele obsiahnuté v Návrhu nariadenia EP a Rady o spoločných ustanoveniach ohľadom fondov a zodpovedajúce investičné priority nariadenia k EFRR sa **v menej rozvinutých regiónoch** koncentrujú nasledovne:

- najmenej 50 % celkových zdrojov EFRR na vnútroštátnej úrovni sa vyčlení na tematické ciele na posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií, zvýšenie konkurencieschopnosti MSP, do odvetvia poľnohospodárstva (EPFRV) a rybárstva (EFNRH) a podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých odvetviach
- najmenej 6 % celkových zdrojov EFRR na vnútroštátnej úrovni sa vyčlení na podporu prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých odvetviach

Sústredenie investícií z Európskeho fondu regionálneho rozvoja

Investičné priority podporované z EFRR v rámci stanovených tematických cieľov:

Tematický cieľ 1: Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií

- rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácie a podpora kompetenčných centier, najmä európskeho významu
- propagácia investovania do výskumu a inovácií podnikov, vývoj produktov a služieb, prenos technológií, sociálne inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácia dopytu, vytváranie sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie
- technologický a aplikovaný výskum, pilotné projekty, opatrenia skorého overovania výrobkov, rozšírené výrobné kapacity, prvá výroba v základných podporných technológiách a šírenie technológií na všeobecný účel

Tematický cieľ 2: Zlepšenie prístupnosti IKT

- rozšírenie používania širokopásmového pripojenia a zavedenie vysokorýchlostných sietí
- vývoj produktov a služieb IKT, elektronického obchodu a posilnenie dopytu po IKT
- posilnenie aplikácií IKT v rámci elektronickej štátnej správy, elektronickeho vzdelávania, elektronickej inklúzie a elektronickeho zdravotníctva

Tematický cieľ 3: Posilnenie konkurencieschopnosti MSP

- podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem
- vývoj nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

Tematický cieľ 4: Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých odvetviach:

- podpora výroby a distribúcie obnoviteľných zdrojov energie
- podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v MSP
- podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach a v sektore bývania
- vývoj inteligentných distribučných systémov s nízkymi úrovňami napätia
- podpora nízkouhlíkových stratégií pre mestské oblasti

Tematický cieľ 5: Podpora prispôsobenia sa zmene klímy, prevencia a riadenie rizík

- a) podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy
- b) propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

Tematický cieľ 6: Ochrana životného prostredia a propagácia účinného využívania zdrojov:

- a) riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho aquis
- b) riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho aquis
- c) ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho dedičstva
- d) ochrana biologickej diverzity, ochrana pôdy a propagácia ekosystémových služieb vr. NATURA 2000 a zelených infraštruktúr
- e) opatrenia na zlepšenie mestského prostredia vr. regenerácie opustených priemyselných lokalít a zníženia miery znečistenia vzduchu

Tematický cieľ 7: Podpora trvalo udržateľnej dopravy a odstránenie problematických miest v kľúčových sieťových infraštruktúrach:

- a) podpora multimodálneho jednotného európskeho dopravného priestoru pomocou investícií do transeurópskej dopravnej siete (TEN-T)
- b) posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T
- c) vývoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov a propagácia trvalo udržateľnej mestskej mobility
- d) vývoj komplexného interoperabilného železničného systému vysokej kvality

Tematický cieľ 8: Podpora zamestnanosti a podpora pracovnej mobility

- a) vývoj podnikateľských inkubátorov a investičná podpora samostatnej zárobkovej činnosti a zakladanie podnikov
- b) miestne iniciatívy v oblasti rozvoja a pomoc štruktúram, ktoré poskytujú komunálne služby, zamerané na tvorbu nových pracovných miest
- c) investície do infraštruktúry pre verejné služby zamestnanosti

Tematický cieľ 9: Sociálne začlenenie a boj proti chudobe

- a) investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné
- b) podpora fyzickej a ekonomickej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít
- c) podpora sociálnych podnikov

Tematický cieľ 10: Investície do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania

- a) prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry

Tematický cieľ 11: Rozšírenie inštitucionálnej kapacity a účinnej verejnej správy

- b) posilnením inštitucionálnej kapacity a účinnosti orgánov verejnej správy a verejných služieb súvisiacich s realizáciou EFRR a na podporu akcií týkajúcich sa inštitucionálnej kapacity a účinnosti verejnej správy, podporovaných ESF

3.3. Návrh Nariadenia EP a Rady o Európskom sociálnom fonde

Rozsah podpory z ESF podľa tematických cieľov :

Tematický cieľ 8: Podpora zamestnanosti a pracovnej mobility prostredníctvom:

- a) prístupu k zamestnaniu pre osoby hľadajúce zamestnanie a neaktívne osoby, vr. miestnych iniciatív na podporu zamestnanosti a mobility pracovníkov
- b) trvalého začlenenia mladých ľudí, ktorí nemajú zamestnanie a nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy do trhu práce

- c) samostatnej zárobkovej činnosti, podnikania a zakladania podnikov
- d) rovnosti žien a mužov a zladenie pracovného a súkromného života
- e) pomoci pracovníkom, podnikom a podnikateľom prispôbovať sa zmenám
- f) aktívneho a zdravého starnutia
- g) modernizácie a posilnenia inštitútu trhu práce vr. opatrení pre zlepšenie nadnárodnej mobility pracovníkov

Tematický cieľ 9: Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe prostredníctvom:

- a) aktívneho začleňovania
- b) integrácie marginalizovaných spoločností, ako sú Rómovia
- c) boja proti diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženského vyznania alebo presvedčenia, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie
- d) zlepšovania prístupu k dostupným, udržateľným a vysoko kvalitným službám vr. zdravotníctva a sociálnych služieb všeobecného záujmu
- e) podpory sociálnej ekonomiky a sociálnych podnikov
- f) stratégií pre miestny rozvoj s vedúcou úlohou komunít

Tematický cieľ 10: Investície do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom:

- a) obmedzovania predčasného ukončovania školskej dochádzky a podpory rovného prístupu ku kvalitnému predškolskému, primárnemu a sekundárnemu vzdelávaniu
- b) zlepšovanie kvality, účinnosti a otvorenosti terciárneho a rovnocenného vzdelávania, aby sa zvýšila účasť a úroveň dosiahnutého vzdelania
- c) zlepšovania prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, zdokonaľovanie zručností a schopností pracovníkov a zvyšovanie významu systémov vzdelávania a odbornej prípravy pre trh práce

Tematický cieľ 11: Posilňovanie inštitucionálnej kapacity a účinnej verejnej správy prostredníctvom:

- a) investícií do inštitucionálnej kapacity a výkonnosti verejnej správy a verejných služieb za účelom reforiem, zlepšovania právnej úpravy a dobrého spravovania
- b) vytváranie kapacít v prípade zúčastnených strán, ktoré realizujú politiky zamestnanosti a vzdelávania a sociálne politiky a odvetvové a územné pakty za účelom podnecovania reforiem na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.

3.4. Návrh nariadenia EP a Rady o Kohéznom fonde

Kohézny fond podporuje:

- a) investície do životného prostredia vr. oblastí súvisiacich s udržateľným rozvojom a energetikou, ktoré predstavujú prínos pre životné prostredie
- b) transeurópske siete v oblasti dopravnej infraštruktúry

Investičné projekty podporované z Kohézneho fondu podľa tematických cieľov:

Tematický cieľ 4: Podporovanie prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých odvetviach:

- a) podporou výroby a distribúcie energie z OZE
- b) podporou energetickej účinnosti a využívanie energie z obnoviteľných zdrojov v MSP
- c) podporou energetickej účinnosti a využívanie energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach
- d) rozvojom inteligentných distribučných sústav na úrovni nízkeho napätia
- e) podporou nízkouhlíkových stratégií pre mestské oblasti

Tematický cieľ 5: Podpora prispôsobenia sa zmene klímy, predchádzanie rizikám a riadenie rizík:

- a) podporou špecializovaných investícií na prispôsobenie sa zmene klímy
- b) podporou investícií zameraných na riešenie špecifických rizík, zabezpečením odolnosti voči katastrofám a vývojom systémov pre zvládanie katastrof

Tematický cieľ 6: Ochrana životného prostredia a podporovanie účinného využívania zdrojov:

- a) riešením významných potrieb investícií v odpadovom hospodárstve s cieľom splniť požiadavky aquis EÚ v oblasti životného prostredia
- b) riešením významných potrieb investícií vo vodnom hospodárstve s cieľom splniť požiadavky aquis EÚ v oblasti životného prostredia

3.5. Návrh nariadenia EP a Rady o Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka (EPFRV)

EPFRV prispieva k stratégii Európa 2020 podporou udržateľného rozvoja vidieka v celej EÚ, pričom **dopĺňa ďalšie nástroje spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP)**, politiky súdržnosti a spoločnej rybárskej politiky.

V celkovom rámci SPP podpora rozvoja vidieka prispieva k dosiahnutiu **3 cieľov**:

- 1. konkurencieschopnosti poľnohospodárstva**
- 2. udržateľného riadenia prírodných zdrojov a opatrení v oblasti klímy**
- 3. vyváženého územného rozvoja vidieckych oblastí**

Na dosiahnutie cieľov rozvoja vidieka, ktoré prispievajú k stratégii Európa 2020 pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast, sa v rámci rozvoja vidieka stanovilo **6 priorít EÚ, do ktorých sa transformujú príslušné tematické ciele spoločného strategického rámca**:

- 1. podpora prenosu znalostí a inovácií v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vidieckych oblastiach** so zameraním na tieto oblasti:
 - a) podpora inovácií a vedomostnej základne vo vidieckych oblastiach
 - b) posilnenie prepojenia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva s výskumom a inováciami
 - c) podpora celoživotného vzdelávania a odborného vzdelávania v sektoroch poľnohospodárstva a lesného hospodárstva;
- 2. posilnenie konkurencieschopnosti všetkých druhov poľnohospodárstva** a posilnenie životaschopnosti poľnohospodárskych podnikov so zameraním na oblasti:
 - a) uľahčenie reštrukturalizácie poľnohospodárskych podnikov s veľkými štrukturálnymi problémami, najmä poľnohospodárskych podnikov s nízkym stupňom účasti na trhu, poľnohospodárskych podnikov zameraných na trh v konkrétnych sektoroch a poľnohospodárskych podnikov, ktoré potrebujú poľnohospodársku diverzifikáciu,
 - b) uľahčenie generačnej výmeny v sektore poľnohospodárstva;
- 3. podpora organizácie potravinového reťazca v poľnohospodárstve** so zameraním na tieto oblasti:
 - a) lepšia integrácia primárnych výrobcov do potravinového reťazca pomocou systémov kvality, propagácie na miestnych trhoch a krátkych dodávateľských reťazcov, skupín výrobcov a medziodvetvových organizácií
 - b) podpora manažmentu rizika poľnohospodárskych podnikov;
- 4. obnova, zachovanie a posilnenie ekosystémov závislých od poľnohospodárstva a lesného hospodárstva** so zameraním na tieto oblasti:

- a) obnova a zachovanie biologickej diverzity vr. lokalít sústavy Natura 2000 a poľnohospodárskej činnosti s vysokou prírodnou hodnotou a stavu krajinných oblastí Európy,
 - b) zlepšenie vodného hospodárstva,
 - c) zlepšenie obhospodarovania pôdy
5. **propagácia účinného využívania zdrojov a podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo** odolné voči zmene klímy v sektoroch poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva so zameraním na tieto oblasti:
- a) zvýšenie účinnosti využitia vody v poľnohospodárstve,
 - b) zvýšenie účinnosti využitia energie v poľnohospodárstve a pri spracovaní potravín,
 - c) uľahčenie dodávok a využitia obnoviteľných zdrojov energie, vedľajších produktov, odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely biohospodárstva,
 - d) zníženie emisií oxidu dusného a metánu z poľnohospodárstva,
 - e) podpora sekvestrácie oxidu uhličitého v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve
6. **podpora sociálnej inklúzie, zmiernenia chudoby a hospodárskeho rastu** vo vidieckych oblastiach so zameraním na tieto oblasti:
- a) uľahčenie diverzifikácie, zakladania nových malých podnikov a vytvárania pracovných miest,
 - b) podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach,
 - c) rozšírenie prístupnosti, využívania a kvality IKT vo vidieckych oblastiach.

3.6. Návrh Nariadenia EP a Rady na podporu cieľa Európska územná spolupráca z EFRR

Z EFRR sa podporuje cezhraničná, medziregionálna a nadnárodná spolupráca. **Cezhraničná spolupráca** by mala byť zameraná na riešenie spoločne identifikovaných výziev v pohraničných regiónoch (zlá dostupnosť, nevhodné podnikateľské prostredie, nedostatočné prepojenie medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi, výskum, inovácie a zavádzanie IKT, znečistenie životného prostredia, predchádzanie rizikám, negatívne postoje voči občanom susednej krajiny a i.) resp. na využitie existujúceho potenciálu v pohraničnej oblasti (budovanie cezhraničných výskumných a inovačných zariadení a klastrov, cezhraničná integrácia trhu práce, spolupráca medzi VŠ alebo zdravotnými strediskami).

V oblasti **nadnárodnej spolupráce** by malo byť cieľom posilňovanie spolupráce pomocou akcií podporujúcich integrovaný územný rozvoj prepojený na priority politiky súdržnosti EÚ.

V oblasti **medziregionálnej spolupráce** by malo byť cieľom zvyšovanie efektívnosti politiky súdržnosti cestou povzbudzovania výmeny skúseností medzi regiónmi, aby sa zlepšila príprava a vykonávanie operačných programov v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť. Mala by sa posilňovať spolupráca medzi klastrami inovácií a intenzívneho výskumu a výmeny medzi výskumníkmi a výskumnými inštitúciami založené na „Regiónoch znalostí“ a „Výskumnom potenciáli konvergenčných a najvzdialenejších regiónov“ v rámci 7. Rámcového programu pre výskum.

Podporované investičné priority v rámci cezhraničnej spolupráce:

Tematický cieľ 8: Podpora zamestnanosti a mobility pracovných síl

- integrácia cezhraničných trhov práce, vr. cezhraničnej mobility, spoločné miestne iniciatívy v oblasti zamestnanosti a spoločné vzdelávanie

Tematický cieľ 9: Podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe

- cezhraničné presadzovanie rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, ako aj cezhraničná podpora sociálneho začlenenia

Tematický cieľ 10: Investície do zručností, vzdelávania a celoživotného vzdelávania

- príprava a realizácia spoločných vzdelávacích a školiacich programov

Tematický cieľ 11: Posilňovanie inštitucionálnych kapacít a efektívnej verejnej správy

- podpora právnej a administratívnej spolupráce a spolupráce medzi občanmi a inštitúciami

Podporované investičné priority v rámci nadnárodnej spolupráce:

Tematický cieľ 11: Posilňovanie inštitucionálnych kapacít a efektívnej verejnej správy

- Príprava a realizácia makroregionálnych stratégií a stratégií pre morské oblasti

4. NÁVRH FINANČNÝCH RÁMCOV EÚ PRE PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2014 – 2020 A ZÁKLADNÉ PRAVIDLÁ FINANCOVANIA PODĽA NOVÝCH NARIADENÍ

Európska komisia dňa 29. 6. 2011 zverejnila Oznámenie Komisie EP, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Viacročný finančný rámec: rozpočet stratégie Európa 2020.

VFR je mechanizmus, ktorý sa zabezpečuje predvídateľnosť výdavkov EÚ a zároveň dodržiavanie prísnej rozpočtovej disciplíny. Definuje max. sumy (stropy), ktoré sú k dispozícii pre každú veľkú výdavkovú oblasť (okruh) rozpočtu EÚ. V tomto rámci majú Európsky parlament a Rada, ktoré predstavujú „rozpočtový orgán“ Únie každý rok odsúhlasiť rozpočet na nasledujúci rok.

VFR určuje politické priority na ďalšie roky a preto predstavuje nielen rozpočtový, ale aj politický rámec, vyjadruje „politiku v číslach“. Podrobné návrhy na ďalšie roky týkajúce sa jednotlivých politík (súdržnosť, poľnohospodárstvo, výskum a inovácie, vzdelávanie atď.) prijme EK pred koncom roka 2011.

Porovnanie viacročných finančných rámcov súčasného a nového programovacieho obdobia (v cenách roku 2011):

	2007 - 2013	2014 - 2020
Viazané rozpočtové prostriedky v mld. Eur	993,6	1 025,0

Celkový strop viazaných rozpočtových prostriedkov navrhovaných EK na roky 2014 – 2020 je 1,025 mld. Eur a predstavuje 1,05 % očakávaného hrubého národného dôchodku EÚ.

Viacročný finančný rámec EÚ 27: Návrh Komisie na roky 2014 – 2020 – súhrnné údaje:

Viazané RP	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Spolu 2014/2020
1. Inteligentný a inkluzívny rast	64 696	66 580	68 133	69 956	71 596	73 768	76 179	490 908
z toho: hosp., soc. a územná súdržnosť	50 468	51 543	52 542	53 609	54 798	55 955	57 105	376 020
2. Udržateľný rast: prírodné zdroje	57 386	56 527	55 702	54 861	53 837	52 829	51 784	382 927
3. Bezpečnosť a občianstvo	2 532	2 571	2 609	2 648	2 687	2 726	2 763	18 535
4. Globálna Európa	9 400	9 645	9 845	9 960	10 150	10 380	10 620	70 000

5. Administratíva	8 542	8 679	8 796	8 943	9 073	9 225	9 371	62 629
Viazané rozpočtové prostriedky	142 556	142 002	145 085	146 368	147 344	148 928	150 718	1 025 000
% podiel HND	1,08	1,07	1,06	1,06	1,05	1,04	1,03	1,05

V návrhu viacročného finančného rámca Komisia na obdobie rokov 2014 – 2020 na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť plánuje sumu 376 mld Eur. **Najviac finančných prostriedkov v objeme 162,6 mld Eur (43 %) má smerovať pre menej rozvinuté regióny**, na územnú spoluprácu je vyčlenených 11,7 mld Eur, pre Kohézny fond 68,7 mld Eur a pre nástroj Spájame Európu (prepájanie Európy budovaním dopravnej, energetickej a IKT infraštruktúry) 40 mld Eur (+ 10 mld Eur z Kohézneho fondu).

Mimo viacročného rozpočtového rámca sú ešte rozpočtované prostriedky v rámci rezervy na núdzovú pomoc, pre Európsky fond prispôsobenia sa globalizácii, Fond solidarity, Nástroj flexibility, rezervy na krízové situácie v poľnohospodárstve, program ITER (Medzinárodný termionukleárny experimentálny reaktor), GMES (Globálne monitorovanie pre životné prostredie a bezpečnosť), Fond na globálnu klímu a biodiverzitu a i. v celkovej sume 58 316 mil. Eur.

Základné princípy rozpočtu EÚ

Cieľom rozpočtu EÚ nie je financovať opatrenia, ktoré môžu financovať členské štáty z vlastných zdrojov (nefinancuje priamu zdravotnú starostlivosť, vzdelávanie, policajné alebo ozbrojené sily a i.). Základom je financovanie činností, ktoré musia byť financované, aby EÚ mohla existovať, alebo je možné ich vykonať efektívnejšie a s nižšími nákladmi prostredníctvom spoločného financovania z rozpočtu EÚ.

Hlavné nové prvky vo financovaní:

1. Oblasť rastu, zamestnanosti a súdržnosti:

- nástroj „Spájame Európu“ je novým nástrojom financovania vopred určených prioritných infraštruktúr v oblasti dopravy, energetiky a IKT celoeurópskeho záujmu. Tento nástroj bude centrálne riadiť EK
- navrhujú sa inovačné nástroje financovania
- EK navrhuje spojiť EFRR, ESF a KF do spoločného strategického rámca, ktorý by zahŕňal aj EPFRV a EFNRR
- EK navrhuje uzatváranie zmlúv o partnerstve s každým členským štátom s cieľom dosiahnuť plánovanie, ktoré bude viac zamerané na dosahovanie výsledkov
- financovanie politiky súdržnosti sa bude aj naďalej zameriavať na menej rozvinuté regióny a členské štáty; bude vytvorená nová kategória regiónov s prechodným financovaním
- financovanie politiky súdržnosti sa zameria na investície, ktoré prispejú k dosiahnutiu cieľov v stratégii Európa 2020 a bude podporené ustanoveniami podmienenosti
- ESF zabezpečí štrukturálne opatrenia v rámci hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti prostredníctvom 4 hlavných investičných pilierov – zamestnanosť, vzdelávanie, sociálne začlenenie a zlepšenie verejnej správy
- Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii bude naďalej pokračovať v poskytovaní podpory pre pracovníkov prepustených v dôsledku veľkých štrukturálnych zmien

2. Oblasť výskumu a inovácií

- tri hlavné mechanizmy financovania výskumu a vývoja (Program pre konkurencieschopnosť a inovácie, 7. rámcový program a Európsky inovačný

a technologický inštitút) budú spojené do spoločného strategického rámca pre financovanie výskumu a vývoja **Horizont 2020**

- bude existovať jeden súbor pravidiel upravujúci účasť, audit, podporné štruktúry
- inovačné finančné nástroje posilnia súkromné investície, ako sú verejno-súkromné partnerstvá

3. Oblasť poľnohospodárstva a životného prostredia

- ekologizácia, priame platby pre poľnohospodárov: 30 % priamych platieb bude podmienených dodržaním rady najlepších postupov oblasti ochrany ŽP s cieľom zabezpečiť, aby SPP pomáhala EÚ plniť ciele ochrany ŽP
- konvergencia platieb, tzn. že úrovne priamej podpory na hektár sa budú postupne upravovať s cieľom zabezpečiť rovnocennejšie rozdelenie priamych platieb medzi európskych poľnohospodárov
- stanovenie hornej hranice priamych platieb, úspory sa pridelia na rozvoj vidieka
- pridelovanie finančných prostriedkov z fondov na rozvoj vidieka bude založené na objektívnejších kritériách

4. Oblasť životného prostredia a klímy:

- hľadisko priorít environmentálnej politiky sa uplatní vo všetkých hlavných nástrojoch financovania EÚ vr. politiky súdržnosti, poľnohospodárstva, výskumu a inovácií a i.
- cieľom je zvýšiť podiel výdavkov v oblasti klímy aspoň na 20 % prostredníctvom príspevkov z rôznych oblastí politik
- program LIFE+ bude zahŕňať väčší podiel opatrení v oblasti klímy; použijú sa aj integrované projekty, napr. na podporu cezhraničných stratégií prispôsobovania sa zmene klímy v oblastiach s rizikom záplav

5. Oblasť financovania rozpočtu EÚ

- Navrhne sa reforma systému vlastných zdrojov založená na zrušení súčasného zdroja založeného na DPH a vytvorení dvoch nových vlastných zdrojov, ktoré budú založené na časti príjmov z dane z finančných transakcií a vnútroštátnych príjmov z DPH. Snaha je konsolidovať rozpočty prostredníctvom zníženia priamych príspevkov z rozpočtov členských štátov
- Nový vlastný zdroj založený na DPH vytvorí prepojenie medzi vnútroštátnou úrovňou a úrovňou EÚ a podporí harmonizáciu systémov DPH členských štátov.

5. SLOVENSKO V KONTEXTE BUDÚCNOSTI POLITIKY SÚDRŽNOSTI EÚ A STRATÉGIE EURÓPA 2020

5.1. Strategická a inštitucionálna príprava SR na nové programovacie obdobie

Príprava na obdobie 2014 – 2020 na úrovni Komisie aj na národnej úrovni sa realizuje už v súčasnosti, keď EK začala verejnú diskusiu o výzvach, ktorým bude musieť čeliť politika súdržnosti EÚ po roku 2013 a členské štáty majú príležitosť predkladať svoje stanoviská k príprave budúceho programovacieho obdobia i k budúcnosti politiky súdržnosti. V priebehu posledných rokov EK zverejnila dôležité dokumenty, ktoré formovali diskusiu k budúcej podobe politiky súdržnosti EÚ (Zelená kniha o územnej súdržnosti – z územnej rozmanitosti urobiť prednosť, Preskúmanie rozpočtu EÚ, Stratégia Európa 2020: stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, Piata správa o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a i.) aj návrh viacročného finančného rámca.

Diskusie o budúcnosti politiky súdržnosti prebiehali predovšetkým na úrovni zasadnutí formálnych, ako i neformálnych pracovných skupín a stretnutí z prostredia Rady, EK a členských štátov EÚ. Do uvedených **diskusí sa aktívne zapojila aj SR** účasťou na expertných stretnutiach organizovaných členskými štátmi a rokovaniami v rámci

formálnych a neformálnych pracovných skupín EÚ (expertná pracovná skupina EK „High Level Group“ k budúcnosti politiky súdržnosti, pracovná skupina „Task Force“ ku kondicionalitám, rokovania v rámci V4, pracovná skupina Rady pre štrukturálne opatrenia – SAWP a i.).

SR v diskusiách o budúcej podobe politiky súdržnosti **podporuje najmä jej zameranie na obmedzené množstvo priorít, integrovaný prístup a výsledkovo orientované zameranie**. CKO vypracoval dokumenty, ktoré formulujú pozíciu SR k jednotlivým aspektom politiky súdržnosti EÚ, a to:

- Predbežné stanovisko SR k Zelenej knihe o územnej súdržnosti
- Rámcová pozícia SR k budúcnosti politiky súdržnosti EÚ
- Predbežné stanovisko SR k budúcnosti politiky súdržnosti po roku 2013
- Informácia o príspevku SR v rámci procesu verejných konzultácií k záverom z piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.

Vláda SR zaujala stanovisko k cieľom stratégie Európa 2020, ako aj k návrhu viacročného finančného rámca na obdobie rokov 2014 – 2020.

Piatou správou EK o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti sa ukončil proces verejných diskusií k budúcnosti politiky súdržnosti EÚ a nastúpila fáza rokovaní o obsahu oficiálnych dokumentov tvoriacich politiku súdržnosti EÚ po roku 2013. Legislatívne návrhy EK na využívanie ŠF a KF EÚ na roky 2014 - 2020 boli zverejnené v októbri 2011.

Pred členskými štátmi stojí náročná úloha zabezpečiť **proces negociácií k návrhom legislatívnych a strategických dokumentov EÚ** pre politiku súdržnosti po roku 2013.

V zmysle procesu programovania v rámci politiky súdržnosti EÚ bude potrebné na národnej úrovni v zmysle schváleného nariadenia vypracovať návrh zmluvy o partnerstve. Dokument bude výsledkom rokovaní medzi SR a EK. Mal by obsahovať aj zabezpečenie koordinácie využívania prostriedkov EÚ na vnútroštátnej úrovni, ako aj operačné programy. Operačné programy budú hlavným riadiacim nástrojom transformácie strategických dokumentov do konkrétnych investičných priorít. Gestorom pre vypracovanie návrhu zmluvy o partnerstve bude MDVRR SR.

Činnosti súvisiace s nadchádzajúcim procesom negociácií bude zabezpečovať MDVRR SR v spolupráci s Ministerstvom financií SR pre agendu finančného riadenia a auditu a s dotknutými ústrednými orgánmi štátnej správy, ako aj s ďalšími sociálno-ekonomickými partnermi. V tejto súvislosti MDVRR SR zriadilo **Rezortnú koordinačnú skupinu pre politiku súdržnosti EÚ**. Predstavuje prvú úroveň koordinácie rozhodovacieho procesu v záležitostiach EÚ. Ovplyvňuje prípravu pozície SR k politike súdržnosti po roku 2013 vo všetkých etapách rozhodovacieho procesu. Jej hlavnou úlohou bude posudzovať návrhy legislatívy EÚ, ako aj strategických, koncepčných a programových dokumentov v oblasti politiky súdržnosti. Jej hlavnými výstupmi budú rámcové pozície a stanoviská, ktoré budú záväzné pre účasť zástupcov SR na rokovaníach pracovných skupín v inštitúciách EÚ.

Na prípravu hlavného strategického dokumentu SR na využívanie fondov EÚ po roku 2013 MDVRR SR **zriadi dve pracovné skupiny**. Rozhodnutia na národnej úrovni budú uskutočňované v rámci osobitnej pracovnej skupiny na úrovni dotknutých ministrov a štatutárnych zástupcov ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Predsedom tejto pracovnej skupiny bude 1. podpredseda vlády a minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Podrobnosti o právomociach, postavení, činnosti a pôsobnosti predmetnej pracovnej skupiny budú uvedené v jej štatúte.

Pre vypracovanie strategického dokumentu na využívanie fondov EÚ po roku 2013 je potrebná súčinnosť širšej platformy z prostredia dotknutých ústredných orgánov štátnej správy a sociálno-ekonomických partnerov. MDVRR SR preto zriadí pracovnú skupinu **„Partnerstvo pre politiku súdržnosti“**, ktorá bude pozostávať zo zástupcov:

- ústredných orgánov štátnej správy

- regionálnej a miestnej samosprávy
- akademickej sféry
- profesijných združení
- mimovládnych a iných organizácií.

Predsedom pracovnej skupiny „Partnerstvo pre politiku súdržnosti“ bude národný koordinátor pre spracovanie a negociácie hlavného strategického dokumentu SR na využívanie fondov EÚ po roku 2013.

• Návrh pozície SR k cieľom stratégie Európa 2020

V rámci stratégie Európa 2020 prijala Európska rada 5 hlavných cieľov pre celú EÚ. Následne si členské štáty mali stanoviť svoje národné ciele, v ktorých zohľadnili svoju relatívnu východiskovú pozíciu a národnú situáciu.

Na základe záverov Európskej rady a diskusie delegácie SR so zástupcami EK, Rady a predsedníckej krajiny EÚ v Bruseli dňa 30. apríla 2010 národní koordinátori stratégie Európa 2020 predložili materiál, ktorého cieľom bolo najmä:

- navrhnuť hodnoty slovenských národných cieľov pre tie ukazovatele, ktoré boli schválené na úrovni EÚ
- zaujať stanovisko k výške ukazovateľov cieľa pre vzdelávanie a k výberu ukazovateľa pre sociálne začlenenie, prípadne k metodike niektorých ukazovateľov.

Vláda SR svojim uznesením č. 386/2010 zo dňa 9. 6. 2010 schválila pozíciu SR k národným cieľom stratégie Európa 2020. Konštatovala, že chce stanoviť ambiciózne ciele, ktoré sú pre SR realistické a musia zohľadňovať individuálne podmienky SR.

Návrh cieľov SR v nadväznosti na ciele stratégie Európa 2020:

Oblasť/ciele	EÚ	SR
Zamestnanosť		
Miera zamestnanosti (20 – 64 rokov), %	75	71 - 73
Výskum a vývoj		
Výdavky na výskum a vývoj (% HDP)	3,0	1,8
Klimatické zmeny a energetická efektívnosť		
Znížiť emisie skleníkových plynov v porovnaní s úrovňou z roku 1990 (%)	20	20
Podiel energie z obnoviteľných zdrojov na konečnej spotrebe energie (%)	20	14
Zvýšiť energetickú efektívnosť (%)	20	Ušetriť 11 % konečnej energetickej spotreby v porovnaní s Ø rokov 2001 - 2005
Vzdelávanie		
Miera predčasného ukončenia školskej dochádzky (%)	10	6
Podiel obyvateľov vo veku 30 – 34 rokov s ukončeným terciárnym vzdelaním (%)	40	30
Sociálna inklúzia		
Nezadefinovaný ukazovateľ (SR navrhuje ukazovateľ: miera rizika chudoby zakotvená v čase)	-	-

Zdroj: www.rokovania.sk

5.2. Stanoviská a pozície vlády SR a zástupcov SR na rokovaníach k budúcnosti politiky súdržnosti

Vláda SR vo vyššie uvedených dokumentoch vyjadrila **podporu zamerania politiky súdržnosti po roku 2013 na integrovaný prístup**. Považuje politiku súdržnosti za dobrý nástroj na realizáciu sociálno-ekonomických priorít. Podporuje minimálne zachovanie súčasného finančného podielu politiky súdržnosti na celkových výdavkoch rozpočtu EÚ. Zároveň **podporuje posilnenie strategického prístupu** politiky súdržnosti prostredníctvom jednotlivých dokumentov pre európsku, národnú a regionálnu úroveň a jej zameranie sa na **obmedzené množstvo prioritných oblastí**. Súčasne prezentuje názor, že zaostávajúce regióny EÚ nebudú rásť len na základe investícií, napr. do vedy a výskumu, ale pre svoj rast nutne potrebujú aj investície do základnej infraštruktúry a investície na podporu existujúcich priemyselných odvetví.

SR považuje za dôležité zabezpečiť **výsledkovo orientovaný** systém politiky súdržnosti EÚ po roku 2013 pri zohľadnení princípov správneho finančného riadenia. Je za výraznejšie uplatňovanie integrovaného prístupu a vytvorenie efektívnejšieho systému ukazovateľov a hodnotenia. V súvislosti s týmto SR zdôrazňuje veľký **význam mestských funkčných oblastí**, ktoré posilňujú vytváranie mechanizmov na riešenie vzťahov mesto - periféria a mesto – vidiek. Uprednostňuje uplatňovanie takých podmienok, ktoré majú na členský štát pozitívny, t. j. motivačný účinok (napr. výkonnostná rezerva na národnej úrovni). SR podporuje využívanie **nových finančných nástrojov** pri jasne definovaných pravidlách a širšie využívanie systému **zjednodušených výdavkov**. Navrhla systémové zjednodušenie a zefektívnenie kontroly a auditu tak, aby sa kontrola orientovala viac na dosahovanie výsledkov a nie na kontrolu účtovných dokladov.

SR tiež podporila uplatňovanie pravidla čerpania **n + 3** pre štrukturálne fondy a Kohézny fond EÚ po roku 2013 len **na národnej úrovni** a nie na úrovni operačných programov. Vyjadrila **súhlas s návrhom novej architektúry pre politiku súdržnosti EÚ** v tom, že pre budúce programové obdobie by mali byť na využívanie finančných prostriedkov z politiky súdržnosti oprávnené všetky regióny a členské štáty EÚ, nielen menej rozvinuté.

- **Pozície SR na konferencii „Piate fórum o súdržnosti“**

SR považuje za nevyhnutné zlepšiť viacúrovňové riadenie a koordináciu medzi rôznymi politikami a lepšie využiť rozvojový potenciál území. Dôležité je využitie potenciálu každého regiónu prostredníctvom integrovaného prístupu, preto je nevyhnutné zvýšiť integráciu ESF a EFRR. Prerozdelenie fondov EÚ má byť ponechané na rozhodnutí členského štátu EÚ. Rovnako by mala byť zvažovaná aj možnosť využitia multifondových operačných programov.

- **Pozície SR zo zasadnutí expertnej pracovnej skupiny EK „High Level Group“ k budúcnosti politiky súdržnosti EÚ, 8. – 10. zasadnutie, rok 2011**

SR na 8. zasadnutí vyjadrila podporu **výsledkovo** orientovanému prístupu, ktorý stanoví jasné a merateľné ciele a ukazovatele výsledkov. Odporučila vytvoriť efektívnejší systém ukazovateľov a zamerať monitorovanie na sledovanie ekonomických a sociálnych zmien v regiónoch EÚ.

V diskusii k strategickému programovaniu účastníci dospeli k záveru, že tematické ciele by mali byť premietnuté do prioritných osí na úrovni operačných programov, o ktorých bude rozhodovať členský štát EÚ.

Na 9. zasadnutí expertnej skupiny zástupcovia EK prezentovali zhodu na dvoch otázkach, a to na potrebe väčšieho prepojenia politiky súdržnosti so stratégiou Európa 2020. Prepojenie politiky súdržnosti so stratégiou Európa 2020 by malo byť zabezpečené

prostredníctvom SSR. Diskutovali k hlavným dokumentom. Zmluva o partnerstve by mala byť účinnejším nástrojom ako súčasné národné strategické referenčné rámce (NSRR). Bude definovať, čo členský štát EÚ plánuje dosiahnuť pomocou zdrojov vyčlenených pre politiku súdržnosti. OP budú definovať konkrétne spôsoby dosiahnutia cieľa, ktoré budú špecifické pre daný členský štát/región EÚ.

Zástupcovia SR na zasadnutí konštatovali, že kategórie výdavkov navrhované Komisiou pokrývajú rozsah prípadných potrieb pre SR na financovanie aktivít po roku 2013. V tejto súvislosti boli za zohľadnenie **obmedzeného počtu tematických cieľov, ktoré bude môcť členský štát podporovať** prostredníctvom štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v novom programovacom období.

Na 10. zasadnutí expertnej skupiny Komisia prezentovala dokument k **finančným nástrojom**. Navrhla ex ante posúdenie oblastí, kde by boli finančné nástroje najefektívnejšie využívané, taktiež navrhla **širšie využitie v oblastiach, ktoré sú v súčasnosti implementované prostredníctvom grantov**. Komisia tiež navrhuje **zriadenie finančných nástrojov na úrovni EÚ**, do ktorých by prispievali členské štáty EÚ. V tejto súvislosti Komisia navrhuje pre členské štáty stimul v tom zmysle, že ďalej by nepožadovala národné spolufinancovanie.

- **Pozícia SR zo zasadnutia pracovnej skupiny Task Force ku kondicionalitám v politike súdržnosti (marec, apríl 2011)**

Zástupcovia Komisie zdôraznili najmä interné kondicionality. Ich cieľom je **v budúcnosti predchádzať problémom** predtým, než bude nevyhnutné pozastaviť čerpanie nenávratných finančných prostriedkov kvôli konaniam o porušení ZRIP. Monitorovanie pokroku musí byť jednoduché, transparentné a zdieľané.

Členské štáty EÚ sa zhodli na tom, že cieľom kondicionalít by malo byť zefektívnenie politiky súdržnosti EÚ. Kondicionality by mali byť nastavené špecificky pre konkrétny členský štát, a/alebo región EÚ.

Na druhom zasadnutí pracovnej skupiny boli diskutované štyri typy kondicionalít: makroekonomické, ex ante, výkonnostné a štrukturálne. Cieľom ex-ante kondicionalít je vyhnúť sa problémom počas implementačného procesu. Komisia podmieni dodržiavanie kondicionalít buď schválením OP, spustením platieb/záväzkov pre tematický cieľ, prípadne ich pozastavením v prípade, ak sa nebude počas implementácie plniť dohodnutý akčný plán.

SR vo svojom príspevku vyjadrila súhlas s hlavným cieľom kondicionalít, upozornila však na nevyhnutnosť zvýšenia orientácie politiky súdržnosti po roku 2013 na výsledky. Od Komisie skôr očakáva metodologické usmernenie v tých oblastiach, ktoré spôsobujú najviac problémov pri implementácii, nie pri nastavovaní sankcií.

- **Stretnutie k budúcnosti politiky súdržnosti EÚ na vysokej úrovni, apríl 2011**

Stretnutie na vysokej úrovni organizovalo maďarské predsedníctvo v Rade EÚ. Cieľom rokovania bola efektívnosť politiky súdržnosti pre 271 európskych regiónov a jej budúca architektúra po roku 2013.

Komisia za kľúčové zložky efektívnosti politiky súdržnosti považuje prepojenie politiky súdržnosti so stratégiou Európa 2020, tematickú koncentráciu, kondicionality a výsledkovo orientovaný prístup, ako aj zjednodušenie pravidiel pre prijímateľov. Účelom SSR je definovať typy investícií, ktoré budú podporené v politikách EÚ s cieľom naplnenia stratégie Európa 2020. Prvý návrh SSR Komisia vydá do konca roka 2011.

V rámci EK prebiehala vnútorná diskusia o tom, či **zmluva o partnerstve bude zahŕňať okrem politiky súdržnosti aj problematiku rozvoja vidieka**. Zmluva by mala obsahovať aj výkonnostný rámec, ktorý by bol základom na pridelenie výkonnostnej rezervy. Taktiež bude existovať systém **spoločných povinných výstupových ukazovateľov**.

Mali by definovať zmenu, ktorá sa chce investíciami dosiahnuť spolu s východiskovou pozíciou. Čo sa týka hodnotenia, Komisia aj naďalej plánuje využívať ex ante hodnotenie so zameraním sa na zhodnotenie príspevku k stratégii Európa 2020.

V politike súdržnosti pozornosť bude sústredená aj na **harmonizáciu pravidiel medzi jednotlivým fondmi EÚ** (napr. oprávnenosť DPH, konzistentnosť s ostatnými EÚ politikami, oprávnenosť personálnych výdavkov, pravidlá pre finančné nástroje a pod.).

- **Návrh rámcovej pozície SR k viacročnému finančnému rámcu (VFR) EÚ 2014 – 2020**

Vláda SR svojim uznesením č. 799/2011 zo dňa 14. 12. 2011 schválila **Rámcovú pozíciu SR k viacročnému finančnému rámcu EÚ 2014 – 2020**. SR podporuje nasledovné hlavné ciele:

- **Rovnovážny a udržateľný rozvoj** založený na solidarite a na rovnosti príležitostí rešpektujúci ŽP (výdavky orientované na menej rozvinuté regióny a členské štáty, moderná a vyvážená spoločná poľnohospodárska politika (SPP) a silní susedia pre silnú EÚ)
- **konkurencieschopná EÚ** - naplnenie cieľov stratégie EU 2020 (národných programov reforiem), zvyšovanie energetickej bezpečnosti a infraštruktúrnej prepojenosti EÚ;
- **efektívnosť a transparentnosť zdrojov EÚ** - zjednodušovanie pravidiel a postupov, zvyšovanie administratívnej efektívnosti a vyššia pridaná hodnota.

Hlavné priority SR:

- zachovať súčasné 7-ročné trvanie VFR
- zachovať samostatnú podkapitolu pre politiku súdržnosti
- podporovať jednoduchý, spravodlivý a rovný mechanizmus uplatňovania makroekonomickej podmienenosti

Stanovisko k príjmovej strane rozpočtu EÚ:

- podporovať jednoduchý, spravodlivý a transparentný systém vlastných zdrojov EÚ vr. odstránenia súčasného vlastného zdroja založeného na DPH
- posúdiť zavedenie nových spoločných vlastných zdrojov EÚ

Stanovisko k výdavkovej strane rozpočtu EÚ:

- podporovať vznik SSR pre výskum a inovácie zlučovaním a spájaním rôznych zdrojov financovania
- pokračovať vo financovaní odstavenia JE Jaslovské Bohunice
- zachovať financovanie menej rozvinutých regiónov min. v rovnakom finančnom objeme, ako v súčasnom programovacom období
- podporovať dostatočnú mieru flexibility v rámci národnej alokácie pre politiku súdržnosti za účelom znižovania vnútroregionálnych rozdielov hlavného mesta
- zachovať oprávnenosť nenávratnej DPH v rámci politiky súdržnosti a zachovať súčasné podmienky spolufinancovania z rozpočtu EÚ pri politike súdržnosti
- podporovať zachovanie súčasného mechanizmu stanovenia podielu jednotlivých fondov politiky súdržnosti EÚ na národnej alokácii podľa potrieb členského štátu
- podporovať budovanie nadnárodnej infraštruktúry prostredníctvom existujúcich nástrojov vo VFR 2007 – 2013
- posúdiť začlenenie EPFRV a EFNRH do spoločného finančného rámca so ŠF a KF

Stanovisko k výdavkovej kapitole – Udržateľný rast: prírodné zdroje

- vyrovnať resp. znížiť rozdiely pri výpočte priamych platieb na hektár medzi členskými štátmi
- nezavádzať národné spolufinancovanie a obmedziť štátnu pomoc v rámci I. piliera SPP a finančný strop pre príjmy veľkých poľnohospodárskych fariem / podnikov
- zaviesť oprávnenosť nenávratnej DPH v rámci rozvoja vidieka

Stanovisko k výdavkovej kapitole – Bezpečnosť a občianstvo

- zachovať mieru spolufinancovania z rozpočtu EÚ u fondov pre vnútorné záležitosti
- znížiť počet fondov pre vnútorné záležitosti na 2 fondy: Fond pre migráciu a azyl a Fond pre vnútornú bezpečnosť, podporiť prechod na viacročné programovanie

Stanovisko k výdavkovej kapitole - Globálna Európa

- posilňovať úlohu EÚ vo svete a podporovať mierny reálny rast prostriedkov pre výdavkovú kapitolu
- zvyšovať reálny objem prostriedkov na nástroj susedskej politiky a nástroj predvstupovej pomoci

Stanovisko k Výdavkovej kapitole – Administratíva

- podporovať efektívny, jednoduchý a transparentný systém administratívnych výdavkov

Mimorozpočtové výdavky:

- zachovať Európsky rozvojový fond mimo rozpočtu EÚ

6. ODRAZ STRATÉGIE EURÓPA 2020 V NÁRODNOM PROGRAME REFORIEM SR

Integrované usmernenia stratégie Európa 2020 stanovujú rámec pre stratégiu Európa 2020, ako aj pre národné reformy na úrovni členských štátov. Usmernenia sú integrované, aby sa zaistilo, že vnútroštátne politiky a politiky na úrovni EÚ budú v plnej miere prispievať k dosahovaniu cieľov stratégie Európa 2020. Synchronizované plnenie týchto cieľov umožní členským štátom využiť pozitívne externality koordinovaných štrukturálnych reforiem, najmä v eurozóne.

Na tomto základe členské štáty vypracovali **národné programy reforiem**, v ktorých podrobne stanovili opatrenia, ktoré prijmú v rámci novej stratégie. Osobitnú pozornosť by mali venovať úsiliu zameranému na splnenie národných cieľov a opatreniam na odstránenie prekážok udržateľného rastu na vnútroštátnej úrovni.

Ústrednými prvkami programov reforiem členských štátov je zaistenie účinného fungovania trhov práce, rozvoj vhodných zručností, zvyšovanie kvality pracovných miest a boj proti segmentácii, štrukturálnej nezamestnanosti pri súčasnom zabezpečení primeranej sociálnej ochrany.

Vláda SR prerokovala a schválila Národný program reforiem (NPR) na roky 2011 – 2014 **uznesením vlády SR č. 256/2011** dňa 20. 4. 2011. Od roku 2011 sa národné programy reforiem predkladajú Európskej komisii spoločne s programami stability vždy v apríli v rámci tzv. európskeho semestra.

Vláda SR v rámci Národného programu reforiem vyjadrila podporu stratégii Európa 2020. Vo vyhlásení sa stotožnila s prioritami stratégie EÚ 2020. S ohľadom na špecifiká SR do budúceho programovacieho obdobia akcentuje tie, ktoré sú kľúčové pre rozvoj slovenskej ekonomiky a vyžadujú si značné finančné prostriedky. Ciele pre nasledujúce programové obdobie v NPR definovala nasledovne:

- **Základná infraštruktúra:** podpora budovania infraštruktúry a s ňou súvisiacich podporných služieb; snahou SR je posilniť svoje postavenie v európskom konkurenčnom prostredí vďaka primerane vybudovanej technickej, dopravnej a sociálnej infraštruktúre vr. zdravotnej
- **Ľudské zdroje a zamestnanosť:** vzdelávanie a rozvoj ľudských zdrojov sú predpokladom udržateľného rastu a konkurencieschopnosť; prioritne sa Slovensko bude snažiť dosiahnuť sociálnu súdržnosť v regiónoch založenú na rovnosti príležitostí a na znižovaní chudoby; osobitnú pozornosť chce venovať sociálnej inklúzii
- **Veda, výskum a inovácie s dôrazom na zelený rast:** podporou vedy, výskumu a inovácií poskytovať pomoc regiónom na ceste k zvyšovaniu národnej prosperity,

udržateľnému rastu a posilneniu konkurencieschopnosti regiónov i celej SR; zintenzívnenie inovačných procesov a väčšie využívanie IKT a nových technológií povedie k vedomostnej ekonomike a vedomostnej spoločnosti; dôraz bude na zelený rast, rozvoj zeleného priemyslu, služieb, technológií a pracovných miest.

NPR SR 2011 – 2014 obsahuje **opatrenia**, ktoré mala vláda SR pôvodne realizovať počas svojho volebného obdobia do polovice roku 2014. Opatrenia sú zamerané na oživenie hospodárstva v krátkodobom horizonte, na rast kvality života v strednodobom horizonte, ako aj na postupné plnenie cieľov stanovených v stratégii Európa 2020. Opatrenia NPR spadajú do dvoch nasledujúcich oblastí:

1. potreba fiškálnej konsolidácie v záujme zlepšenia makroekonomickej stability,
2. štrukturálne reformy zvyšujúce ekonomický rast, zamestnanosť a kvalitu života.

Na základe odporúčaní Komisie vláda SR v NPR stanovila nasledujúce **priority štrukturálnych politík**:

- zdravé a udržateľné hospodárenie štátu
- nulová tolerancia korupcie a zabezpečenie prístupu k spravodlivosti
- dostatok pracovných príležitostí, ktoré znižujú sociálne riziká
- motivujúce podnikateľské prostredie
- vzdelaní ľudia a inovatívna spoločnosť
- prístup ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti.

V rámci inštitucionálneho zabezpečenia stratégie Európa 2020 dôležitú úlohu majú predovšetkým ministerstvá, ale nevyhnutná bude súčinnosť sociálno-ekonomických partnerov.

Hlavnou časťou NPR je **plán reforiem v piatich prioritných oblastiach**:

1. **vzdelávanie, veda a inovácie**: začleňovanie detí zo sociálne vylúčených spoločenských skupín, otvorenie trhu s učebnicami, odbyrokratizovanie práce pedagógov, digitalizácia škôl, hodnotenie kvality škôl, podpora najlepšej praxe, úpravy v systéme financovania škôl; vypracovanie stratégie ďalšieho rozvoja vedomostnej ekonomiky; reforma akreditácie VŠ, zvýšenie kvality akademických špičiek, zrušenie klasifikácie VŠ, skvalitnenie externého štúdia, reforma financovania VŠ a výskumu, zefektívnenie čerpania eurofondov; podpora inovačných aktivít v súkromnom a verejnom sektore, spustenie iniciatívy JEREMIE
2. **zamestnanosť a sociálna inklúzia**: zvýšenie flexibility Zákonníka práce, revízia aktívnych opatrení trhu práce, program medzitrhu práce (začlenenie dlhodobo nezamestnaných na trh práce), tvorba pracovných miest zjednodušením podnikania, zefektívnenie súčasných a zavedenie nových nástrojov pomoci v hmotnej núdzi, podpora sociálne vylúčených spoločenských skupín, zabezpečenie dostupnosti a kvality sociálnych služieb
3. **podnikateľské prostredie**: zníženie administratívneho a regulačného zaťaženia, úprava legislatívy pre posilnenie konkurenčného prostredia pre zvyšovanie kvality a znižovania cien (v oblasti dodávok plynu, elektriny, telekomunikačných služieb vr. internetu a káblovej televízie, železničnej dopravy a poštových služieb), zvýšenie transparentnosti podnikateľského prostredia (elektronický Obchodný vestník), elektronický insolvenčný register, zvýšenie publicity informácií v súvislosti s konkurzným konaním; efektívnejšie fungovanie železničných spoločností, modernizácia tratí a vozového parku, budovanie diaľnic pre znižovanie regionálnych rozdielov, elektronická verejná správa
4. **transparentnosť a vymožitelnosť práva**: vymožitelnosť práva na súde v primeranom čase, predvídateľnosť práva zverejňovaním súdnych rozhodnutí, dostupnosť práva, obnova dôvery v justíciu, zvýšenie efektívnosti a transparentnosti v čerpaní eurofondov
5. **zdravie**: časová dostupnosť zdravotnej starostlivosti, informovanosť pacientov o kvalite poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, zavedenie generickej preskripcie, lieková

regulácia, uvoľnenie predaja voľnopredajných liekov, zavedenie platieb za diagnostickú skupinu, kompenzácia rizika, zverejňovanie zmlúv a transformácia nemocníc.

V rámci prioritných oblastí sú uvedené národné ciele, ktoré si vláda stanovuje dosiahnuť. Hlavnou motiváciou je **merat' výsledky** politík, nie vstupy alebo výstupy. NPR zahŕňa aj opatrenia na **zvýšenie transparentnosti a efektívnosti čerpania eurofondov** ako aj pozíciu SR k politike súdržnosti po roku 2013. Prílohy obsahujú zoznam a definície štrukturálnych indikátorov s ich cieľovými hodnotami pre rok 2020 ako aj detailný harmonogram úloh vyplývajúcich z definovaných opatrení. Cieľom je jasný a transparentný monitoring plnenia. Financovanie navrhovaných opatrení by malo byť zabezpečené v rámci schválených limitov výdavkov dotknutých kapitol štátneho rozpočtu v súlade s Rozpočtom verejnej správy na roky 2011 až 2013.

II. NADREGIONÁLNA STRATÉGIA KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

7. IDENTIFIKÁCIA POTREBY A MOŽNOSTÍ ZAPOJENIA KSK DO PLNENIA CIEĽOV STRATÉGIE EURÓPA 2020

7.1. Košický kraj v číslach podľa cieľov stratégie Európa

Stratégia Európa 2020 vytýčila päť cieľov zameraných na podporu inovácií zvyšovaním investícií do výskumu a vývoja, zvyšovanie miery zamestnanosti, dosahovanie vyššej energetickej efektívnosti, prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo, zvyšovanie počtu vysokoškolsky vzdelaných ľudí a zníženia počtu ľudí ohrozených chudobou.

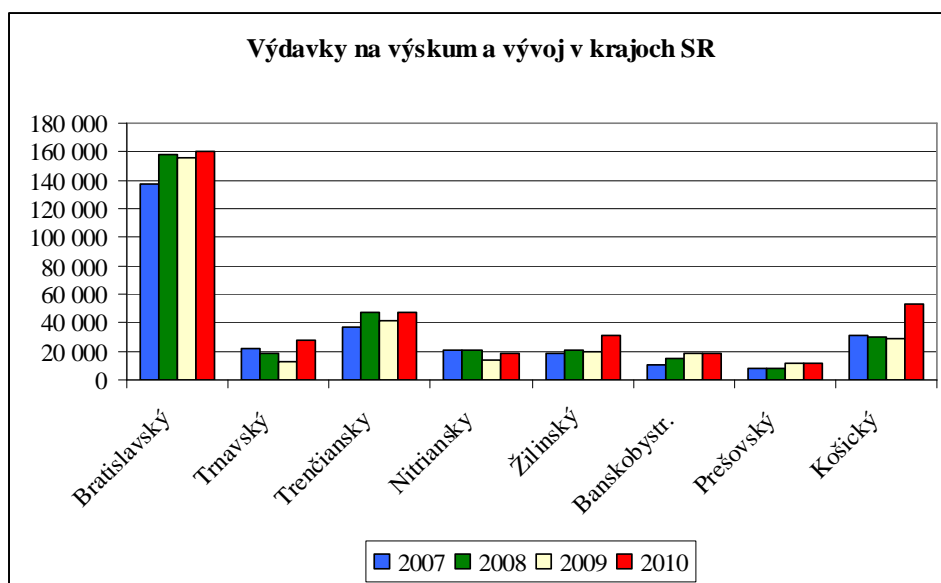
Vláda SR vo svojom stanovisku pre Slovensko určila miernejšie ciele ako Komisia pre členské štáty EÚ. Tieto vychádzali z ukazovateľov a výsledkov dosahovaných v priemere za celé Slovensko. Na základe dostupných štatistických údajov však môžeme konštatovať, že Košický kraj vo viacerých ukazovateľoch zaostáva za priemerom SR. Berúc do úvahy ciele stratégie Európa 2020 zaostávanie je najmä v objeme investícií do výskumu a vývoja, v nižšej miere zamestnanosti a energetickej efektívnosti, ale vyššom počte ľudí ohrozených chudobou (závisí od miery zamestnanosti a v značnej miere od príjmovej situácie domácností). Košický kraj dosahuje priaznivejšie výsledky v ukazovateli znižovania predčasného odchodu žiakov zo škôl, ako aj v ukazovateli vzdelanostnej štruktúry a zvyšovania počtu osôb s vysokoškolským vzdelaním, aj keď aj v tomto ukazovateli zaostáva za priemerom SR.

Výdavky na výskum a vývoj v tis. Eur

Kraj	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2007
Bratislavský	136 908	157 659	156 016	160 208	117,0
Trnavský	21 451	17 946	13 128	27 996	130,5
Trenčiansky	37 131	47 165	41 425	47 520	127,9
Nitriansky	20 813	21 113	13 888	18 776	90,2
Žilinský	18 000	20 674	19 893	31 044	172,5
Banskobystrický	9 912	14 827	18 370	18 775	189,4
Prešovský	7 720	7 547	11 230	11 589	150,1
Košický	30 695	29 529	29 044	52 508	171,1
SR spolu	282 629	316 459	302 994	416 369	147,3
Podiel KK zo SR v %	10,9	9,3	9,6	12,6	-

Zdroj: ŠÚ SR, Regionálna databáza

Výdavky na výskum a vývoj v Košickom kraji v roku 2010 v objeme 52 508 tis. Eur tvorili iba 12,6 % z výdavkov na výskum v SR. Najvyššie výdavky na výskum a vývoj boli v Bratislavskom kraji (39 % z celkových výdavkov).

Podiel výdavkov na vedu a výskum na HDP, Košický kraj

Ukazovateľ	Regionálne HDP v tis. Eur		Výdavky na vedu a výskum v tis. Eur		Výdavky VV rok 2007/ HDP 2007 %	Výdavky VV rok 2008/ HDP 2008 %
	2007	2008	2007	2008		
Regionálny HDP	7 250 502	7 894 939	30 695	29 529	0,423	0,374

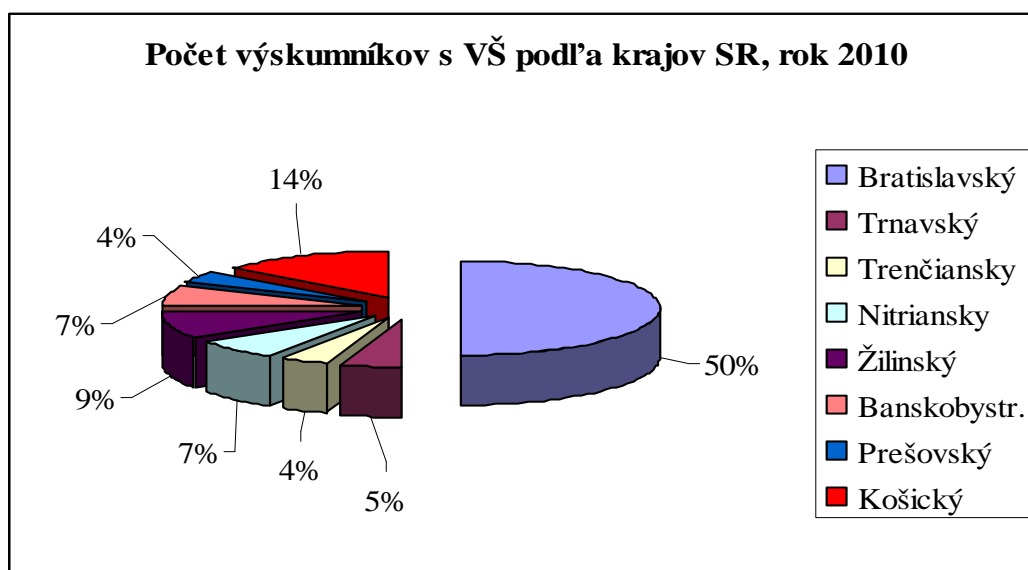
Zdroj: ŠÚ SR, Regionálna databáza

Počet zamestnancov – výskumníkov s vysokou školou v Košickom kraji za obdobie rokov 2007 – 2010 vzrástol o 428 osôb (v Bratislavskom kraji o 3 142 osôb). Na počte výskumníkov s VŠ vzdelaním s počtom 3 321 osôb sa Košický kraj na počte výskumníkov SR v roku 2010 podieľal 14 %. Z uvedeného vyplýva, že je potrebné podporovať zvyšovanie počtu vysokoškolsky vzdelaných výskumníkov, resp. ich mobilitu a možnosť uplatnenia výskumníkov zo zahraničia v súlade so zvyšovaním dopytu po inováciách.

Počet zamestnancov – výskumníkov s vysokou školou (osoby)

Kraj	2007	2008	2009	2010	Prírastok/osoby
Bratislavský	8 651	8 958	10 231	11 793	3 142
Trnavský	910	952	1 062	1 198	288
Trenčiansky	756	901	909	919	163
Nitriansky	1 834	1 695	1 744	1 604	- 230
Žilinský	1 689	1 784	2 005	2 218	529
Banskobystr.	1 256	1 431	1 424	1 629	373
Prešovský	854	701	816	921	67
Košický	2 893	2 839	3 133	3 321	428
SR spolu	18 843	19 261	31 324	23 603	4 760
Podiel KK zo SR v %	15,3	14,7	10,0	14,1	9,0

Zdroj: ŠÚ SR, Regionálna databáza

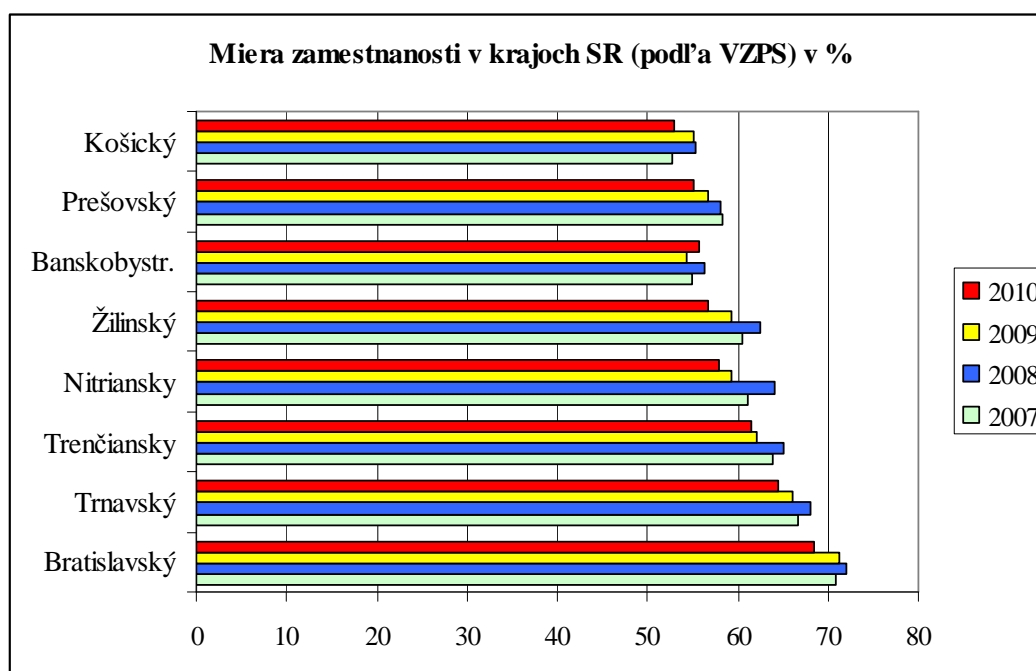

Miera zamestnanosti osôb vo veku 15 – 64 osôb (podľa výberového zisťovania pracovných síl - VZPS) v Košickom kraji v priebehu rokov 2007 – 2010 nemala priaznivý vývoj. V roku 2010 bola na úrovni 53,0 % a v porovnaní s inými kraji SR bola najnižšia. Oproti priemeru SR bola nižšia o 5,8 percent. bodu. V porovnaní s cieľom stratégie Európa 2020 je potrebné v Košickom kraji vytvoriť podmienky pre zvýšenie miery zamestnanosti o 20 %.

Miera zamestnanosti 15 – 64 roční (VZPS) v %

Kraj	2007	2008	2009	2010
Košický	52,8	55,3	55,1	53,0
SR spolu	60,7	62,3	60,1	58,8
Rozdiel KK oproti Ø SR v p.b.	-7,9	- 7,0	- 5,0	- 5,8

Zdroj: ŠÚ SR, Regionálna databáza

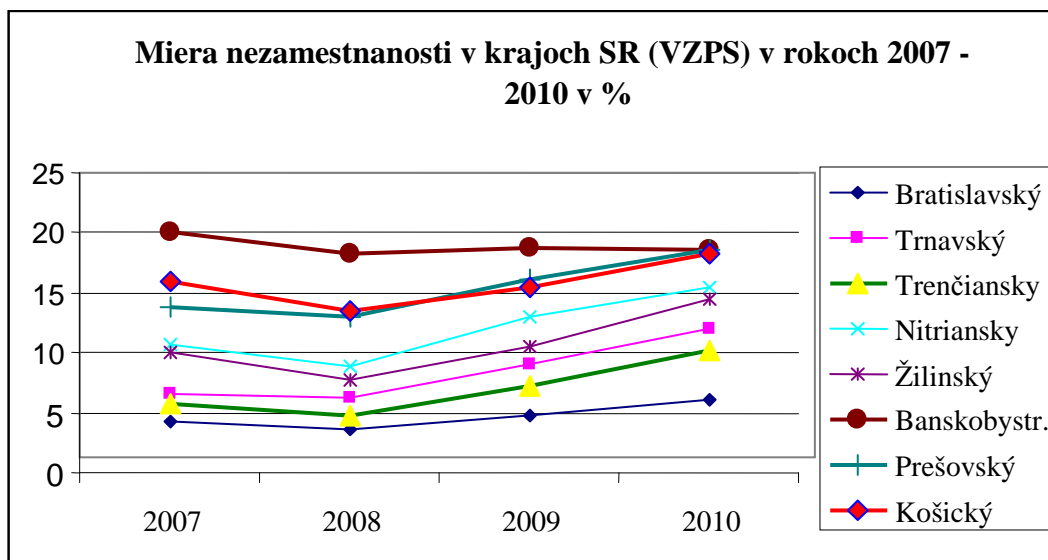
Na rozdiel od miery zamestnanosti, ktorá v sledovanom období mala klesajúcu tendenciu, miera nezamestnanosti naopak vzrástla. V roku 2010 bol Košický kraj v úrovni miery nezamestnanosti na treťom mieste za Banskobystrickým a Prešovským krajom.

Miera nezamestnanosti v Košickom kraji **v novembri 2011** ešte nepatrne stúpila na 18,53 % pri počte **74 519 evidovaných nezamestnaných**. Prítok do evidencie (4 804 osôb) v novembri 2011 prevyšoval odtok z evidencie (4 678 osôb) a umiestnených bolo iba 2 341 osôb.

Miera nezamestnanosti (VZPS) v %

Kraj	2007	2008	2009	2010
Bratislavský	4,2	3,6	4,7	6,1
Trnavský	6,5	6,2	9,1	12,0
Trenčiansky	5,7	4,7	7,3	10,2
Nitriansky	10,7	8,8	13,0	15,4
Žilinský	10,1	7,7	10,6	14,5
Banskobystr.	20,0	18,2	18,8	18,6
Prešovský	13,8	13,0	16,2	18,6
Košický	15,9	13,5	15,5	18,3
SR spolu	11,0	9,6	12,1	14,4
Rozdiel medzi KK a SR v p.b.	+ 4,9	+ 3,9	+ 3,4	+ 3,9

Zdroj: ŠÚ SR, Regionálna databáza

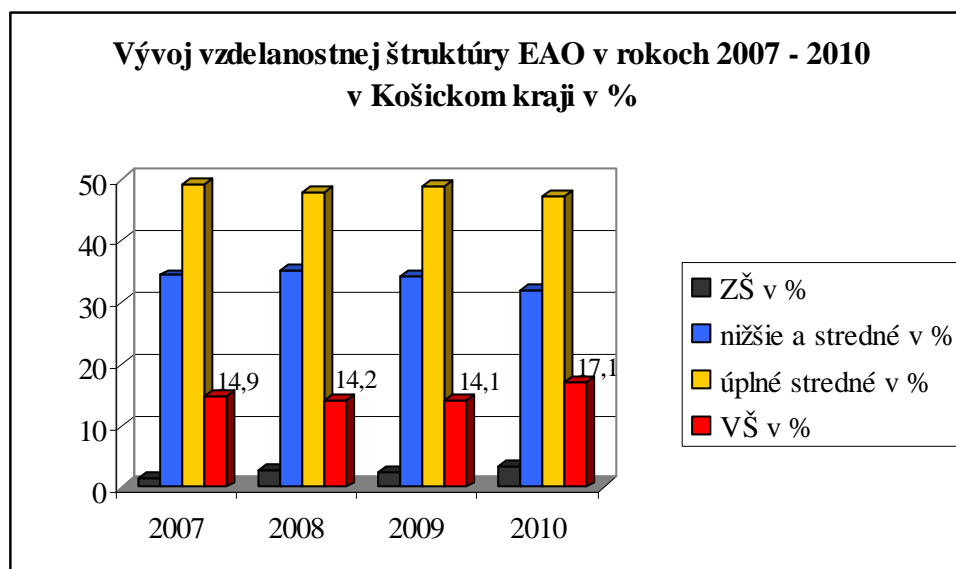
Košický kraj v porovnaní s priemerom vzdelanostnej štruktúry za SR má takmer rovnakú úroveň v počte obyvateľov s nižším a stredným vzdelaním, mierne prekračuje priemer SR v počte osôb s úplným stredným vzdelaním (+ 3 p.b.), ale má mierne nižší počet ekonomicky aktívnych osôb s vysokoškolským vzdelaním (- 2,3 p.b.). **V Košickom kraji ku koncu roku 2010 bolo 139 tis. ekonomicky aktívnych obyvateľov s úplným stredným vzdelaním a 50 tis. osôb s vysokoškolským vzdelaním.** Počet osôb s VŠ vzdelaním v kraji v rokoch 2007 – 2010 vzrástol o 7 tis. ekonomicky aktívnych obyvateľov. Počet vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov v kraji ovplyvňuje možnosť umiestnenia na trhu práce, aj výška priemernej mesačnej mzdy.

V porovnaní s cieľom stratégie Európa 2020 je potrebné zvýšiť počet vysokoškolsky vzdelaných osôb o viac ako 20 %.

Vzdelanostná štruktúra ekonomicky aktívnych obyvateľov (EAO) v tis. osobách

ukazovateľ	2007		2008		2009		2010	
	Košický kraj	SR	Košický kraj	SR	Košický kraj	SR	Košický kraj	SR
EAO v tis. os.	288,6	2 357,3	303,2	2 433,8	304,6	2 365,8	293,8	2 317,5
ZŠ v %	1,4	4,5	2,7	4,5	2,5	3,9	3,4	3,9
nižšie a stredné %	34,4	34,7	35,2	34,1	34,3	33,7	32,1	32,4
úplné stredné %	49,2	45,2	47,9	45,5	49,0	45,2	47,3	44,2
VŠ v %	14,9	15,6	14,2	15,9	14,1	17,2	17,1	19,4

Zdroj: ŠÚ SR, Regionálna databáza

Podľa regionálnej databázy ŠÚ SR sú dostupné údaje o odchode žiakov zo základných škôl. Počet žiakov odchádzajúcich zo škôl sa v Košickom kraji postupne znižoval, v roku 2010 z počtu 69 016 žiakov odišlo 7 836 žiakov, čo predstavuje 11,2 %. Situácia v Košickom kraji v tomto ukazovateli je lepšia ako je priemer za SR, keď v roku 2010 na Slovensku odišlo zo ZŠ 12,4 % žiakov.

Počet žiakov a odchod žiakov zo základných škôl v rokoch 2007 – 2010 v Košickom kraji

škola	2007		2008		2009		2010	
	počet žiakov	odchod žiakov	počet žiakov	odchod žiakov	počet žiakov	odchod žiakov	počet žiakov	odchod žiakov
štátne	69 062	9 388	66 360	8 872	66 119	7 815	65 346	7 380
súkromné	917	80	925	111	1 053	95	1 191	97
cirkevné	3 161	468	3 034	430	3 046	425	3 079	359
spolu	73 140	9 936	70 319	9 413	70 218	8 335	69 616	7 836
Podiel v %	13,6		13,4		11,9		11,2	

Zdroj: ŠÚ SR, Regionálna databáza

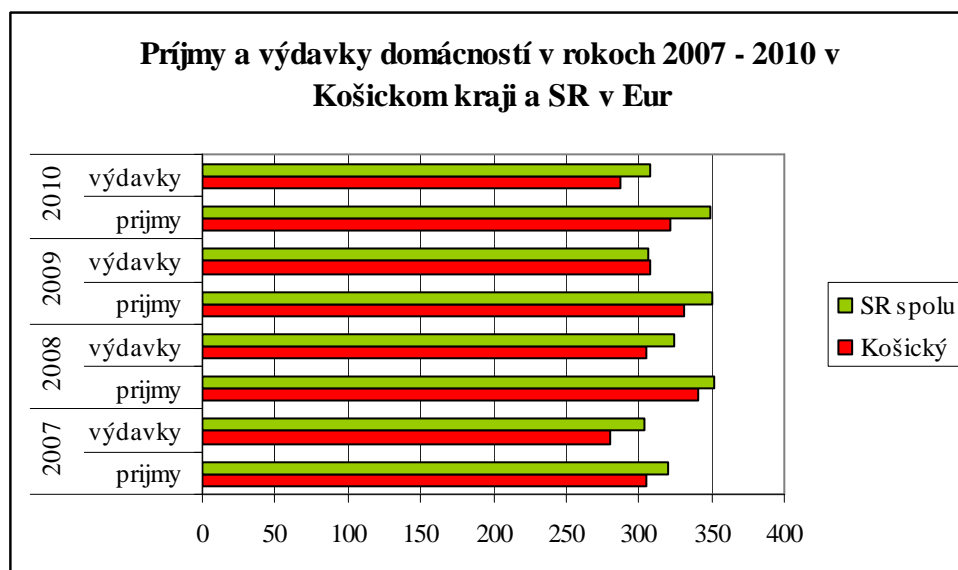
Príjmy domácností v SR v roku 2010 dosiahli v priemere 349 Eur na osobu/mesiac. Košický kraj napriek tomu, že priemernú výšku príjmov zvyšuje mesto Košice (lepšia príjmová situácia domácností, ako na vidieku), bol príjmom vo výške 322 Eur v porovnaní s inými kraji až na 7. mieste. Najvyššie príjmy domácností boli v Bratislavskom, Trnavskom a Trenčianskom kraji. Vyššie príjmy domácností boli v roku 2008 (341 Eur), ktoré postupne klesali na úroveň 322 Eur v roku 2010.

Aj vo výške výdavkov bol Košický kraj v porovnaní s inými kraji SR na predposlednom mieste a oproti priemeru SR boli výdavky nižšie o 21 Eur. Najvyššie výdavky boli vynaložené na potraviny a nealkoholické nápoje, na druhom mieste boli výdavky na bývanie, vodu, elektrinu a plyn.

Príjmy, výdavky a spotreba domácností v Eur na osobu/mesiac

kraj	2007		2008		2009		2010	
	príjmy	výdavky	príjmy	výdavky	príjmy	výdavky	príjmy	výdavky
Košický	305	280	341	305	331	308	322	287
SR spolu	320	304	352	325	351	307	349	308
Rozdiel +, - KK a SR	- 15	- 24	- 11	- 20	- 20	+ 1	- 27	- 21

Zdroj: ŠÚ SR, Regionálna databáza

Pre **stanovenie osôb ohrozených rizikom chudoby** bola Eurostatom definovaná hranica chudoby, pomocou ktorej sa vyjadruje podiel obyvateľstva žijúceho v chudobe. Hranica chudoby je definovaná ako 60 % mediánu ekvivalentného disponibilného príjmu. Ide o relatívnu hranicu chudoby, ktorá vyjadruje, do akej miery sú finančné prostriedky domácnosti pod mediánovou hranicou príjmu spoločnosti. Podľa uskutočneného terénneho prieskumu a zisťovania o príjmoch a životných podmienkach domácností (projekt európskych štatistických zisťovaní EÚ SILC 2010) bola **hranica rizika chudoby** v prípade jednočlennej domácnosti **stanovená na 306 Eur na mesiac**. Podľa výsledkov zisťovania bolo **ohrozených rizikom chudoby 12,0 % obyvateľov Slovenska**, čo je viac ako 650 tis. osôb.

V Košickom kraji v roku 2009 bolo 84 610 osôb pod hranicou chudoby, t.j. 10,9 % z počtu obyvateľov kraja.

Príjmy a životné podmienky domácností v Eur/osoba/mesiac

kraj	Celkový disponibilný príjem domácnosti Eur/osoba/mesiac			Osoby pod hranicou chudoby – 60 % mediánu			Miera rizika chudoby – 60 % mediánu (%)		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
SR	438	479	524	566485	587616	594119	10,5	10,9	11,0
Košický kraj	425	460	517	91 756	87 081	84 610	11,9	11,2	10,9
Rozdiel /podiel kraj/SR	- 13 eur	- 19 eur	- 7 eur	16,2 %	14,8 %	14,2 %	+1,4 p.b.	+ 0,3 p.b.	-0,1 p.b.

www.regdat.sk

Indikátory chudoby dokumentujú úroveň a štruktúru chudoby na národnej úrovni a sú podkladom pre porovnanie životných podmienok v rámci krajín EÚ. Pri výpočte hranice rizika chudoby sa bral do úvahy medián ekvivalentného disponibilného príjmu. Jeho vývoj v rokoch 2007 – 2010 bol v krajinách SR nasledovný:

Medián ekvivalentného disponibilného príjmu domácnosti na osobu a Index SR podľa krajov

SR, kraj	Medián ekvivalentného disponibilného príjmu v Eur (osoba/mesiac)				Index SR = 100			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Bratislavský	497	557	609	667	122	125	129	131
Trnavský	438	491	497	543	107	110	105	106
Trenčiansky	409	434	470	509	100	97	100	100
Nitriansky	385	421	458	493	94	94	97	97
Žilinský	430	460	484	522	105	103	103	102
Banskobystr.	391	415	445	464	96	93	94	91
Prešovský	367	407	434	466	90	91	92	91
Košický	403	445	476	494	99	99	101	97
SR spolu	409	448	473	510	100	100	100	100

Zdroj: Informatívna správa ŠÚ SR, 7. 10. 2011

Podľa výsledkov bol medián ekvivalentného disponibilného príjmu domácnosti na osobu a na mesiac 510 Eur. Najväčší nárast bol v Bratislavskom (58 Eur) a Trnavskom kraji, najnižší nárast bol v Košickom kraji (18 Eur).

Slovensko je vo všeobecnosti **charakteristické regionálnymi rozdielmi**. Najvyšší príjem mali osoby v Bratislavskom kraji (medián ekvivalentného disponibilného príjmu na osobu bol **667 Eur**). V Košickom kraji v roku 2010 dosiahol hodnotu 494 Eur na osobu/mesiac.

7.2. Hlavné faktory rozvoja a limity rozvoja KSK

Podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR základnými faktormi rozvoja regiónov smerom k poznatkovo orientovanej ekonomike sú najmä ľudské zdroje, výskum, vývoj a inovácie, základná infraštruktúra a služby s dôrazom na hospodárstvo zeleného rastu. Konštatuje sa, že významný vplyv na rast regiónov majú tiež globalizácia a priaznivé technologické zmeny vedúce k posilneniu konkurencieschopnosti. Za hlavné zložky ovplyvňujúce rast a rozvoj regiónov považuje rast zamestnanosti a produktivity, fungujúci trh

práce a rast populácie.

Hlavnými komponentmi rastu pre pomaly rastúci región (do tejto kategórie je v NSRR zaradený Košický kraj) sú produktivita práce, miera zamestnanosti, rast populácie a jej kvalita a rast podielu pracujúcich na celkovom produktívnom obyvateľstve.

Košický kraj je typický mestskými a vidieckymi oblasťami. Rastovými faktormi pre mestské regióny sú: produktivita práce, flexibilný trh práce, inovácie a transfer technológií. Pre vidiecke regióny sú to rast zamestnanosti a diverzifikácia hospodárstva, produktivita práce a kvalifikovaná pracovná sila.

V Národnom programe reforiem SR z apríla 2011 vláda SR s ohľadom na špecifiká Slovenska pre budúce programovacie obdobie akcentuje tie, ktoré sú kľúčové pre rozvoj slovenskej ekonomiky. Prioritnými sú rozvoj základnej infraštruktúry a ľudských zdrojov, rast zamestnanosti a posilňovanie sociálnej inklúzie, intenzívnejšia podpora vedy, výskumu a inovácií s dôrazom na zelený rast.

Hlavné limity rozvoja (disparity) a faktory rozvoja KSK:

Disparity, limity rozvoja	Faktory rozvoja
Ľudské zdroje, zamestnanosť, sociálna inklúzia	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nízky podiel výdavkov na rozvoj ľudských zdrojov z HDP, nevyhovujúca veková a profesijná štruktúra pedagógov (starnutie a znižovanie počtu výskumných pracovníkov) 2. Nedostatočný počet občanov zapojených do celoživotného vzdelávania 3. Nízka miera zamestnanosti, vysoká miera nezamestnanosti a jej značná regionálna diferenciácia, vysoký podiel rizikových skupín na celkovej nezamestnanosti 4. Nízka mobilita a flexibilita pracovnej sily 5. Nedostatok opatrení na zosúladenie rodinného a pracovného života 6. Nedostatočná vzdelanostná úroveň marginalizovaných rómskych komunít 7. Relatívne vysoká miera rizika chudoby a sociálneho vylúčenia predovšetkým rizikových skupín s dôrazom na marginalizovanú rómsku komunitu 8. Starnutie obyvateľstva a s tým súvisiaca veková nevyváženosť v špecifických profesiách 9. Nízka kvalita a zastaranosť školských budov a vnútorného vybavenia škôl 10. Nedostatočne previazaný obsah vzdelávania vzhľadom na potreby trhu práce a nedostatočné využívanie potenciálu IKT vo vzdelávacom procese 11. Nízka flexibilita a efektivita verejnej služby a nedostatočné získanie a udržiavanie si kvalifikovaných pracovníkov 12. absencia systematického prehlbovania kvalifikácie v sociálnej oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Pozitívny vývoj vzdelanostnej štruktúry ekonomicky aktívnych obyvateľov, vysoká miera stredoškolsky a vysokoškolsky vzdelaných a stály záujem obyvateľov o vzdelávanie (1, 2, 3, 4, 6) ⊙ Dobrá dostupnosť všetkých druhov vzdelávacích zariadení, existujúca sieť vzdelávacích inštitúcií neformálneho vzdelávania (2, 3, 4, 6, 7, 10, 11) ⊙ Rast zamestnanosti indukovaný hospodárskym rastom, prílevom PZI a štrukturálnymi zmenami (3, 4, 6, 7) ⊙ Ďalšie vylepšovanie fungovania trhu práce, podpora tvorby pracovných miest a zvyšovanie účinnosti aktívnej politiky zamestnanosti (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10) ⊙ Nárast podpory výskumu, vývoja a celoživotného vzdelávania (1, 2, 4, 6, 7, 10, 11) ⊙ Podpora sociálnej inklúzie marginalizovaných skupín a ich uplatnenia na trhu práce (6, 7) ⊙ Reforma vzdelávacieho systému zvyšujúca efektívnosť a účinnosť vzdelávania (1, 2, 6, 7, 10, 11) ⊙ Racionalizácia siete škôl a s tým súvisiaca vyššia efektivita využitia finančných zdrojov na infraštruktúru vzdelávania (9) ⊙ Modernizácia infraštruktúry výchovno-vzdelávacieho procesu (9) ⊙ Odstránenie systémových nedostatkov systému sociálnych vecí a zvyšovanie kvality a efektívnosti v oblasti sociálnych vecí (5, 7, 8, 12) ⊙ Nárast podpory zosúladenia rodinného a pracovného života zo strany hlavných aktérov (5) ⊙ Zvyšovanie investícií do ľudských zdrojov v oblasti verejnej služby (11)

Vedomostná ekonomika	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nízka úroveň tvorby pridanej hodnoty na pracovníka najmä v materiálovej výrobe, nedostatočná kvalita a rozvinutosť služieb a nízka produktivita práce z HDP v PKS 2. Nedostatočná vybavenosť regiónov fixným kapitálom, regionálne rozdiely vo výkonnosti priemyslu a služieb 3. Vysoká energetická náročnosť jednotlivých odvetví ekonomiky, celkovo nízke využitie technického potenciálu obnoviteľných energetických zdrojov 4. Nedostatočná kvalita prostredia a vzťahov v podnikaní, ochrane životného prostredia, vzdelávaní, výskume a inováciách 5. Nedostatočný dopyt po inováciách v podnikateľskom sektore, slabá motivácia podnikov pre zavádzanie inovácií 6. Nedostatočná informatizačná, komunikačná, technologická a inovačná úroveň 7. Nízka efektivita verejnej správy 8. Nedostatočná úroveň ochrany, využitia a sprístupňovania poznatkov spravovaných pamäťovými a fondovými inštitúciami 9. Nedostatočne využívané chrbtové optické siete, nízka penetrácia IKT v domácnostiach a relatívne vysoké náklady na jej obstaranie 10. Absencia mechanizmov stimulujúcich spoluprácu štátnych výskumných inštitúcií a podnikového sektora 11. Nízke povedomie v oblasti práv duševného vlastníctva medzi výskumnými pracovníkmi prejavujúce sa napr. aj v nepriaznivých štatistikách počtu udelených patentov 12. Nízka úroveň partnerstva subjektov cestovného ruchu, nedostatočná úroveň využitia prírodného a kultúrneho potenciálu cestovného ruchu, nízka ponuka aktivít celoročného využitia cestovného ruchu a infraštruktúry cestovného ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Stabilné makroekonomické a atraktívne podnikateľské prostredie podporujúce hospodársky rast a investície (1, 2, 4, 10) ⊙ Existujúca sieť vedeckých a výskumných inštitúcií a potenciál vysokokvalifikovanej pracovnej sily vhodnej pre rozvoj výskumu, vývoja a inovácií (1, 2, 3, 5, 6, 10, 11) ⊙ Nosné priemyselné odvetvie SR (automobilové) umožňuje rýchly rozvoj, výskumu, vývoja, inovácií, IKT a iných pridružených odvetví (1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 12) ⊙ Zmena štruktúry odvetví hospodárstva, výroba s vyššou pridanou hodnotou (1, 3, 4, 5, 10, 12) ⊙ Podpora budovania priemyselných parkov, inovačných centier, inkubátorov, klastrov (1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12) ⊙ Investície do budovania nových a modernizácie existujúcich elektrárenských kapacít, využitie progresívnych technológií a zariadení za účelom vyššej účinnosti využitia primárnych energetických zdrojov (3) ⊙ Znižovanie energetickej náročnosti výroby a spotreby energie, podpora využívania obnoviteľných energetických zdrojov (3) ⊙ Investície do tvorby ucelených produktov cestovného ruchu, rozvoj systémov na zvýšenie účinnosti marketingu, úrovne komplexných služieb s celoročným využitím a infraštruktúry cestovného ruchu (12) ⊙ Široké uplatnenie pamäťových a fondových inštitúcií a sprístupňovanie digitálneho obsahu (8) ⊙ Rozsiahle optické siete s voľnou kapacitou, vysoká penetrácia prostriedkov mobilnej komunikácie a rozvoj e-služieb (1, 2, 4, 5, 6, 7, 9) ⊙ Dostatočná vybavenosť všetkých stupňov škôl IKT a pripojení na internet (6, 7, 9)
Základná infraštruktúra, regionálna dostupnosť	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav železničnej a cestnej infraštruktúry 	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Zlepšenie dostupnosti regiónov (1, 2, 3) ⊙ Optimálna hustota dopravnej infraštruktúry (1,

<p>(železničné koridory, nepostačujúca kapacita dopravy na cestách I. triedy)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Nevyhovujúca úroveň infraštruktúry a poskytovaných služieb intermodálnej prepravy 3. Nerovnomerná regionálna vybavenosť environmentálnou infraštruktúrou v oblasti zásobovania pitnou vodou a odvádzania a čistenia odpadových vôd, nedostatočné opatrenia na ochranu pred povodňami a s tým súvisiace nedostatočné materiálne zabezpečenie povodňovej záchranej služby 4. Nízky podiel využívania obnoviteľných zdrojov energie v SR vzhľadom energetickú náročnosť ekonomiky SR 5. Vysoký podiel emisií znečisťujúcich látok v ovzduší, nevyhovujúca palivová základňa a stav odlučovacej techniky, nedostatky v oblastiach riadenia kvality ovzdušia, vysoký podiel emisií skleníkových plynov a látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu 6. Nedostatočná infraštruktúra, príprava a realizácia dokumentov starostlivosti a podpora pre zabezpečenie starostlivosti o chránené druhy, biotopy a chránené územia, vrátane NATURA 2000 7. Vysoká produkcia odpadov z priemyselnej výroby, nízky objem a kvalita separovaného zberu odpadu, nedostatočné kapacity v oblasti zhodnocovania odpadov 8. Zlý technický stav regionálnej infraštruktúry, vybavenosti územia a pamiatkového fondu a bytového fondu 9. Nedostatočná úroveň využitia a nízka kvalita služieb cestovného ruchu 10. Nepriaznivý zdravotný stav obyvateľstva a dlhodobá podkapitalizovanosť poskytovateľov zdravotnej starostlivosti 	<p>2, 3)</p> <ul style="list-style-type: none"> ⊙ Dopravná infraštruktúra ako súčasť európskej dopravnej infraštruktúry, rozvoj multimodálnych a nadradených dopravných koridorov (1, 2, 3) ⊙ Zvyšovanie bezpečnosti, kvality a spoľahlivosti dopravy (1, 2, 3) ⊙ Nárast počtu obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu a čistiarne odpadových vôd a zvyšovanie kvality čistenia odpadových vôd, zlepšenie stavu povrchových a podzemných vôd, primerané opatrenia na ochranu pred povodňami a s tým súvisiace materiálne zabezpečenie povodňovej záchranej služby (4) ⊙ Zvyšovanie podielu nízko emisných a obnoviteľných zdrojov energie vo výrobe (5) ⊙ Finančná podpora technológií prispievajúcich k znižovaniu emisií a znečisťujúcich látok v ovzduší a technológií prispievajúcich k znižovaniu emisií skleníkových plynov (6) ⊙ Environmentálna politika štátu a podpora verejnosti pre zabezpečenie starostlivosti o chránené druhy, biotopy a územia, vrátane NATURA 2000 (7) ⊙ Zavádzanie technológií minimalizujúcich vznik odpadov pri výrobe, zvyšovanie počtu subjektov zapojených do systému separovaného zberu, dobudovanie infraštruktúry v oblasti zhodnocovania odpadov (8) ⊙ Regenerácia územia (9) ⊙ Existencia rozsiahlej siete občianskej vybavenosti, pamiatkového a stavebného fondu v regionálnych a lokálnych centrách osídlenia (9) ⊙ Existujúci potenciál cestovného ruchu, rozsiahla verejná finančná podpora rozvoja cestovného ruchu a rozvoj systémov pre zvýšenie efektívnosti a účinnosti destinačného marketingu a úrovne služieb (10) ⊙ Odstránenie systémových nedostatkov v odvetví zdravotníctva a zvyšovanie kvality a efektívnosti zdravotnej starostlivosti (10) ⊙ Podpora opatrení pozitívne ovplyvňujúcich úroveň zdravotného stavu obyvateľstva (10)
---	--

8. AKTIVITY KSK V NADVÄZNOSTI NA STRATÉGIU EURÓPA 2020

Vychádzajúc zo záverov pozícií SR k budúcnosti politiky súdržnosti, návrhov usmernení o smerovaní finančnej podpory z európskych fondov v programovacom období 2014 – 2020, ako aj výsledkov sociálno-ekonomického vývoja v Košickom kraji v posledných rokoch Košický samosprávny kraj pristúpil k vypracovaniu konkrétnych aktivít, ktorý je potrebné vnímať ako konkrétny príspevok pre plnenie priorít a cieľov stratégie Európa 2020.

Vychádzajúc z odporúčaní EK v rámci stratégie Európa 2020 a jej iniciatív, zo smerovania finančnej podpory vyjadrenej v nariadeniach Komisie k fondom EÚ, ako aj z hlavných disparít a faktorov rozvoja KSK predkladáme návrh nasledovných aktivít, ktoré Košický samosprávny kraj v súlade s kompetenciami regionálnej samosprávy chce realizovať **formou iniciovania, vypracovania, spolupráce, resp. podpory** ako príspevok k napĺňaniu cieľov stratégie Európa 2020.

Aktivity KSK sú spracované podľa jednotlivých iniciatív a nadväzujú na **odporúčania Komisie uvedené v stratégii Európa 2020, ktoré sú spracované vo forme tabuľky a tvoria prílohu tohto materiálu.**

Rozpracovanie siedmich iniciatív EÚ:

8.1. Iniciatíva: Inovácie v Únii

Zameranie iniciatívy:

- zlepšenie financovania výskumu a inovácií pre tvorbu produktov a služieb, ktoré zabezpečia rast a pracovné miesta

Zodpovedajúci cieľ Stratégie Európa 2020:

- investície do výskumu a vývoja vo výške 3 % HDP EÚ

Aktivity KSK a ich zameranie:

a) iniciovať:

- *v rámci Koncepce práce s mládežou KSK, Koncepce odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* iniciovať rozvoj kreatívnych a podnikateľských zručností na školách; iniciovať, aby učebné osnovy sa sústredili na podporovanie kreativity, inovácie a podnikania
- *v rámci Koncepce práce s mládežou KSK, Koncepce odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* iniciovať organizovanie seminárov, prednášok, exkurzií, študentských projektov, spoločenských akcií a podporovať mladých vedcov
- *v rámci Regionálnej inovačnej stratégie KSK (ďalej RIS KSK)* iniciovať zlepšenie informovanosti medzi obyvateľstvom na úrovni regiónu o možnostiach vedeckej a výskumníckej kariéry, najmä v nosných a perspektívnych odboroch a službách založených na intenzívne sa rozvíjajúcich znalostiach; podporovať status výskumných pracovníkov

b) realizovať:

- realizovať Konceptiu kreatívnej ekonomiky KSK

c) spolupracovať:

- *v rámci RIS KSK* spolupracovať na realizácii Programu Minerva 2.0
- *v rámci RIS KSK* spolupracovať na realizácii Stratégie budovania inovačného systému na Slovensku; v rámci 1. úrovne: centier excelentnosti, výskumno-vývojových centier a aplikovaný výskum, 2. úrovne: kompetenčných centier (prepojenie akademického

a súkromného sektora), 3. úrovne: dobudovanie vedeckých parkov), iniciovať a spolupracovať na vzniku vedeckého mesta/regionálnych klastrov

- v rámci *RIS KSK* spolupracovať na zintenzívnení spolupráce stredných škôl s vysokými školami (v oblasti výskumu, vývoja a inovácií) otváraním spoločných programov s cieľom motivácie študentov stredných škôl o matematické smerovanie a technickú oblasť vzdelávania

d) podporovať:

- v rámci *RIS KSK* podporovať implementáciu moderných podporných nástrojov pre rast inovačnej výkonnosti SR
- v rámci *RIS KSK* podporovať iniciatívy pre motivovanie súkromnej sféry na zvýšenie výdavkov na výskum, vývoj a inovácie, a to najmä zavedením efektívneho verejného a súkromného spolufinancovania takýchto aktivít
- v rámci *RIS KSK* podporovať novelu zákona o investičných stimuloch a vytvárať zvýhodnené podmienky pre podnikateľa, ak zriadi výskumné pracovisko s prepojením na univerzitu
- v rámci *RIS KSK* podporovať národný systém pre transfer technológií pozostávajúci z Národného centra pre transfer technológií a samostatných centier a kancelárií pre transfer technológií na jednotlivých vysokých školách a výskumných inštitúciách
- v rámci *RIS KSK* podporovať urýchlené budovanie vedecko-technologických parkov vo forme univerzitných výskumných parkov; Integrálnou súčasťou VTP budú aj konkrétne nástroje prepojenia vedy a výskumu s podnikateľskou praxou, vrátane technologických inkubátorov a zdieľanej infraštruktúry pre inovatívne firmy; podporovať vznik spin of firiem a iniciovať vznik Fondu rizikového kapitálu
- v rámci *RIS KSK* podporovať iniciatívu na zvýšenie významu dosahovaných medzinárodných výsledkov VŠ vo výskume pri rozhodovaní o finančných dotáciách pre verejné vysoké školy
- v rámci *RIS KSK* podporovať rozvoj cezhraničnej spolupráce v súlade s nariadením EÚ o územnej spolupráci v oblastiach odstraňovania prekážok pri prístupe na trh, uľahčenia normalizácie, ochrany PDV
- v rámci *RIS KSK* podporovať regionálne korporátne povedomie o možnostiach investovania rizikového kapitálu
- v rámci *RIS KSK* podporovať technologické inovácie a inovácie v oblasti IT potrebných pre realizáciu významných infraštruktúrnych projektov orientovaných na budovanie inteligentných energetických sietí
- v rámci *RIS KSK* podporovať v spolupráci s univerzitami a podnikmi projekty generujúce investície do vzdelávania, výskumu a vývoja
- v rámci *RIS KSK* podporovať vznik sektorových združení zameraných na vedu a výskum (napr. *IEEE Institute of Electrical and Electronics Engineers*)
- v rámci *RIS KSK* podporovať financovanie inovačných aktivít podnikateľských subjektov z fondu JEREMIE, vytvoriť podmienky pre lepšiu dostupnosť rizikového kapitálu pre perspektívne a inovatívne firmy
- v rámci *RIS KSK* podporovať vstup do Európskych sietí združujúcich výskumníkov resp. podporovať vznik takýchto sietí
- v rámci *RIS KSK* podporovať využívanie IKT, rozvoj nových vedných odborov - robotiky, biomedicíny, materiálového inžinierstva, ekodizajnu (energetická efektívnosť)
- v rámci *RIS KSK* podporovať budovanie špičkových vedecko-technologických parkov vo forme univerzitných výskumných parkov (UVP); spolupracovať s univerzitami cez medzinárodné projekty a iniciovať vypracovanie konkrétnych nástrojov prepojenia vedy

a výskumu s podnikateľskou praxou, vrátane technologických inkubátorov a zdieľanej infraštruktúry pre inovatívne firmy

- v rámci *RIS KSK* podporovať monitorovanie odstraňovania bariér pri vstupe nových produktov na trh; podporovať odstraňovanie prekážok pre malých a stredných podnikateľov v uvedených oblastiach, podporovať využitie fondu JEREMIE pre financovanie inovačných aktivít podnikov a podporovať vznik poradenstva na regionálnej úrovni v uvedených oblastiach
- v rámci *RIS KSK* podporovať a rozvíjať budovanie európskych partnerstiev a rozvoj nadnárodnej spolupráce a inovácií v oblasti IKT, robotiky, biomedicíny, materiálového inžinierstva, ekodizajnu
- v rámci *Koncepcie kreatívnej ekonomiky KSK* podporovať kreativitu všetkými formami a zavádzať sofistikované metódy do praxe školstva, kultúry a i.; v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK*, *Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK* a *Koncepcie kreatívnej ekonomiky KSK* úpravou školských vzdelávacích programov a učebných osnov na stredných školách podporovať rozvoj kompetencií u študentov so zameraním na oblasť kreativity, inovácie a podnikania formou podpory vzniku kreatívneho clustra
- podporovať prepojenie priorít a opatrení príslušných nových operačných programov zameraných na vzdelávanie, výskum, vývoj a inteligentnú špecializáciu v súlade s Regionálnymi inovačnými stratégiami a stratégiou konkurencieschopnosti, aby tieto boli v súlade s regionálnymi inovačnými potrebami regiónov

8.2. Iniciatíva: Mládež v pohybe

Zameranie iniciatívy:

- zlepšenie výsledkov systémov vzdelávania a uľahčenie vstupu mladých ľudí na trh práce

Zodpovedajúci cieľ Európa 2020:

- zvýšenie miery zamestnanosti ľudí vo veku 20 – 64 rokov na 75 %
- zníženie podielu ľudí predčasne končiacich školskú dochádzku pod 10 %
- zvýšenie podielu ľudí s vysokoškolským vzdelaním min. na 40 %

Aktivity KSK a ich zameranie

d) iniciovať:

- v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK* a *Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK* iniciovať monitorovanie a vyhodnocovanie osnov, výsledkov vzdelávania a profesionálneho rozvoja učiteľov a škooliteľov v kontexte zahrnutia elektronického vzdelávania v súvislosti s modernizáciou vzdelávania a odbornej prípravy žiakov a študentov, ako aj modernizáciou procesu celoživotného vzdelávania
- v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK* iniciovať a posilňovať doplnenie vzdelávacích programov o podnikateľské vzdelávanie na základných a stredných školách (sústredenie nielen na procesné aspekty zakladania a riadenia firiem, ale hlavne na zvyšovanie zručností ako je iniciatívnosť, podnikavosť, kreativita, prijímanie rizika a schopnosť plánovať a riadiť projekty zamerané na dosiahnutie konkrétnych cieľov)
- v rámci *Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* iniciovať profesionalizáciu prístupu a rozširovať spôsoby rozvoja talentu detí a mládeže v rámci základných umeleckých škôl, športových škôl, olympiád, korešpondenčných seminárov, prednášok, exkurzií, študentských projektov, spoločenských akcií ap.
- v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK* a *Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* iniciovať zlepšenie spolupráce so zamestnávateľmi a zamestnávateľskými zväzmi pri

príprave školských vzdelávacích programov aj v spolupráci s medzinárodnými študentskými organizáciami pre zlepšenie mobility mladých ľudí a uplatnenia na európskom trhu práce

- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* iniciovať zber a sprístupňovať informácie o dopyte po absolventoch rôznych typov škôl a študijných odborov, ako aj informácie o ďalšom uplatnení absolventov jednotlivých škôl (zamestnanie resp. ďalšie štúdium)
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK, Konceptie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* iniciovať zlepšenie spolupráce škôl so zamestnávateľmi a zamestnávateľskými zväzmi a ich zapojenie do systému odborného vzdelávania a odbornej prípravy pre umožnenie vykonávania odbornej praxe žiakov v podnikoch
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* iniciovať resp. podporovať vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia vytváraním alokovaných tried s cieľom dosiahnuť zlepšenie vedomostí a zručností zvyšujúcich predpoklad ich uplatnenia na trhu práce
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* iniciovať vytvorenie programu integrovaných opatrení na stredných školách pre zlepšenie vstupu mladých ľudí na trh práce formou usmerňovania, lepšej informovanosti, návštevy podnikov, konzultácií, umožnenia odbornej praxe
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* iniciovať rozvoj spolupráce so zamestnávateľmi a inými subjektmi vytvárajúcimi pracovné miesta pre umožnenie stáží žiakov s cieľom získania praktických skúseností vo firmách, technologických parkoch, podnikateľských inkubátoroch ap. v rámci stratégie KSK v oblasti celoživotného vzdelávania
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK* iniciovať vytvorenie podmienok pre externé a interné hodnotenie a monitorovanie úrovne škôl, ktorá poskytne objektívnu spätnú väzbu školám o stave vzdelávania a trendoch na všetkých stupňoch primárneho a sekundárneho vzdelávania – ISCED 1, ISCED 2 a ISCED 3
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK* iniciovať organizovanie kampane pre žiakov s cieľom zvýšenia informovanosti o bezpečnosti v on-line prostredí na školách

e) realizovať, sledovať, hodnotiť:

- *v rámci Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* realizovať rozvoj neformálneho a informálneho vzdelávania prostredníctvom knižníc, kultúrnych zariadení (divadiel, múzeí, galérií) a verejne prístupných internetových služieb, ako aj priamym sprostredkovaním zdrojov a organizovaním vzdelávania pre návštevníkov knižníc
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK* štvrťročne sledovať a hodnotiť situáciu neprospiievajúcich žiakov na stredných školách, ročne hodnotiť plnenie opatrení pre zriaďovateľa školy
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK* realizovať znižovanie rozdielov v kvalite škôl, vytvoriť podmienky pre rozvoj škôl s dôrazom na školy, ktoré majú žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* iniciovať a realizovať organizovanie súťaží žiakov a študentov v oblasti podnikateľských zručností (podpora na samozamestnanie, resp. podnikanie), preberanie skúseností zo zahraničia v spolupráci s medzinárodnými študentskými organizáciami

f) spolupracovať:

- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK podporovať resp. spolupracovať na aktivitách v rámci programu podpory najlepšej praxe (identifikovanie kvalitných učiteľov, spustenie programu rozširovania skúseností najlepších učiteľov, revidovanie štátnych vzdelávacích programov)*
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK, Konceptie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK podporovať, spolupracovať a uplatňovať zásady zabezpečenia kvality vo vzdelávaní a odbornej príprave pri porovnávaní kvalifikácií v rámci Národného a Európskeho kvalifikačného rámca a zlepšiť identifikáciu typov kvalifikácií podľa jednotlivých úrovní vzdelávania*

d) podporovať:

- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK, Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK podporovať reformu vzdelávania, zavedenie zmeny obsahu vyučovania od memorovania informácií k schopnosti ich získať, zmenu programovania vzdelávania z tradičného prístupu založeného na vstupe (obsah, osnovy, predpísaná dĺžka vzdelávania) na vzdelávanie orientované na výstup – vzdelávacie výsledky, kompetencie (kľúčové, všeobecné a odborné) a vedomosti a zručnosti; posilnenie vzdelávanie cudzích jazykov a zručností v oblasti IKT pre absolventov strednej školy*
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK podporovať a propagovať masovejší vstup študentov do medzinárodných študentských organizácií podporujúcich vedu a výskum s cieľom získavania nových kontaktov a výmeny skúseností*
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK podporovať, rozvíjať aj iniciovať zvýšenie dostupnosť kvalitatívnej informačnej infraštruktúry najmä vo vidieckych oblastiach, dostupnosť nových eEducation a eLearning služieb*
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK a Konceptie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK podporovať úpravu slovenskej legislatívy podľa vzoru najlepšie fungujúcich systémov celoživotného vzdelávania v zahraničí, vytvorenie podmienok pre motiváciu vysokých škôl, odborných škôl a certifikovaných subjektov pre špecifické vzdelávanie a pre tvorbu programov ďalšieho vzdelávania a poradenstva, podporovať sprístupnenie vzdelávacích programov zamestnancom firiem*
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK podporovať aktualizáciu a inováciu celoživotného vzdelávania pre lepšie prispôsobenie vzdelávania potrebám trhu práce*
- *v rámci Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK podporovať uznávanie platnosti neformálneho vzdelávania a neformálneho učenia sa, ktoré môže významne zvýšiť účasť na celoživotnom vzdelávaní a prístup na pracovný trh pre tých občanov, u ktorých je najvyššia pravdepodobnosť vzniku nezamestnanosti*
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK a Konceptie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK podporovať zjednodušenie prenosu a využitia získanej kvalifikácie v rôznych krajinách a rôznych systémoch vzdelávania a odbornej prípravy pre zlepšenie mobility a uplatnenia na európskych trhoch práce*
- *V rámci Konceptie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK systematicky podporovať zlepšenie prístupu ku kvalifikáciám prostredníctvom formálneho a neformálneho vzdelávania pre trh práce*
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK podporovať systém grantov, ktoré poskytnú motiváciu najtalentovanejším mladým vedcom pokračovať vo výskumnej práci po skončení doktorandského štúdia v spolupráci s medzinárodnými študentskými organizáciami*

- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK a Strategie rozvoja ľudských zdrojov KSK podporovať vykonávanie prieskumu počtu študentov využívajúcich mobilitu a možnosť štúdia v zahraničí (vrátane doktorandov) v spolupráci s medzinárodnými študentskými organizáciami*
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK a Strategie rozvoja ľudských zdrojov KSK podporovať vykonanie monitoru voľných pracovných miest vhodných najmä pre uplatnenie mladých ľudí na európskom trhu práce v spolupráci s medzinárodnými študentskými organizáciami*
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK podporovať aj iniciovať zlepšenie vzdelávacích aktivít o možnostiach rizikového kapitálu pre mladých podnikateľov a potenciálnych podnikateľov*

8.3. Iniciatíva: Digitálny program pre Európu

Zameranie iniciatívy:

- urýchlenie zavedenia vysokorýchlostného internetu

Aktivity KSK a ich zameranie:

a) vypracovať, realizovať:

- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK vypracovať stratégiu digitalizácie regionálneho školstva*
- *vypracovať a realizovať stratégiu pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom s využitím štrukturálnych fondov s cieľom zabezpečiť dostupnosť kvalitnej informačnej infraštruktúry aj v prímestských a vidieckych oblastiach*
- *v rámci stratégie zavádzania elektronických služieb KSK realizovať šírenie a využívanie moderných on-line služieb na Úrade KSK a v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, stredných školách (napr. internetová žiacka knižka, digitálne zručnosti a zvyšovanie bezpečnosti využívania IKT)*
- *vypracovať stratégiu zavádzania elektronických služieb KSK pre verejnosť (oblasť sociálna, školstvo, zdravotníctvo, kultúra, verejné obstarávanie ap.)*
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK realizovať vzdelávanie a zvyšovanie digitálnej gramotnosti a digitálnych zručností na školách v pôsobnosti KSK*
- *v rámci klastra IT Valley v rámci Konceptie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK vytvoriť podmienky pre rozšírenie počtu centier odbornej výchovy pri stredných odborných školách v KSK so zameraním na informačné a sieťové technológie*
- *vypracovať stratégiu programu digitalizácie kultúrneho dedičstva v KSK*

b) spolupracovať:

- *spolupracovať na procese zvyšovania digitálnej gramotnosti zamestnancov regionálnej samosprávy (vrátane obcí) tak, aby on-line komunikácia s občanmi, inštitúciami verejnej správy, s podnikateľmi nebola bariérou implementácie projektov eGovernment, eHealth, eCulture ap*
- *v rámci stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom spolupracovať na rozpracovaní možností využitia IKT v oblasti životného prostredia (sledovanie zakladania čiernych skládok cez GSM, skvalitnenie protipovodňového varovania, včasné ohlasovanie prírodných kalamít ap.)*

c) podporovať:

- podporovať koordináciu verejných prác pri vypracovaní programu priorít verejných prác resp. v rámci novely legislatívy o verejných prácach
- *v rámci stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom* podporovať zavádzanie a využívanie širokopásmového pripojenia s vysokou rýchlosťou
- *v rámci stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom* podporovať investície do sietí novej generácie (s NGA)
- *v rámci stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom* podporovať zníženie administratívnej náročnosti zo strany verejnej správy prostredníctvom postupného zavádzania elektronických služieb pre verejnosť (narodenie dieťaťa, podanie daňového priznania, trvalý pobyt a jeho zmena, registrácia vozidla, účasť na verejnom obstarávaní, sociálne zabezpečenie ap.)
- *v rámci stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom* podporovať systematické zavádzanie digitálnych služieb pre zlepšenie kvality života (zdravotné karty, elektronické verejné obstarávanie, skvalitňovanie digitálneho obsahu pre zlepšenie informovanosti) podľa príkladov najlepšej praxe v členských krajinách EÚ
- *v rámci stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom* podporovať udržateľnú zdravotnú starostlivosť a dôstojný a nezávislý život prostredníctvom poskytovania občanom bezpečného on-line prístupu k ich údajom o zdravotnom stave, široké zavedenie telemedicíny, ako aj podpora implementácie minimálneho súboru všeobecných údajov o pacientovi na účely interoperability jeho zdravotnej dokumentácie
- *v rámci stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom* podporovať uzavieranie dohôd o spoločnom zozname kľúčových cezhraničných verejných služieb (zdravotnícka služba - preprava osôb, prepojený digitálny obsah pre propagáciu a poskytovanie informácií, bezpečnosť a iné spoločné aktivity)
- *v rámci stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom* podporovať možnosť nekomplikovaných on-line cezhraničných transakcií
- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* podporovať vzdelávanie a zvyšovanie digitálnej gramotnosti a digitálnych zručností (e-learning) na všetkých úrovniach vzdelávania v rámci klastra IT Valley
- *v rámci stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom* podporovať realizáciu dlhodobej politiky týkajúcej sa digitálnych zručností a zvyšovania digitálnej gramotnosti a podporovať príslušné stimuly pre ich aplikáciu v podnikateľskom prostredí, ale aj pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva pre odstraňovanie bariér sociálnej inklúzie

8.4. Iniciatíva: Európa efektívne využívajúca zdroje

Zameranie iniciatívy:

- podpora oddelenia hospodárskeho rastu od využívania zdrojov
- postupný prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo
- zvýšenie využívania energie z OZE
- modernizácia odvetvia dopravy
- podpora energetickej efektívnosti

Zodpovedajúci cieľ Európa 2020:

- 20/20/20 – znížiť emisie skleníkových plynov o 20 %, zvýšiť podiel výroby energie z OZE na výrobe energie o 20 %, zvýšiť energetickú účinnosť o 20%

Aktivity KSK a ich zameranie:

a) realizovať, vypracovať, uplatňovať, aplikovať:

- aktualizovať a realizovať *Koncepciu odpadového hospodárstva KSK* s dôrazom na recykláciu a energetické zhodnocovanie odpadov
- realizovať s partnermi *Akčný plán v sektore obnoviteľných zdrojov energie* v rámci projektu KNOWBRIDGE zameraný na rozvoj nízkouhlíkového hospodárstva a využívania OZE
- vypracovať a realizovať *Surovinovú politiku KSK* pre oblasť nerastných surovín z aspektu zhodnocovania už existujúcich odpadov po ťažbe a úprave nerastných surovín v minulosti; cez medzinárodnú spoluprácu podporovať výskum a vývoj moderných technológií, podporujúcich zhodnocovanie nerastných surovín a znižovanie jeho energetickej náročnosti
- zapracovať resp. uplatňovať požiadavku o neposkytovaní dotácií na projekty alebo činnosti negatívne ovplyvňujúce životné prostredie do VZN KSK o poskytovaní dotácií; dotačne podporovať projekty, zamerané na environmentálne prijateľné využívanie OZE
- aplikovať inteligentné energetické systémy v oblasti úspor spotreby energií v zariadeniach KSK
- realizovať projekt *Integrovaného dopravného systému KSK*
- v rámci projektu KORID realizovať do roku 2020 všetky stavby integrovaného dopravného systému v KSK v meste Košice a okrese Košice – okolie s priaznivým dopadom na životné prostredie a zlepšenie mobility obyvateľov a návštevníkov KSK
- realizovať v rámci *Energetickej politiky KSK* a pripravovaného *Akčného plánu energetickej efektívnosti KSK* zlepšovanie technicko-izolačných a prevádzkových vlastností vlastných budov s cieľom dosahovať vyššie energetické úspory;
- zvyšovať podiel energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov na celkovej spotrebe elektrickej energie v zariadeniach KSK
- v rámci projektu KORID preveriť resp. vypracovať možnosti pre zavádzanie jednotného cestovného lístka na rôzne typy dopravy v rámci odboru dopravy KSK
- realizovať *Koncepciu využívania OZE v KSK*, vypracovať aktuálne subregionálne štúdie využívania OZE v KSK, realizovať *Akčný plán energetickej efektívnosti KSK*
- v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK* a *Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK* spracovať program pre stredné školy na vzdelávanie v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, pilotne realizovaného v SPŠ strojníckej v Spišskej Novej Vsi; rozvinúť a prehĺbiť spoluprácu s inštitúciami a zamestnávateľmi, ktorí sú lídri v danej oblasti v KSK
- vypracovať a nastaviť rámce pre efektívnu *Surovinovú politiku KSK* pre oblasť nerastných surovín
- vypracovať *Stratégiu racionálneho využívania prírodných vôd KSK* s cieľom znížiť nároky na zdroje pitnej vody, zvyšovať využívanie povrchovej a zrážkovej vody na priemyselno-technologické účely, recyklovať použitú pitnú vodu na úžitkové účely

b) iniciovať:

- v rámci *Koncepcie odpadového hospodárstva KSK* podporovať a iniciovať rozvoj recyklácie ako nástroja pre: vytváranie nových „zelených“ pracovných miest, vzniku nových výrobných surovín, rozvoj obchodných príležitostí a inovácií
- v rámci *Koncepcie odpadového hospodárstva KSK* podporovať a iniciovať realizáciu aktivít pre pokrok v recyklácii odpadu v súvislosti s uspokojovaním dopytu po surovinách v priemyselnej výrobe; podporou zužitkovania druhotných surovín predchádzať negatívnym environmentálnym vplyvom spojeným s ťažbou a spracovávaním primárnych surovín

- v rámci *Akčného plánu v sektore obnoviteľných zdrojov energie* iniciovať a vytvoriť v spolupráci s Technickou univerzitou v Košiciach a podnikateľmi podmienky pre vznik vzdelávacieho inovačného centra pre OZE v Košiciach

c) spolupracovať:

- spolupracovať cez nástroj územného plánu na modernizácii odvetvia dopravy prostredníctvom realizácie modernizácie dopravnej infraštruktúry v KSK (zvýšenie prepravných rýchlostí železníc v KSK, rozvoj integrovanej dopravy a kontajnerovej dopravy)
- spolupracovať pri zabezpečení plynulej obnovy nízkouhlíkového vozidlového parku dopravcov pri poskytovaní služieb vo verejnom záujme v pravidelnej autobusovej doprave v KSK
- v rámci *Akčného plánu energetickej efektívnosti KSK* podporovať, resp. spolupracovať na vypracovaní analýzy kapacít obnoviteľných zdrojov energie a kombinovanej výroby elektriny, chladu a tepla a návrh na ich zvyšovanie do roku 2020

d) podporovať:

- v rámci *Energetickej politiky KSK a Koncepcie využívania OZE v KSK* systematicky podporovať inovatívny aplikovaný výskum a vývoj v oblasti efektívneho využívania obnoviteľných zdrojov a uvádzania moderných mikrotechnológií na trh
- v rámci pripravovaného *Akčného plánu energetickej efektívnosti KSK* cez medzinárodnú spoluprácu podporovať nasadzovanie trhovo orientovaných nástrojov zameraných na cleantech (technológie podporujúce alternatívne formy energie, energeticky úsporné technológie a technológie zhodnocujúce suroviny) a technologickú adaptáciu výroby a spotreby (inteligentné siete)
- v rámci pripravovaného *Akčného plánu energetickej efektívnosti KSK* podporovať budovanie inteligentných sietí (rozvodných sietí, ktoré predvídajú a inteligentne reagujú na správanie subjektov pripojených ku elektrickej sieti – dodávateľov aj odberateľov energie) s cieľom účinne zabezpečiť spoľahlivé, ekonomické a udržateľné dodávky elektrickej energie
- podporovať resp. spolupracovať na vypracovaní analýzy potenciálu úspor energie v jednotlivých sektoroch národného hospodárstva ako aj na príprave *Akčného plánu energetickej efektívnosti KSK*
- v rámci programového obdobia 2014 - 2020 podporovať transformáciu energetických náročných odvetví v Košickom kraji na nízkouhlíkové
- podporovať realizáciu stratégie „Hospodárstvo využívajúce odpad“
- podporovať a spolupracovať na vypracovaní národného programu predchádzania vzniku odpadu
- podporovať vypracovanie stratégie presunu nákladnej a osobnej dopravy z ciest na železnice
- podporovať Integrovaný manažment vodných zdrojov na území obcí a povodí v KSK
- podporovať skúmanie reálnych možností a hľadanie trhovo udržateľného riešenia pre zavádzanie palivových článkov a systémov na skladovanie energie vyrobenej z OZE
- podporovať a spolupracovať na vypracovaní nízkouhlíkovej stratégie rozvoja SR do roku 2030 (2050) vr. dopadovej štúdie
- podporovať cez medzinárodné projekty na domácich univerzitách vyvíjanie nových technologických postupov zameraných na znižovanie výrobných vstupov
- podporovať aktivity spojené s ochranou vodných zdrojov, so skvalitňovaním povrchových a podzemných vôd a s protipovodňovými opatreniami v regióne

8.5. Iniciatíva: Priemyselná politika v ére globalizácie

Zameranie iniciatívy:

- zlepšenie podnikateľského prostredia
- podpora rozvoja pevnej, udržateľnej priemyselnej základne, konkurencieschopnej vo svetovom meradle

Aktivity KSK a ich zameranie:

a) iniciovať, realizovať:

- *v rámci Konceptie práce s mládežou KSK* iniciovať a podporovať rozvoj ľudských zdrojov doplnením vzdelávacích programov o podnikateľské vzdelávanie na základných a stredných školách (sústredenie na procesné aspekty zakladania a riadenia firiem, ale aj na zvyšovanie zručností ako je iniciatívnosť, podnikavosť, kreativita, prijímanie rizika a schopnosť plánovať a riadiť projekty zamerané na dosiahnutie konkrétnych cieľov)
- *v rámci RIS KSK* realizovať výstavbu Regionálneho inovačného centra KSK
- vypracovať stratégiu dekontaminácie územia od PCB látok
- iniciovať realizáciu sociálno-inovačných opatrení na regionálnej úrovni zameraných na zvyšovanie kvality poskytovaných služieb v záujme rastu konkurencieschopnosti odvetvia cestovného ruchu

b) spolupracovať:

- *v rámci RIS KSK* spolupracovať pri zlepšovaní podmienok ochrany duševného vlastníctva podporou príslušnej legislatívy a podpory poradenskej činnosti, podporovať znižovanie nákladov v súvislosti s uplatňovaním práva duševného vlastníctva
- *v rámci RIS KSK* spolupracovať pri vytváraní nástrojov strategickej inteligencie hodnotových sietí, clustrov a združení pre jednotlivé odvetvia s cieľom zachovania konkurencieschopnej priemyselnej základne
- *v rámci príslušných stratégií a koncepcií KSK* spolupracovať na zvyšovaní konkurencieschopnosti a energetickej bezpečnosti realizáciou politík, stratégií a koncepcií na národnej i regionálnej úrovni pre zvyšovanie kvality služieb v oblasti energetickej, dopravnej a komunikačnej infraštruktúry
- spolupracovať a podporovať využitie fondu ESF pre uvedené účely
- *v rámci Akčného plánu v sektore obnoviteľných zdrojov energie* spolupracovať s MH SR, MŽP SR, s univerzitami a SAV pri odstraňovaní inštitucionálnych, technologických a finančných bariér a pre lepší prístup k surovinám a výrobkom zásadného významu (projekt Geoterm, podpora zvyšovania efektívnosti ťažobného priemyslu, efektívne využívanie surovín a i.)

c) podporovať:

- *v rámci RIS KSK* podporovať a stimulovať budovanie a rozvoj vedecko-technologických parkov, technologických parkov, technologických centier, podnikateľských inkubátorov, start-up firiem v kraji
- *v rámci RIS KSK* podporovať vznik klubov podnikateľských anjelov orientovaných na vyhľadávanie originálnych podnikateľských nápadov (poskytovanie informácií potrebných pre investora, odborné poradenstvo a sprostredkovanie kontaktu s investormi - podnikateľskými anjelmami) s cieľom zlepšiť podmienky uplatnenia sa začínajúcich podnikateľov s inovatívnymi nápadmi
- *v rámci RIS KSK* podporovať lepšiu informovanosť firiem a ich prístup k fondom rizikového kapitálu

- podporovať uplatnenie nových finančných nástrojov a financovanie inovatívnych podnikateľských subjektov z fondu JEREMIE
- v rámci stratégie pokrytia územia KSK vysokorychlostným internetom podporovať rozvoj on-line služieb vo verejnej správe, on-line verejné obstarávanie a pod.
- podporovať realizáciu opatrení pre zníženie administratívneho zaťaženia malých a stredných podnikov, aktualizácia a redesign ústredného portálu verejnej správy, zosúladenie so štandardmi a preberanie dobrých skúseností
- podporovať rozvoj spolupráce a partnerstva s univerzitným, podnikateľským prostredím a mimovládny prostredím, vytvárať podmienky pre transfer technológií
- v rámci RIS KSK podporovať budovanie vedomostnej základne podporou realizácie aktivít programu MINERVA 2.0
- podporovať a presadzovať dodržiavanie harmonogramu prípravy a výstavby diaľnic a rýchlostných ciest v záujme ukončenia diaľničného prepojenia v smere východ – západ ako predpokladu pre znižovanie regionálnych rozdielov a lepšie využívanie potenciálu územia
- podporovať riešenie kritických miest v oblasti dopravy

8.6. Iniciatíva: Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta

Zameranie iniciatívy:

- modernizovanie trhov práce a posilnenie postavenia ľudí rozvíjaním ich zručností počas celého života
- lepšie zosúladenie ponuky na trhu práce s dopytom
- podpora pracovnej mobility

Zodpovedajúci cieľ Európa 2020:

- miera zamestnanosti obyvateľov v produktívnom veku by mala dosiahnuť 75 %

Aktivity KSK a ich zameranie:

a) iniciovať, realizovať:

- v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK*, *Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK* a *Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* v rámci COV pri stredných odborných školách na úrovni zriaďovateľa iniciovať a posilniť tvorbu partnerstiev medzi svetom vzdelávania/odbornej prípravy a svetom práce, predovšetkým pomocou zapojenia sociálnych partnerov do plánovania poskytovania vzdelávania a odbornej prípravy (napr. v rámci spolupráce s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny spracovať podľa požiadaviek trhu práce akreditované programy na vzdelávanie)
- pripraviť podmienky a realizovať zriadenie farmárskych trhov a logistického centra pre agrokomodity; prispieť k rozvoju a zachovaniu domácej poľnohospodárskej produkcie v danom regióne ako aj k vytváraniu nových pracovných miest a podpore rozvoja vidieka; spotrebitelia svojím dopytom a prostredníctvom logistického centra budú priamo ovplyvňovať domácu produkciu potravín na kvalitatívnej a kvantitatívnej úrovni.

b) spolupracovať:

- spolupracovať pri monitorovaní uvedenej oblasti v rámci *Stratégie pre deklasované skupiny obyvateľov v KSK*
- spolupracovať pri hľadaní nových spôsobov nastolenia rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, podporovať rodovú rovnosť

- v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* spolupracovať pri vytváraní sietí poradenských služieb v oblasti zamestnanosti
- v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* spolupracovať pri prognóze požadovaných zručností v rámci spolupráce so zamestnávateľmi a zamestnávateľskými zväzmi s cieľom implementovať požiadavky trhu práce do rozvoja zručností, ako aj do vzdelávacích programov škôl v záujme lepšieho uplatnenia na trhu práce
- v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* spolupracovať pri budovaní informačnej základne pre trh práce

c) podporovať:

- Podporovať model flexiistoty, ktorý ovplyvňujú:
 - aktívna politika trhu práce efektívne pomáhajúca ľuďom čo najrýchlejšie preklenúť zmeny z nezamestnanosti do nového zamestnania;
 - spoľahlivé a zodpovedajúce systémy celoživotného vzdelávania na zabezpečenie nepretržitej prispôsobivosti a zamestnatelnosti pracovníkov,
 - moderné systémy sociálneho zabezpečenia, ktoré kombinujú poskytovanie primeranej podpory príjmu s potrebou uľahčiť mobilitu na trhu práce
- podporovať posilnenie dvoch kľúčových oblastí sociálnej politiky: podporu integrovaného prístupu k najviac zraniteľným a potrebu flexiistoty
- podporovať vypracovanie stratégie pre podporu primárneho trhu práce; na primárnom trhu práce podniky hľadajú stály káder aktívnych pracovníkov pre zabezpečenie dlhodobého fungovania firmy a kontinuity; sekundárny trh práce ponúka dočasné formy zamestnania a sezónnej práce, umožňuje podnikom znižovať náklady príp. zaistiť flexibilitu; primárny trh práce teda poskytuje stály pracovný pomer a plat, zatiaľ čo pre sekundárny trh je charakteristická ponuka dočasného zamestnania, nízke mzdy a zlé pracovné podmienky (segmentácia – t.j. primárny a sekundárny trh práce)
- podporovať, iniciovať monitorovanie a podľa potreby sa aktívne zapájať do sociálneho dialógu dvoch základných skupín – zamestnancov a zamestnávateľov pôsobiacich v ekonomike pri rokovaní o podmienkach vzájomného fungovania s cieľom dosiahnuť sociálny zmier
- podporovať realizáciu Národnej sústavy povolání s cieľom harmonizovať dopyt a ponuku na trhu práce a aktívne sa podieľať na činnosti sektorových rád pre trh práce; vytvoriť informačný systém pre verejnosť; v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* skvalitniť systém celoživotného vzdelávania v súlade s Národnou sústavou povolání a národnými štandardmi zamestnaní
- v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* podporovať zmeny v odbornom vzdelávaní a príprave – realizovať krátkodobé kurzy v rámci odborného vzdelávania pre získanie výučného listu bez požiadaviek na vysokú úroveň všeobecných vedomostí; Podporovať vývoj modulov pre nadobudnutie zručností na základné ovládanie remesla za obdobie 6 – 12 mesiacov
- v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* podporovať a iniciovať zavedenie systému interného a externého hodnotenia kvality absolventov (interné je samohodnotenie; externé hodnotenie je akreditácia pri vstupe a výstupe); akreditácia je potvrdenie o splnení podmienok požadovanej kvality vzdelávania poskytovaného školou

- v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* podporovať uznávanie všetkých foriem vzdelávania vr. neformálneho a informálneho vzdelávania; podporovať iniciatívy, aby kvalitné počiatočné vzdelávanie a odborná príprava boli dopĺňané prostredníctvom účinných stimulov celoživotným vzdelávaním, ako aj príležitosťami na vzdelávanie v rámci „druhej šance“
- v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* podporovať spoluprácu so sociálnymi partnermi a podnikmi pre zlepšenie prístupu k odbornej príprave, posilniť vzdelávanie a profesionálne poradenstvo v spojení so systematickými informáciami o nových pracovných príležitostiach
- v rámci *Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK* podporovať diskusiu o transformácii odborného vzdelávania a prípravy, o požiadavkách trhu práce na pracovnú silu, resp. po akých kompetenciách je dopyt na jednotnom trhu práce EÚ
- podporovať zlepšovanie kvality pracovných miest a vytváranie lepších pracovných podmienok
- podporovať novelu zákona o službách zamestnanosti a zavedenie príspevku na podporu zamestnávania v programe medzitrhu práce (medzitrh práce spája pracovný pomer so súčasným poberaním dávky v hmotnej núdzi od štátu) v záujme zníženia nezamestnanosti, najmä dlhodobej nezamestnanosti
- podporovať realizáciu opatrení vyplývajúcich z monitorovania výsledkov integrácie dlhodobo nezamestnaných občanov a ďalších skupín znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na trh práce na základe programu medzitrhu práce

8.7. Iniciatíva: Európska platforma boja proti chudobe

Zameranie iniciatívy:

- zabezpečenie sociálnej a územnej súdržnosti
- vytváranie podmienok pre dôstojný život ľudí žijúcich v chudobe a v sociálnom vylúčení

Zodpovedajúci cieľ Stratégie 2020:

- zníženie počtu ľudí ohrozených chudobou o 20 mil. ľudí

Aktivity KSK a ich zameranie:

b) iniciovať, monitorovať, hľadať riešenia, vypracovať:

- v rámci *Stratégie pre deklasované skupiny obyvateľov KSK* hľadať riešenia v uvedenej oblasti
- monitorovať na stredných školách a venovať pozornosť negatívnym javom ako je šikanovanie a ponižovanie súvisiace s chudobou a sociálnym vylúčením a viesť žiakov k aktivitám smerujúcim k pomoci týmto sociálnym skupinám
- v rámci *Stratégie pre deklasované skupiny obyvateľov KSK* hľadať riešenia pre uvedené problémy súvisiace s riešením problému sociálneho vylúčenia
- v rámci *Stratégie pre deklasované skupiny obyvateľov KSK* iniciovať posúdenie primeranosti a udržateľnosti systémov sociálnej ochrany a dôchodkových systémov, stanovenie spôsobov pre zabezpečenie lepšieho prístupu k systémom zdravotnej starostlivosti
- vypracovať *Stratégiu pre deklasované skupiny obyvateľov KSK*

- v rámci *Stratégie pre deklasované skupiny obyvateľov KSK* iniciovať využitie potenciálu sociálneho hospodárstva

c) spolupracovať:

- spolupracovať pri plnení uvedených politík
- spolupracovať pri tvorbe programov a pri využívaní uvedených fondov EÚ

d) podporovať:

- podporovať iniciatívy a bojovať proti sociálnemu vylúčeniu, podporovať posilnenie posilniť postavenia ľudí a zvýšiť ich účasť na trhu práce; je potrebné zlepšiť systémy sociálnej ochrany, politiky celoživotného vzdelávania a aktívneho začlenenia s cieľom vytvárať pre ľudí príležitosti v rôznych etapách ich života a chrániť ich pred hrozbou vylúčenia
- podporovať modernizáciu systémov sociálneho zabezpečenia, dôchodkových systémov a prístup k zdravotnej starostlivosti s cieľom, aby sa zabezpečilo ich využívanie pre poskytnutie primeranej podpory príjmu a posilnenie sociálnej súdržnosti pri súčasnom zabezpečení finančnej udržateľnosti
- podporovať programy integrácie detí z marginalizovaných skupín do štandardného školského prostredia spojené s ich podporou; dôraz by mal byť kladený na finančnú podporu prístupnosti vzdelania pre deti z chudobných rodín prostredníctvom štipendií a obdobných nástrojov.

9. PREPOJENIE NADREGIONÁLNEJ STRATÉGIE KSK A STRATEGICKEJ ČASTI PHSR KSK (III. AKTUALIZÁCIA)

Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v § 18 uvádza, že programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja je potrebné zladit' s ustanoveniami predmetného zákona. V § 7 zákona v časti o programoch hospodárskeho a sociálneho rozvoja vyšších územných celkov je zakotvené, že PHSR VÚC je strednodobý programový dokument vypracovaný v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR.

Vláda SR Národnú stratégiu regionálneho rozvoja SR (NSRR) schválila uznesením č. 256/2010 dňa 12. mája 2010. Košický samosprávny kraj priority a opatrenia NSRR zapracoval do **III. aktualizácie PHSR KSK, ktorá bola schválená uznesením č.270/2011 na zasadnutí Zastupiteľstva KSK dňa 20. 6. 2011.**

V NSRR boli vymedzené nasledovné **strategické ciele regionálneho rozvoja Košického kraja:**

1. posilnenie produktivity a konkurencieschopnosti kľúčových a perspektívnych odvetví priemyslu a služieb najmä s dôrazom na ich exportnú výkonnosť a inovácie produktov, procesov a služieb,
2. vytvorenie silného metropolitného centra Košice – Prešov,
3. komplexný rozvoj a posilnenie vidieka na hospodárstve regiónu,
4. nadregionálna dostupnosť a kvalita služieb, cezhraničná spolupráca a rozvoj nadregionálnych väzieb a využitie hospodárskeho a kultúrneho potenciálu regiónu,
5. vytváranie podmienok pre rozvoj zelenej ekonomiky a tzv. zelených pracovných príležitostí

Prioritné oblasti NSRR:

1. veda, výskum, inovácie
2. ľudské zdroje
3. zamestnanosť
4. konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie

5. životné prostredie – zmeny klímy, obnoviteľné energetické zdroje

V rámci III. aktualizácie PHSR KSK do piatich prioritných oblastí boli zapracované konkrétne priority (vrátane aktivít, ktoré sú dostupné na webovej stránke Úradu KSK v časti PHSR KSK). Ide o nasledovné priority:

1. prioritná oblasť: Veda, výskum, inovácie:

Priority:

- priorita 1.1. Mapovanie regionálneho potenciálu vedy, výskumu a inovácií
- priorita 1.2. Príprava ľudských kapacít firiem v regióne pre podporu rozvoja a financovanie inovácií
- priorita 1.3. Rozvoj kultúry pro-inovačného prostredia, podpora inovatívnych podnikov a medzinárodnej spolupráce
- priorita 1.4. Dobudovanie infraštruktúry pre vedu, výskum a inovácie

2. prioritná oblasť: Ľudské zdroje:

Priority:

- priorita 2.1. Podpora odborného vzdelávania
- priorita 2.2. Zvyšovanie kvality a modernizácie vzdelávania
- priorita 2.3. Vytváranie podmienok pre osobnostný rozvoj detí, žiakov a študentov
- priorita 2.4. Podpora celoživotného vzdelávania

3. prioritná oblasť: Zamestnanosť

Priority:

- Priorita 3.1. Zamestnanosť strednej vrstvy obyvateľov
- Priorita 3.2. Zamestnanosť deklasovaných obyvateľov

4. prioritná oblasť: Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

Priority:

- priorita 4.1. Rozvoj firiem v kľúčových hodnotových reťazcoch
- priorita 4.2. Strategické zahraničné investície
- priorita 4.3. Infraštruktúra pre podnikanie
- priorita 4.4. Spracovateľské aktivity na báze alternatívnej a ekologickej poľnohospodárskej výroby a lesovníctva
- priorita 4.5. Rozvoj služieb a obchodu
- priorita 4.6. Podpora vzniku a rozvoja poľnohospodárskych klastrov
- priorita 4.7. Podpora rozvoja kreatívnej ekonomiky
- priorita 4.8. Zavádzanie energetickej efektívnosti

5. prioritná oblasť: Životné prostredie, zmena klímy a obnoviteľné zdroje energie

Priority:

- Priorita 5.1. Zvýšenie integrovanej ochrany, racionálneho využívania vôd a protipovodňovej ochrany
- Priorita 5.2. Dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva a eliminácia starých environmentálnych záťaží
- Priorita 5.3. Zvýšenie ochrany a regenerácie životného prostredia v oblasti ochrany ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien
- Priorita 5.4. Dobudovanie infraštruktúry ochrany a regenerácie prírodného prostredia a krajiny

Uvedené prioritné oblasti, priority resp. aktivity sú v súlade s iniciatívami stratégie Európa 2020 v oblasti inovácií, vzdelávania, pohybu obyvateľstva, digitalizácie, podpory podnikateľského prostredia, životného prostredia, zmeny klímy a energetickej efektívnosti, zvyšovania zručností a vytvárania pracovných miest, ako aj podpory sociálnej inklúzie.

Odpočet plnenia úloh vyplývajúcich z III. aktualizácie PHSR KSK podľa priorít a aktivít bude **raz ročne predkladaný na rokovanie Zastupiteľstva KSK** v súlade s Plánom práce rokovaní Zastupiteľstva KSK.

10. NÁVRH ZABEZPEČENIA IMPLEMENTÁCIE AKTIVÍT NADREGIONÁLNEJ STRATÉGIE KSK

Navrhnuté aktivity KSK podľa odporučaní a iniciatív Európskej únie uvedené v kapitole 8 bude Košický samosprávny kraj realizovať najmä vo forme :

1. plnenia priorít Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK
2. vypracovania resp. realizácie koncepcií, stratégií a akčných plánov KSK
3. vypracovania a predkladania stanovísk KSK k legislatívnym návrhom a materiálom týkajúcich sa programovacieho obdobia 2014 – 2020 predkladaným na rokovanie vlády SR v zmysle schváleného Návrhu nadregionálnej stratégie KSK
4. na zasadnutiach pracovnej skupiny Partnerstvo pre politiku súdržnosti vytvorenej pri Ministerstve dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, a to pri pripomienkovaní resp. podieľaní sa na práci pracovnej skupiny a pri vypracovaní návrhov dokumentov na programovacie obdobie 2014 – 2020
5. partnerskej spolupráce s inými regionálnymi samosprávami, ktoré sa vyznačujú rovnakými alebo podobnými problémami, ako Košický samosprávny kraj a ktoré si osvoja navrhnuté aktivity a postupy KSK
6. cezhraničnej alebo nadregionálnej spolupráce v rámci Európskeho zoskupenia územnej spolupráce (EZÚS).

Vysvetlenie skratiek:

CKO	Centrálny koordinačný orgán
COV	centrum odborného vzdelávania
HDP	hrubý domáci produkt
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EFNRH	Európsky fond námorného a rybného hospodárstva
EK	Európska komisia
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EP	Európsky Parlament
ES	Európske Spoločenstvo
ESF	Európsky sociálny fond
IKT	informačné a komunikačné technológie
KF	Kohézny fond
KORID	Košická regionálna integrovaná doprava (integrovateľný dopravný systém)
MDVRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
MSP	malé a stredné podnikanie
NGA	internetové prístupové siete novej generácie
NPR	Národný program reforiem
NSRR	Národný strategický referenčný rámec, Národná stratégia regionálneho rozvoja
OP	Operačný program
OZE	obnoviteľné zdroje energie
RIS	Regionálna inovačná stratégia
SSR	spoločný strategický rámec
SPP	spoločná poľnohospodárska politika
TUR	trvalo udržateľný rozvoj
VFR	viacročný finančný rámec
VZN	všeobecne záväzné nariadenie
ZRIP	zmluva o rozvojom a investičnom partnerstve
ŽP	životné prostredie

Zdroje:

- Oznámenie Komisie Európa 2020 Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, 3. 3. 2010
- Oznámenie Komisie EP, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Rozpočet stratégie Európa 2020, 4. 7. 2011
- Návrh Európskej komisie na viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020
- Návrh Nariadenie EP a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka, 12. 10. 2011
- Návrh Nariadenie EP a Rady o programe Európskej únie v oblasti sociálnej zmeny a inovácie, 6. 10. 2011
- Návrh Nariadenie EP a Rady o osobitných ustanoveniach na podporu cieľa Európska územná spolupráca z EFRR, 6. 10. 2011
- Návrh Nariadenie EP a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1927/2006, ktorým sa zriaďuje Európsky fond na prispôsobenie globalizácii, 10. 6. 2011
- Návrh Nariadenie EP a Rady o osobitných ustanoveniach o EFRR a cieľi Investície pre rast a zamestnanosť, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006, 6. 10. 2011

- Návrh Nariadenia EP a Rady o ESF a o zrušení nariadenia č. 1081/2006, 6. 10. 2011
- Oznámenie Komisie EP, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a EIB Závery z piatej správy o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti: budúcnosť politiky súdržnosti
- Návrh Nariadenia EP a Rady o spoločných ustanoveniach ohľadom EFRR, EFS, KF, EPFRV a EFNRH, ktorých sa týka spoločný strategický rámec, o všeobecných ustanoveniach ohľadom EFRR, ESF a KF a o zrušení nariadenia (ES) č. 1083/2006, 11. 10. 2011
- Národný program reforiem SR, apríl 2014
- Oznámenie Komisie EP, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Hlavná iniciatíva stratégia Európa 2020 Únia inovácií, 6. 10. 2010
- Oznámenie Komisie EP, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Integrovaná priemyselná politika vo veku globalizácie; Konkurencieschopnosť a udržateľnosť v popredí záujmu, 28. 10. 2010
- Oznámenie Komisie EP, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta: Európsky príspevok k plnej zamestnanosti, 23. 11. 2010
- Oznámenie Komisie EP, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Európa efektívne využívajúca zdroje – hlavná iniciatíva v rámci stratégie Európa 2020, 26. 1. 2011
- Oznámenie Komisie EP, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Mládež v pohybe; Inicitíva zameraná na aktivizovanie potenciálu mladých ľudí smerom k inteligentnému a udržateľnému rastu pre všetkých v EÚ, 15. 9. 2010
- Oznámenie Komisie EP, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Digitálna agenda pre Európu, 26. 8. 2010
- Oznámenie Komisie EP, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Európska platforma proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu: európsky rámec pre sociálnu a územnú súdržnosť, 16. 12. 2010
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, rokovanie vlády SR dňa 12. 5. 2010
- www.europa2020.sk
- www.rokovania.sk
- www.telecomgov.sk
- www.mmr.cz
- www.europa.eu
- www.eur-lex.europa.eu
- www.vucke.sk
- www.statistics.sk

Rozpracovanie odporúčaní EK pre členské štáty podľa iniciatív stratégie Európa 2020 a návrh aktivít KSK

1. Inovácie v Únii

Odporúčania EK pre členské štáty v súvislosti s plnením cieľov stratégie Európa 2020	Aktivity KSK ako príspevok pre plnenie cieľov stratégie Európa 2020 v zmysle podpory, nadregionálnej spolupráce alebo vlastných iniciatív a aktivít v zmysle kompetencií regionálnej samosprávy
7.1.1. Zreformovať systémy v oblasti výskumu, vývoja a inovácií na podporu excelentnosti a inteligentnej špecializácie	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Regionálnej inovačnej stratégie KSK (ďalej RIS KSK)</i> podporovať implementáciu moderných podporných nástrojov pre rast inovačnej výkonnosti SR • V rámci <i>RIS KSK</i> spolupracovať na realizácii Programu Minerva 2 • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať iniciatívy pre motivovanie súkromnej sféry na zvýšenie výdavkov na výskum, vývoj a inovácie, a to najmä zavedením efektívneho verejného a súkromného spolufinancovania takýchto aktivít • V rámci <i>RIS KSK</i> spolupracovať na realizácii Stratégie budovania inovačného systému na Slovensku; v rámci 1. úrovne: centier excelentnosti, výskumno-vývojových centier a aplikovaný výskum, 2. úrovne: kompetenčných centier (prepojenie akademického a súkromného sektora), 3. úrovne: dobudovanie vedeckých parkov), iniciovať a spolupracovať na vzniku vedeckého mesta/regionálnych klastrov
7.1.2. Zlepšiť spoluprácu a dosiahnuť lepšie vzájomné prepojenie medzi univerzitami, výskumnými centrami a podnikateľmi, získavať viac inovácií z výskumu	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať novelu zákona o investičných stimuloch a vytvárať zvýhodnené podmienky pre podnikateľa, ak zriadi výskumné pracovisko s prepojením na univerzitu • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať národný systém pre transfer technológií pozostávajúci z Národného centra pre transfer technológií a samostatných centier a kancelárií pre transfer technológií na jednotlivých vysokých školách a výskumných inštitúciách • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať urýchlené budovanie vedecko-technologických parkov vo forme univerzitných výskumných parkov; Integrálnou súčasťou VTP budú aj konkrétne nástroje prepojenia vedy a výskumu s podnikateľskou praxou, vrátane technologických inkubátorov a zdieľanej infraštruktúry pre inovatívne firmy; podporovať vznik spin of firiem a

	<p>iniciovat' vznik Fondu rizikového kapitálu</p> <ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať iniciatívu na zvýšenie významu dosahovaných medzinárodných výsledkov VŠ vo výskume pri rozhodovaní o finančných dotáciách pre verejné vysoké školy • V rámci <i>RIS KSK</i> spolupracovať na zintenzívnení spolupráce stredných škôl s vysokými školami (v oblasti výskumu, vývoja a inovácií) otváraním spoločných programov s cieľom motivácie študentov stredných škôl o matematické smerovanie a technickú oblasť vzdelávania
7.1.3. Zintenzívniť cezhraničnú spoluprácu v oblastiach, ktoré EÚ prinášajú pridanú hodnotu, rozvíjať vedeckú spoluprácu s tretími krajinami pre vytváranie rovnakých podmienok (odstránenie prekážok pri prístupe na trh, uľahčenie normalizácie, ochrana práv duševného vlastníctva ap.)	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať rozvoj cezhraničnej spolupráce v súlade s nariadením EÚ o územnej spolupráci v oblastiach odstraňovania prekážok pri prístupe na trh, uľahčenia normalizácie, ochrany PDV
7.1.4. Zabezpečovať rozvoj technológií prostredníctvom prispôsobenia vnútroštátnych systémov financovania	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať regionálne korporátne povedomie o možnostiach investovania rizikového kapitálu • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať technologické inovácie a inovácie v oblasti IT potrebných pre realizáciu významných infraštruktúrnych projektov orientovaných na budovanie inteligentných energetických sietí
7.1.5. Uprednostňovať investície do vzdelávania, výskumu a vývoja, inovácií a IKT, vrátane využívania daňových stimulov	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať v spolupráci s univerzitami a podnikmi projekty generujúce investície do vzdelávania, výskumu a vývoja • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať vznik sektorových združení zameraných na vedu a výskum (napr. IEEE Institute of Electrical and Electronics Engineers)
7.1.6. Zabezpečiť dostatočný prísun absolventov vedeckých, matematických a inžinierskych odborov, zabezpečiť odbornú prípravu dostatočného počtu výskumných pracovníkov	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> zlepšovať informovanosť medzi obyvateľstvom na úrovni regiónu o možnostiach vedeckej a výskumníckej kariéry, najmä v nosných a perspektívnych odboroch a službách založených na intenzívne sa rozvíjajúcich znalostiach; podporovať status výskumných pracovníkov
7.1.7. Podporovať zlepšenie rámcových podmienok pre podniky v oblasti inovácií, zlepšiť prístup ku kapitálu	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> Podporovať financovanie inovačných aktivít podnikateľských subjektov z fondu JEREMIE, vytvoriť podmienky pre lepšiu dostupnosť rizikového kapitálu pre perspektívne

	a inovatívne firmy
7.1.8. Doplniť učebné osnovy na podporovanie kreativity, inovácií a podnikania	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať rozvoj kreatívnych a podnikateľských zručností na školách. Iniciovať, aby učebné osnovy sa sústredili na podporovanie kreativity, inovácie a podnikania • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> iniciovať organizovanie seminárov, prednášok, exkurzií, študentských projektov, spoločenských akcií a podporovať mladých vedcov
7.1.9. Podporovať spoluprácu výskumníkov v rámci Európskeho výskumného priestoru	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať vstup do Európskych sietí združujúcich výskumníkov resp. podporovať vznik takýchto sietí
7.1.10. Podporovať vytvorenie výskumných a inovatívnych kapacít založených na inteligentných stratégiách špecializácie v regiónoch	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať využívanie IKT, rozvoj nových vedných odborov - robotiky, biomedicíny, materiálového inžinierstva, ekodizajnu (energetická efektívnosť)
7.1.11. Realizovať výstavbu prioritných európskych výskumných infraštruktúr, na tento účel využívať aj prostriedky eurofondov prostredníctvom operačných programov	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať budovanie špičkových vedecko-technologických parkov vo forme univerzitných výskumných parkov (UVP); v spolupráci s univerzitami cez medzinárodné projekty stimulovať vypracovanie konkrétnych nástrojov prepojenia vedy a výskumu s podnikateľskou praxou, vrátane technologických inkubátorov a zdieľanej infraštruktúry pre inovatívne firmy
7.1.12. Odstraňovať bariéry pre „uvádzanie myšlienky na trh“, tzn. lepší prístup k financiam pre MSP, dosiahnuť prijateľné náklady na práva duševného vlastníctva, zavádzať inteligentnejšiu reguláciu, dosiahnuť rýchlejšie stanovenie interoperabilných noriem, efektívnejšie verejné obstarávanie s orientáciou nielen na ceny, ale aj kvalitu	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať monitorovanie odstraňovania bariér pri vstupe nových produktov na trh; podporovať odstraňovanie prekážok pre malých a stredných podnikateľov v uvedených oblastiach, podporovať využitie fondu JEREMIE pre financovanie inovačných aktivít podnikov a podporovať vznik poradenstva na regionálnej úrovni v uvedených oblastiach
7.1.13. Podporovať vytváranie európskych	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať a rozvíjať

partnerstiev v oblasti inovácií v snahe urýchliť výskum, vývoj a uvádzanie inovácií na trh pre naštartovanie a udržanie konkurencieschopnosti priemyslu EÚ	budovanie európskych partnerstiev a rozvoj nadnárodnej spolupráce a inovácií v oblasti IKT, robotiky, biomedicíny, materiálového inžinierstva, ekodizajnu
7.1.14. Lepšie využívať predností EÚ v dizajne a kreatívnosti, do popredia dávať sociálnu inováciu prostredníctvom ESF, dosiahnuť inovatívnosť vo verejnom sektore	<ul style="list-style-type: none"> • Realizovať <i>Koncepciu kreatívnej ekonomiky KSK</i> • V rámci <i>Koncepcie kreatívnej ekonomiky KSK</i> podporovať kreativitu všetkými formami a zavádzať sofistikované metódy do praxe školstva, kultúry a i.; v rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i>, <i>Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK</i> a <i>Koncepcie kreatívnej ekonomiky KSK</i> úpravou školských vzdelávacích programov a učebných osnov na stredných školách podporovať rozvoj kompetencií u študentov so zameraním na oblasť kreativity, inovácie a podnikania formou podpory vzniku kreatívneho clustra
7.1.15. Začať s prípravou operačných programov pre štrukturálne fondy po roku 2013 so zvýšeným zameraním na inovácie a inteligentnú špecializáciu	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať prepojenie priorít a opatrení príslušných nových operačných programov zameraných na vzdelávanie, výskum, vývoj a inteligentnú špecializáciu v súlade s Regionálnymi inovačnými stratégiami a stratégiou konkurencieschopnosti, aby tieto boli v súlade s regionálnymi inovačnými potrebami regiónov

2. Mládež v pohybe

7.2.1. Zabezpečiť efektívne investovanie do systémov vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých úrovniach (od predškolského po vysokoškolské vzdelávanie), realizovať opatrenia v celom systéme celoživotného vzdelávania pre dosahovanie kvalitných výsledkov výučby	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i>, <i>Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať reformu vzdelávania, zavedenie zmeny obsahu vyučovania od memorovania informácií k schopnosti ich získať; prístup k zmene programovania vzdelávania z tradičného prístupu založeného na vstupe (obsah, osnovy, predpísaná dĺžka vzdelávania) na vzdelávanie orientované na výstup – vzdelávacie výsledky, kompetencie (kľúčové, všeobecné a odborné) a vedomosti a zručnosti; Posilniť vzdelávanie cudzích jazykov a zručností v oblasti IKT pre absolventov strednej školy • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i> podporovať a propagovať masovejší vstup študentov do medzinárodných študentských organizácií podporujúcich vedu a výskum s cieľom získavania nových kontaktov a výmeny skúseností
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK</i> iniciovať monitorovanie a vyhodnocovanie osnov, výsledkov vzdelávania a profesionálneho rozvoja učiteľov a školiteľov v kontexte zahrnutia elektronického vzdelávania v súvislosti s modernizáciou vzdelávania a odbornej prípravy žiakov a študentov, ako aj modernizáciou procesu celoživotného vzdelávania • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i> podporovať, rozvíjať a iniciovať zvýšenie dostupnosti kvalitnej informačnej infraštruktúry najmä vo vidieckych oblastiach, dostupnosť nových eEducation a eLearning služieb • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i> iniciovať a posilňovať doplnenie vzdelávacích programov o podnikateľské vzdelávanie na základných a stredných školách (sústredenie nielen na procesné aspekty zakladania a riadenia firiem, ale hlavne na zvyšovanie zručností ako je iniciatívnosť, podnikavosť, kreativita, prijímanie rizika a schopnosť plánovať a riadiť projekty zamerané na dosiahnutie konkrétnych cieľov) • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i> podporovať aj iniciovať zlepšenie vzdelávacích aktivít o možnostiach rizikového kapitálu pre podnikateľov a potenciálnych podnikateľov • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK</i> podporovať úpravu slovenskej legislatívy podľa vzoru najlepšie fungujúcich systémov celoživotného vzdelávania v zahraničí, vytvorenie podmienok pre motiváciu vysokých škôl, odborných škôl a certifikovaných subjektov pre špecifické vzdelávanie a pre tvorbu programov ďalšieho vzdelávania a poradenstva, podporovať sprístupnenie vzdelávacích programov zamestnancom firiem • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať aktualizáciu a inováciu celoživotného vzdelávania pre lepšie prispôsobenie vzdelávania potrebám trhu práce
--	---

<p>7.2.2. Podporovať získavanie zručností aj prostredníctvom neformálnych vzdelávacích programov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> realizovať rozvoj neformálneho a informálneho vzdelávania prostredníctvom knižníc, kultúrnych zariadení (divadiel, múzeí, galérií) a verejne prístupných internetových služieb, ako aj priamym sprostredkovaním zdrojov a organizovaním vzdelávania pre návštevníkov knižníc • V rámci <i>Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať uznávanie platnosti neformálneho vzdelávania a neformálneho učenia sa, ktoré môže významne zvýšiť účasť na celoživotnom vzdelávaní a prístup na pracovný trh pre tých občanov, u ktorých je najvyššia pravdepodobnosť vzniku nezamestnanosti • V rámci <i>Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> iniciovať profesionalizáciu prístupu a rozširovať spôsoby rozvoja talentu detí a mládeže v rámci základných umeleckých škôl, športových škôl, olympiád, korešpondenčných seminárov, prednášok, exkurzií, študentských projektov, spoločenských akcií ap.
<p>7.2.3. Zlepšiť výsledky v oblasti vzdelávania, venovať sa každému stupňu v rámci integrovaného prístupu a tým predchádzať predčasnému ukončeniu školskej dochádzky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i> štvrťročne sledovať a hodnotiť situáciu neprospiievajúcich žiakov na stredných školách, ročne hodnotiť plnenie opatrení pre zriaďovateľa školy • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i> podporovať a realizovať znižovanie rozdielov v kvalite škôl, vytvoriť podmienky pre rozvoj škôl s dôrazom na školy, ktoré majú žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i> iniciovať vytvorenie podmienok pre externé a interné hodnotenie a monitorovanie úrovne škôl, ktorá poskytne objektívnu spätnú väzbu školám o stave vzdelávania a trendoch na všetkých stupňoch primárneho a sekundárneho vzdelávania – ISCED 1, ISCED 2 a ISCED 3 • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i> podporovať resp. spolupracovať na aktivitách v rámci programu podpory najlepšej praxe (identifikovanie kvalitných učiteľov, spustenie programu rozširovania skúseností najlepších učiteľov, revidovanie štátnych vzdelávacích programov)
<p>7.2.4. zlepšiť otvorenosť a primeranosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i>,

<p>systémov vzdelávania prostredníctvom vytvárania národných kvalifikačných rámcov</p>	<p><i>Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať, spolupracovať a uplatňovať zásady zabezpečenia kvality vo vzdelávaní a odbornej príprave pri porovnávaní kvalifikácií v rámci Národného a Európskeho kvalifikačného rámca a zlepšiť identifikáciu typov kvalifikácií podľa jednotlivých úrovní vzdelávania</p> <ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK</i> podporovať zjednodušenie prenosu a využitia získanej kvalifikácie v rôznych krajinách a rôznych systémoch vzdelávania a odbornej prípravy pre zlepšenie mobility a uplatnenia na európskych trhoch práce • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> systematicky podporovať zlepšenie prístupu ku kvalifikáciám prostredníctvom formálneho a neformálneho vzdelávania pre trh práce
<p>7.2.5. Prispôsobovať vzdelávanie potrebám trhu práce a vytvárať podmienky pre zlepšenie zamestnatel'nosti mladých ľudí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> iniciovať zlepšenie spolupráce so zamestnávateľmi a zamestnávateľskými zväzmi pri príprave školských vzdelávacích programov aj v spolupráci s medzinárodnými študentskými organizáciami pre zlepšenie mobility mladých ľudí a uplatnenia na európskom trhu práce • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> iniciovať zber a sprístupňovať informácie o dopyte po absolventoch rôznych typov škôl a študijných odborov, ako aj informácie o ďalšom uplatnení absolventov jednotlivých škôl (zamestnanie resp. ďalšie štúdium) • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> iniciovať zlepšenie spolupráce škôl so zamestnávateľmi a zamestnávateľskými zväzmi a ich zapojenie do systému odborného vzdelávania a odbornej prípravy pre umožnenie vykonávania odbornej praxe žiakov v podnikoch • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i>

	podporovať resp. iniciovať vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia vytváraním alokovaných tried s cieľom dosiahnuť zlepšenie vedomostí a zručností zvyšujúcich predpoklad ich uplatnenia na trhu práce
7.2.6. Zlepšovať vstup mladých ľudí na trh práce prostredníctvom integrovaných opatrení zahŕňajúcich usmerňovanie, konzultácie a učňovskú prax vr. kvalitných stáží pre získavanie skúseností na pracovisku	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> iniciovať vytvorenie programu integrovaných opatrení na stredných školách pre zlepšenie vstupu mladých ľudí na trh práce formou usmerňovania, lepšej informovanosti, návštevy podnikov, konzultácií, umožnenia odbornej praxe • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> iniciovať rozvoj spolupráce so zamestnávateľmi a inými subjektmi vytvárajúcimi pracovné miesta pre umožnenie stáží žiakov s cieľom získania praktických skúseností vo firmách, technologických parkoch, podnikateľských inkubátoroch ap. v rámci stratégie KSK v oblasti celoživotného vzdelávania
7.2.7. Zatraktívniť, modernizovať vyššie vzdelávanie a zvyšovať počet absolventov s vyšším vzdelaním pre rozvoj inovácií, riadiť sa princípom excelentnosti, zvyšovať kvalitu univerzít	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať systém grantov, ktoré poskytnú motiváciu najtalentovanejším mladým vedcom pokračovať vo výskumnej práci po skončení doktorandského štúdia v spolupráci s medzinárodnými študentskými organizáciami
7.2.8. Podporovať vzdelávaciu a vedeckú mobilitu mladých ľudí, posilňovať medzinárodný rozmer mobility, zlepšiť informovanosť o možnostiach vzdelávania v EÚ	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať vykonávanie prieskumu počtu študentov využívajúcich mobilitu a možnosť štúdia v zahraničí (vrátane doktorandov) v spolupráci s medzinárodnými študentskými organizáciami
7.2.9. Zriaďiť európsky monitor voľných pracovných miest, podpora mladých podnikateľov	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať vykonanie monitoru voľných pracovných miest vhodných najmä pre uplatnenie mladých ľudí na európskom trhu práce v spolupráci s medzinárodnými študentskými organizáciami • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať resp. iniciovať organizovanie súťaží žiakov a študentov v oblasti

	podnikateľských zručností (podpora na samozamestnanie, resp. podnikanie), preberanie skúseností zo zahraničia v spolupráci s medzinárodnými študentskými organizáciami
--	--

3. Digitálny program pre Európu

7.3.1. Vypracovať operatívne stratégie pre oblasť vysokorýchlostného internetového pripojenia, využiť verejné financovanie vr. štrukturálnych fondov (v oblastiach, ktoré nečerpajú finančné prostriedky zo súkromných investícií)	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i> vypracovať stratégiu digitalizácie regionálneho školstva • Vypracovať a realizovať <i>stratégiu pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom</i> s využitím štrukturálnych fondov s cieľom zabezpečiť dostupnosť kvalitnej informačnej infraštruktúry aj v prímestských a vidieckych oblastiach
7.3.2. Vytvoriť právny rámec na koordinovanie verejných prác s cieľom znížiť náklady na budovanie IKT sietí	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať koordináciu verejných prác pri vypracovaní programu priorít verejných prác resp. v rámci novely legislatívy o verejných prácach
7.3.3. Investovať do zavádzania a využívania širokopásmového pripojenia s vysokou rýchlosťou prostredníctvom pevných ako aj bezdrôtových technológií a do budovania veľmi rýchlych, otvorených a konkurencieschopných internetových sietí ako tepien podporujúcich hospodársky rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom</i> podporovať zavádzanie a využívanie širokopásmového pripojenia s vysokou rýchlosťou
7.3.4. IT siete financovať kombinovaním dobre nasmerovaných verejných investícií s poskytovaním správnych stimulov pre využitie súkromných investícií, viac koordinovať, lepšie využívať zdroje	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom</i> podporovať investície do sietí novej generácie (s NGA)
7.3.5. Podporovať šírenie a využívanie moderných dostupných služieb šírených on-line (elektronická štátna správa, zdravotnícke služby, inteligentný domov, digitálne zručnosti a bezpečnosť)	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom</i> podporovať zníženie administratívnej náročnosti zo strany verejnej správy prostredníctvom postupného zavádzania elektronických služieb pre verejnosť (narodenie dieťaťa, podanie daňového priznania, trvalý pobyt a jeho zmena, registrácia vozidla, účasť na verejnom obstarávaní, sociálne zabezpečenie ap.) • V rámci <i>stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom</i> podporovať systematické zavádzanie digitálnych služieb pre zlepšenie kvality života (zdravotné karty, elektronické verejné obstarávanie, skvalitňovanie digitálneho obsahu pre zlepšenie informovanosti) podľa príkladov najlepšej praxe v členských krajinách EÚ

	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom</i> podporovať udržateľnú zdravotnú starostlivosť a dôstojný a nezávislý život prostredníctvom poskytovania občanom bezpečného on-line prístupu k ich údajom o zdravotnom stave, široké zavedenie telemedicíny, ako aj podpora implementácie minimálneho súboru všeobecných údajov o pacientovi na účely interoperability jeho zdravotnej dokumentácie • V rámci <i>stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom</i> podporovať uzavieranie dohôd o spoločnom zozname kľúčových cezhraničných verejných služieb (zdravotnícka služba - preprava osôb, prepojený digitálny obsah pre propagáciu a poskytovanie informácií, bezpečnosť a iné spoločné aktivity) • V rámci <i>stratégie zavádzania elektronických služieb KSK</i> realizovať šírenie a využívanie moderných on-line služieb na Úrade KSK a v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, stredných školách (napr. internetová žiacka knižka, digitálne zručnosti a zvyšovanie bezpečnosti využívania IKT)
7.3.6. Usilovať o premenu vnútroštátnych online trhov na digitálny jednotný telekomunikačný trh pre umožnenie prúdenia komerčného i kultúrneho obsahu a služieb cez hranice	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom</i> podporovať možnosť nekomplikovaných online cezhraničných transakcií
7.3.7. Zabezpečiť rozvoj digitálnych služieb prostredníctvom zlepšenia interoperability v oblasti noriem, verejného obstarávania, lepšej koordinácie medzi verejnými orgánmi a pod.	<ul style="list-style-type: none"> • Vypracovať <i>stratégiu zavádzania elektronických služieb KSK</i> pre verejnosť (oblasť sociálna, školstvo, zdravotníctvo, kultúra, verejné obstarávanie ap.)
7.3.8. Odhaľovať a odstraňovať počítačovú kriminalitu	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i> iniciovať organizovanie kampane pre žiakov s cieľom zvýšenia informovanosti o bezpečnosti v on-line prostredí na školách
7.3.9. Podporovať výskum ako aj vývoj firiem založených na IKT pre dosahovanie vysokej kvality výrobkov	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať výskum a vývoj v uvedenej oblasti
7.3.10. Zlepšenie zručností v oblasti IKT a digitálnej gramotnosti	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať vzdelávanie a zvyšovanie digitálnej gramotnosti a digitálnych zručností (e-learning) na všetkých úrovniach vzdelávania v rámci

	<p>klastra IT Valley</p> <ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK</i> realizovať vzdelávanie a zvyšovanie digitálnej gramotnosti a digitálnych zručností na školách v pôsobnosti KSK • V rámci klastra IT Valley v rámci <i>Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK</i> podporovať a vytvoriť podmienky pre rozšírenie počtu centier odbornej výchovy pri stredných odborných školách v KSK so zameraním na informačné a sieťové technológie • Spolupracovať na procese zvyšovania digitálnej gramotnosti zamestnancov regionálnej samosprávy (vrátane obcí) tak, aby on-line komunikácia s občanmi, inštitúciami verejnej správy, s podnikateľmi nebola bariérou implementácie projektov eGovernment, eHealth, eCulture ap. • V rámci <i>stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom</i> podporovať realizáciu dlhodobej politiky týkajúcej sa digitálnych zručností a zvyšovania digitálnej gramotnosti a podporovať príslušné stimuly pre ich aplikáciu v podnikateľskom prostredí, ale aj pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva pre odstraňovanie bariér sociálnej inklúzie
7.3.11.Využitie potenciálu IKT pre riešenie pre riešenie rôznych problémov spoločnosti, ako je zmena klímy a ohrozenie životného prostredia, starnúce obyvateľstvo a rast nákladov na zdravotnú starostlivosť, efektívnejšie verejné služby, digitalizácia európskeho kultúrneho dedičstva a jeho sprístupnenie a i.	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom</i> spolupracovať na rozpracovaní možností využitia IKT v oblasti životného prostredia (sledovanie zakladania čiernych skládok cez GSM, skvalitnenie protipovodňového varovania, včasné ohlasovanie prírodných kalamít ap.) • Vypracovať stratégiu programu digitalizácie kultúrneho dedičstva v KSK

4. Európa efektívne využívajúca zdroje

7.4.1.Realizovať celý súbor politík, ktoré optimalizujú synergie a prinášajú kompromisné riešenia v oblasti efektívnosti využívania zdrojov	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Energetickej politiky KSK a Koncepcie využívania OZE v KSK</i> systematicky podporovať inovatívny aplikovaný výskum a vývoj v oblasti efektívneho využívania obnoviteľných zdrojov a uvádzania moderných mikrotechnológií na trh • Aktualizovať a realizovať <i>Koncepciu</i>
---	---

	<p><i>odpadového hospodárstva KSK s dôrazom na recykláciu a energetické zhodnocovanie odpadov</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizovať s partnermi Akčný plán v sektore obnoviteľných zdrojov energie v rámci projektu KNOWBRIDGE zameraný na rozvoj nízkouhlíkového hospodárstva a využívania OZE • Realizovať <i>Surovinovú politiku KSK pre oblasť nerastných surovín</i> z aspektu zhodnocovania už existujúcich odpadov po ťažbe a úprave nerastných surovín v minulosti; cez medzinárodnú spoluprácu podporovať výskum a vývoj moderných technológií, podporujúcich zhodnocovanie nerastných surovín a znižovanie jeho energetickej náročnosti
7.4.2. Neposkytovať dotácie na činnosti poškodzujúce životné prostredie	<ul style="list-style-type: none"> • Zpracovať resp. uplatňovať požiadavku o neposkytovaní dotácií na projekty alebo činnosti negatívne ovplyvňujúce životné prostredie do VZN KSK o poskytovaní dotácií; dotačne podporovať projekty, zamerané na environmentálne prijateľné využívanie OZE
7.4.3. Vytvárať trhovo orientované nástroje (daňové stimuly, verejné obstarávanie) na prispôsobenie metód výroby a spotreby elektrickej energie	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci pripravovaného <i>Akčného plánu energetickej efektívnosti KSK</i> cez medzinárodnú spoluprácu podporovať nasadzovanie trhovo orientovaných nástrojov zameraných na cleantech (technológie podporujúce alternatívne formy energie, energeticky úsporné technológie a technológie zhodnocujúce suroviny) a technologickú adaptáciu výroby a spotreby (inteligentné siete)
7.4.4. Vyvinúť inteligentné, dokonalejšie a plne prepojené infraštruktúry v oblasti dopravy a energetiky a v plnej miere využívať IKT	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci pripravovaného <i>Akčného plánu energetickej efektívnosti KSK</i> podporovať budovanie inteligentných sietí (rozvodných sietí, ktoré predvídajú a inteligentne reagujú na správanie subjektov pripojených ku elektrickej sieti – dodávateľov aj odberateľov energie) s cieľom účinne zabezpečiť spoľahlivé, ekonomické a udržateľné dodávky elektrickej energie • Aplikovať inteligentné energetické systémy v oblasti úspor spotreby energií v zariadeniach KSK • Realizovať projekt <i>Integrovaného dopravného systému KSK</i> • Podporovať vypracovanie <i>stratégie presunu nákladnej a osobnej dopravy z ciest na železnice</i>
7.4.5. Dosiahnuť efektívnosť celého systému	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracovať cez nástroj územného plánu

dopravy EÚ prostredníctvom koordinovanej realizácie projektov v oblasti infraštruktúry	na modernizácii odvetvia dopravy prostredníctvom realizácie modernizácie dopravnej infraštruktúry v KSK (zvýšenie prepravných rýchlostí železníc v KSK, rozvoj integrovanej dopravy a kontajnerovej dopravy)
7.4.6. Venovať pozornosť doprave v mestách, ktorá výrazne prispieva k dopravnému preťaženiu a produkcii emisií	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>projektu KORID</i> realizovať do roku 2020 všetky stavby integrovaného dopravného systému v KSK v meste Košice a okrese Košice – okolie s priaznivým dopadom na životné prostredie a zlepšenie mobility obyvateľov a návštevníkov KSK
7.4.7. Znižovať energetickú spotrebu a dosahovať efektívnejšie využívanie zdrojov prostredníctvom regulácie, noriem energetickej hospodárnosti budov a trhov orientovaných nástrojov (dane, dotácie, verejné obstarávanie)	<ul style="list-style-type: none"> • Realizovať v rámci <i>Energetickej politiky KSK</i> a pripravovaného <i>Akčného plánu energetickej efektívnosti KSK</i> zlepšovanie technicko-izolačných a prevádzkových vlastností vlastných budov s cieľom dosahovať vyššie energetické úspory; • Zvyšovať podiel spotrebovanej energie, vyrobenej z obnoviteľných zdrojov v zariadeniach KSK
7.4.8. Zvýšiť efektívnosť v energeticky náročných odvetviach prostredníctvom nástrojov zameraných na úsporu energie (napr. nástroje založené na využívaní IKT)	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať resp. spolupracovať na vypracovaní analýzy potenciálu úspor energie v jednotlivých sektoroch národného hospodárstva ako aj na príprave <i>Akčného plánu energetickej efektívnosti KSK</i> • V rámci programového obdobia 2014 - 2020 podporovať transformáciu energetických náročných odvetví v Košickom kraji na nízkouhlíkové • Spolupracovať pri zabezpečení plynulej obnovy nízkouhlíkového vozidlového parku dopravcov pri poskytovaní služieb vo verejnom záujme v pravidelnej autobusovej doprave v KSK. • V rámci projektu KORID preveriť resp. vypracovať možnosti pre zavádzanie jednotného cestovného lístka na rôzne typy dopravy v rámci odboru dopravy KSK
7.4.9. Realizovať technologické zlepšenia a výrazné zmeny v energetických, priemyselných, poľnohospodárskych a dopravných systémoch (znižovanie množstva odpadu)	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať realizáciu stratégie „Hospodárstvo využívajúce odpad“ • Podporovať a spolupracovať na vypracovaní národného programu predchádzania vzniku odpadu • V rámci <i>Koncepcie odpadového hospodárstva KSK</i> podporovať a iniciovať rozvoj recyklácie ako nástroja pre: vytváranie nových „zelených“ pracovných miest, vzniku nových výrobných surovín,

	rozvoj obchodných príležitostí a inovácií
7.4.10.Podporovať recykláciu pre dosiahnutie pokroku v oblasti efektívnosti využívania zdrojov	<ul style="list-style-type: none"> • Realizovať <i>Koncepciu odpadového hospodárstva KSK</i> • V rámci <i>Koncepcie odpadového hospodárstva KSK</i> podporovať a iniciovať realizáciu aktivít pre pokrok v recyklácii odpadu v súvislosti s uspokojovaním dopytu po surovinách v priemyselnej výrobe; podporou zúžitkovania druhotných surovín predchádzať negatívnym environmentálnym vplyvom spojeným s ťažbou a spracovávaním primárnych surovín
7.4.11.Rozvíjať alternatívne riešenia pre zníženie závislosti od fosílnych palív, využívať alternatívne zdroje energie	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Akčného plánu energetickej efektívnosti KSK</i> podporovať, resp. spolupracovať na vypracovaní analýzy kapacít obnoviteľných zdrojov energie a kombinovanej výroby elektriny, chladu a tepla a návrh na ich zvyšovanie do roku 2020 • Realizovať <i>Koncepciu využívania OZE v KSK</i>, vypracovať aktuálne subregionálne štúdie využívania OZE v KSK, realizovať <i>Akčný plán energetickej efektívnosti KSK</i> • V rámci <i>Akčného plánu v sektore obnoviteľných zdrojov energie</i> vytvoriť v spolupráci s Technickou univerzitou v Košiciach a podnikateľmi podmienky pre vznik vzdelávacieho inovačného centra pre OZE v Košiciach • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK</i> spracovať program pre stredné školy na vzdelávanie v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, pilotne realizovaného v SPŠ strojníckej v Spišskej Novej Vsi. Rozvinúť a prehĺbiť spoluprácu s inštitúciami a zamestnávateľmi, ktorí sú lídri v danej oblasti v KSK
7.4.12.Podporovať politiky smerujúce k nízkouhlíkovému a zdrojovo efektívnemu hospodárstvu (horizont 2020 a 2050)	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať skúmanie reálnych možností a hľadanie trhovo udržateľného riešenia pre zavádzanie palivových článkov a systémov na skladovanie energie vyrobenej z OZE • Podporovať a spolupracovať na vypracovaní nízkouhlíkovej stratégie rozvoja SR do roku 2030 (2050) vr. dopadovej štúdie
7.4.13.Vyvíjať nové technologické postupy	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať cez medzinárodné projekty na

a služby a hľadať nové spôsoby znižovania výrobných vstupov, optimalizácia výrobných procesov a metód riadenia a logistiky	domácich univerzitách vyvíjanie nových technologických postupov zameraných na znižovanie výrobných vstupov
7.4.14. Monitoring vyhodnocovania situácie na trhoch s komoditami v oblasti kritických surovín a vymedzovať obchodnú politiku na zabezpečenie udržateľných dodávok surovín zo svetových trhov	<ul style="list-style-type: none"> • Vypracovať a nastaviť rámce pre efektívnu <i>Surovinovú politiku KSK pre oblasť nerastných surovín</i>
7.4.15. Úspora vody a zvyšovanie efektívnosti používania vody a i.	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať Integrovaný manažment vodných zdrojov na území obcí a povodí v KSK • Vypracovať <i>Stratégiu racionálneho využívania prírodných vôd KSK</i> s cieľom znížiť nároky na zdroje pitnej vody, zvyšovať využívanie povrchovej a zrážkovej vody na priemyselnotechnologické účely, recyklovať použitú pitnú vodu na úžitkové účely • Podporovať aktivity, spojené s ochranou vodných zdrojov, so skvalitňovaním povrchových a podzemných vôd a s protipovodňovými opatreniami v regióne

5. Priemyselná politika v etape globalizácie

7.5.1. Zlepšiť podnikateľské prostredie, najmä pre inovatívne malé a stredné podniky, okrem iného prostredníctvom verejného obstarávania na podporu inovačných stimulov	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať a stimulovať budovanie a rozvoj vedeckotechnologických parkov, technologických centier, podnikateľských inkubátorov, start-up firiem v kraji • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať vznik klubov podnikateľských anjelov orientovaných na vyhľadávanie originálnych podnikateľských nápadov (poskytovanie informácií potrebných pre investora, odborné poradenstvo a sprostredkovanie kontaktu s investormi - podnikateľskými anjelmí) s cieľom zlepšiť podmienky uplatnenia sa začínajúcich podnikateľov s inovatívnymi nápadmi
7.5.2. Realizovať politiky pre zlepšenie prístupu firiem k financiam	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať lepšiu informovanosť firiem a ich prístup k fondom rizikového kapitálu • Podporovať uplatnenie nových finančných nástrojov a financovanie inovatívnych podnikateľských subjektov z fondu JEREMIE

7.5.3. Zlepšiť podmienky presadzovania práv duševného vlastníctva	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>RIS KSK</i> spolupracovať pri zlepšovaní podmienok ochrany duševného vlastníctva podporou príslušnej legislatívy a podpory poradenskej činnosti, podporovať znižovanie nákladov v súvislosti s uplatňovaním práva duševného vlastníctva
7.5.4. Znížiť administratívnu záťaž firiem a zvýšiť kvalitu právnych predpisov v oblasti podnikania	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>stratégie pokrytia územia KSK vysokorýchlostným internetom</i> podporovať rozvoj on-line služieb vo verejnej správe, on-line verejné obstarávanie a pod. • Podporovať realizáciu opatrení pre zníženie administratívneho zaťaženia malých a stredných podnikov, aktualizácia a redesign ústredného portálu verejnej správy, zosúladenie so štandardmi a preberanie dobrých skúseností
7.5.5. Spolupracovať na báze partnerstva v rôznych odvetviach (firmy, odborové organizácie, akademickí pracovníci, MVO, spotrebiteľské organizácie) s cieľom definovať prekážky a spôsob zachovania pevnej priemyselnej a vedomostnej základne	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať rozvoj spolupráce a partnerstva s univerzitným, podnikateľským prostredím a mimovládny prostredím, vytvárať podmienky pre transfer technológií • V rámci <i>RIS KSK</i> spolupracovať pri vytváraní nástrojov strategickej inteligencie hodnotových sietí, clustrov a združení pre jednotlivé odvetvia s cieľom zachovania konkurencieschopnej priemyselnej základne • V rámci <i>RIS KSK</i> podporovať budovanie vedomostnej základne podporou realizácie aktivít programu MINERVA 2
7.5.6. Vytvárať podmienky pre posilňovanie priemyselnej konkurencieschopnosti (rozvoj ľudských zdrojov, ekonomická stabilita, infraštruktúra, podnikateľské a regulačné prostredie), posúdiť účelnosť právnych predpisov na konkurencieschopnosť	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať a iniciovať rozvoj ľudských zdrojov doplnením vzdelávacích programov o podnikateľské vzdelávanie na základných a stredných školách (sústredenie na procesné aspekty zakladania a riadenia firiem, ale aj na zvyšovanie zručností ako je iniciatívnosť, podnikavosť, kreativita, prijímanie rizika a schopnosť plánovať a riadiť projekty zamerané na dosiahnutie konkrétnych cieľov)
7.5.7. Zvyšovať kvalitu služieb energetickej, dopravnej a komunikačnej infraštruktúry pre zvýšenie konkurencieschopnosti priemyslu, zlepšovaním služieb pre podniky prispievať k lepšej konkurencieschopnosti	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>príslušných stratégií a koncepcií KSK</i> podporovať a spolupracovať na zvyšovaní konkurencieschopnosti a energetickej bezpečnosti realizáciou politík, stratégií a koncepcií na národnej i regionálnej úrovni pre zvyšovanie kvality služieb v oblasti energetickej, dopravnej a komunikačnej infraštruktúry • Podporovať a presadzovať dodržiavanie harmonogramu prípravy a výstavby diaľnic

	a rýchlostných ciest v záujme ukončenia diaľničného prepojenia v smere východ – západ ako predpokladu pre znižovanie regionálnych rozdielov a lepšie využívanie potenciálu územia
7.5.8. Riešiť označené kritické miesta v oblasti dopravy a cezhraničné prepojenie energetických rozvodných sietí	• Podporovať riešenie kritických miest v oblasti dopravy
7.5.9. Podporovať „inteligentnú špecializáciu“ s cieľom vytvárať klastre a zlepšiť inovačnú výkonnosť regiónov	• V rámci <i>RIS KSK</i> realizovať výstavbu Regionálneho inovačného centra KSK
7.5.10. Využívať Európsky sociálny fond pre zvyšovanie kvalifikácií a reštrukturalizáciu priemyslu	• Spolupracovať a podporovať využitie fondu ESF pre uvedené účely
7.5.11. Koordinovať politiky v oblasti environmentálnych technológií s cieľom maximalizovať súčinnosť pri zavádzaní technológií vr. politík na podporu dopytu najmä v oblasti environmentálnych inovácií	• Vypracovať <i>stratégiu dekontaminácie územia od PCB látok</i>
7.5.12. Podporovanie technológií a výrobných metód, ktoré znižujú využívanie prírodných zdrojov a zvyšovanie investícií do zachovania prírodného bohatstva	• V rámci <i>Akčného plánu v sektore obnoviteľných zdrojov energie</i> spolupracovať s MH SR, MŽP SR, s univerzitami a SAV pri odstraňovaní inštitucionálnych, technologických a finančných bariér a pre lepší prístup k surovinám a výrobkom zásadného významu (projekt Geoterm, podpora zvyšovania efektívnosti ťažobného priemyslu, efektívne využívanie surovín a i.)
7.5.14. Zvýšenie konkurencieschopnosti európskeho odvetvia cestovného ruchu	• Iniciovať realizáciu sociálno-inovačných opatrení na regionálnej úrovni zameraných na zvyšovanie kvality poskytovaných služieb v záujme rastu konkurencieschopnosti odvetvia cestovného ruchu

6. Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta

7.6.1.Uplatňovať vnútroštátne postupy vedúce k flexiistote (flexibilné a spoľahlivé zmluvné dojednania, aktívne politiky trhu práce, celoživotné vzdelávanie a moderné systémy sociálneho zabezpečenia)	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať model flexiistoty, ktorý ovplyvňujú: <ul style="list-style-type: none"> - aktívna politika trhu práce efektívne pomáhajúca ľuďom čo najrýchlejšie preklenúť zmeny z nezamestnanosti do nového zamestnania; - spoľahlivé a zodpovedajúce systémy celoživotného vzdelávania na zabezpečenie nepretržitej prispôsobivosti a zamestnatelnosti pracovníkov, - moderné systémy sociálneho
---	--

	<p>zabezpečenia, ktoré kombinujú poskytovanie primeranej podpory príjmu s potrebou uľahčiť mobilitu na trhu práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podporovať posilnenie dvoch kľúčových oblastí sociálnej politiky: podporu integrovaného prístupu k najviac zraniteľným a potrebu flexiistoty
7.6.2. Znížiť segmentáciu trhu práce (primárny a sekundárny trh práce) a uľahčiť zosúladienie profesionálneho a rodinného života	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať vypracovanie stratégie pre podporu primárneho trhu práce; na primárnom trhu práce podniky hľadajú stály káder aktívnych pracovníkov pre zabezpečenie dlhodobého fungovania firmy a kontinuity; sekundárny trh práce ponúka dočasné formy zamestnania a sezónnej práce, umožňuje podnikom znižovať náklady príp. zaistiť flexibilitu; primárny trh práce teda poskytuje stály pracovný pomer a plat, zatiaľ čo pre sekundárny trh je charakteristická ponuka dočasného zamestnania, nízke mzdy a zlé pracovné podmienky (segmentácia – t.j. primárny a sekundárny trh práce)
7.6.3. Skúmať a monitorovať účinnosť daňových a sociálnych systémov, brať ohľad najmä na ľudí s nízkym vzdelaním a odstraňovať prekážky, ktoré odrádzajú ľudí od samostatnej zárobkovej činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracovať pri monitorovaní uvedenej oblasti v rámci <i>Stratégie pre deklasované skupiny obyvateľov v KSK</i>
7.6.4. Podporovať nové spôsoby nastolenia rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom a politiky zamerané na aktívne starnutie, podporovať rodovú rovnosť	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracovať pri hľadaní nových spôsobov nastolenia rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, podporovať rodovú rovnosť
7.6.5. Podporovať a monitorovať účinné uplatňovanie sociálneho dialógu	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať, iniciovať monitorovanie a podľa potreby sa aktívne zapájať do sociálneho dialógu dvoch základných skupín – zamestnancov a zamestnávateľov pôsobiacich v ekonomike pri rokovaní o podmienkach vzájomného fungovania s cieľom dosiahnuť sociálny zmier
7.6.6. Podporovať vykonávanie európskeho rámca pre kvalifikáciu prostredníctvom vytvárania vnútroštátnych rámcov pre kvalifikáciu	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať realizáciu Národnej sústavy povolání s cieľom harmonizovať dopyt a ponuku na trhu práce a aktívne sa podieľať na činnosti sektorových rád pre trh práce; vytvoriť informačný systém pre verejnosť; v rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> skvalitniť systém celoživotného vzdelávania v súlade s Národnou sústavou povolání a národnými štandardmi zamestnaní • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK</i>

	<p>a <i>Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať zmeny v odbornom vzdelávaní a príprave – realizovať krátkodobé kurzy v rámci odborného vzdelávania pre získanie výučného listu bez požiadaviek na vysokú úroveň všeobecných vedomostí; Podporovať vývoj modulov pre nadobudnutie zručností na základné ovládanie remesla za obdobie 6 – 12 mesiacov</p> <ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať a iniciovať zavedenie systému interného a externého hodnotenia kvality absolventov (interné je samohodnotenie; externé hodnotenie je akreditácia pri vstupe a výstupe); akreditácia je potvrdenie o splnení podmienok požadovanej kvality vzdelávania poskytovaného školou
7.6.7. Zabezpečiť, aby znalosti nevyhnutné na začlenenie sa do ďalšieho vzdelávania a trhu práce boli získané a uznané v rámci všeobecného, odborného a vyššieho vzdelávania ako aj vzdelávania dospelých vrátane neformálneho a informálneho vzdelávania	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať uznávanie všetkých foriem vzdelávania vr. neformálneho a informálneho vzdelávania; podporovať iniciatívy, aby kvalitné počiatočné vzdelávanie a odborná príprava boli dopĺňané prostredníctvom účinných stimulov celoživotným vzdelávaním, ako aj príležitosťami na vzdelávanie v rámci „druhej šance“
7.6.8. Vytvárať partnerstvá medzi vzdelávaním/odbornou prípravou a zamestnaním najmä prostredníctvom zapojenia sociálnych partnerov do poskytovania vzdelávania a odbornej prípravy	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať spoluprácu so sociálnymi partnermi a podnikmi pre zlepšenie prístupu k odbornej príprave, posilniť vzdelávanie a profesionálne poradenstvo v spojení so systematickými informáciami o nových pracovných príležitostiach • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> podporovať diskusiu o transformácii odborného vzdelávania a prípravy, o požiadavkách trhu práce na pracovnú silu, resp. po akých kompetenciách je dopyt na jednotnom trhu práce EÚ • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na</i>

	<p>školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK v rámci COV pri stredných odborných školách na úrovni zriaďovateľa posilniť tvorbu partnerstiev medzi svetom vzdelávania/odbornej prípravy a svetom práce, predovšetkým pomocou zapojenia sociálnych partnerov do plánovania poskytovania vzdelávania a odbornej prípravy (napr. v rámci spolupráce s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny spracovať podľa požiadaviek trhu práce akreditované programy na vzdelávanie)</p>
7.6.9. Prognózovať požadované zručnosti pre zladenie ponuky vzdelávania/odbornej prípravy a dopytu po zručnostiach	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK, Koncepcie odborného vzdelávania na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> spolupracovať pri prognóze požadovaných zručností v rámci spolupráce so zamestnávateľmi a zamestnávateľskými zväzmi s cieľom implementovať požiadavky trhu práce do rozvoja zručností, ako aj do vzdelávacích programov škôl v záujme lepšieho uplatnenia na trhu práce
7.6.10. Zabezpečiť kvalitné poradenské služby v oblasti zamestnanosti	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i> spolupracovať pri vytváraní sietí poradenských služieb v oblasti zamestnanosti
7.6.11. Využiť potenciál prisťahovalcov na naplnenie potrieb európskeho trhu práce	
7.6.12. Zlepšovať kvalitu pracovných miest a vytvárať lepšie pracovné podmienky	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať zlepšovanie kvality pracovných miest a vytvárania lepších pracovných podmienok
7.6.13. Vytvárať podmienky pre zlepšenie zamestnávania dlhodobo nezamestnaných selektívnym znižovaním nemzdových nákladov práce a realizovať dobre ciele dotácie na zamestnancov	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať novelu zákona o službách zamestnanosti a zavedenie príspevku na podporu zamestnávania v programe medzitrhu práce (medzitrh práce spája pracovný pomer so súčasným poberaním dávky v hmotnej núdzi od štátu) v záujme zníženia nezamestnanosti, najmä dlhodobej nezamestnanosti • Podporovať realizáciu opatrení vyplývajúcich z monitorovania výsledkov integrácie dlhodobo nezamestnaných občanov a ďalších skupín znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na trh práce na základe programu medzitrhu práce
7.6.14. Budovať informačnú základňu pre trh práce	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Koncepcie práce s mládežou KSK a Stratégie rozvoja ľudských zdrojov KSK</i>

	spolupracovať pri budovaní informačnej základne pre trh práce
7.6.15. Zriadenie farmárskych trhov a logistického centra pre agrokomodity	<ul style="list-style-type: none"> • Pripraviť podmienky a realizovať zriadenie farmárskych trhov a logistického centra pre agrokomodity; prispieť k rozvoju a zachovaniu domácej poľnohospodárskej produkcie v danom regióne ako aj k vytváraniu nových pracovných miest a podpore rozvoja vidieka; spotrebiteľia svojím dopytom a prostredníctvom logistického centra budú priamo ovplyvňovať domácu produkciu potravín na kvalitatívnej a kvantitatívnej úrovni.

7. Európska platforma boja proti chudobe

7.7.1. Podporovať zdieľanú kolektívnu a individuálnu zodpovednosť v boji proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Stratégie pre deklasované skupiny obyvateľov KSK</i> hľadať riešenia v uvedenej oblasti
7.7.2. Stanoviť a uplatňovať opatrenia zamerané na riešenie osobitných okolností mimoriadne ohrozených skupín (napr. rodín s jedným rodičom, menšín, Rómov, ľudí so zdravotným postihnutím a ľudí bez domova), sociálne zabezpečenie a realizovať efektívne antidiskriminačné politiky	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorovať na stredných školách a venovať pozornosť negatívnym javom ako je šikanovanie a ponižovanie súvisiace s chudobou a sociálnym vylúčením a viesť žiakov k aktivitám smerujúcim k pomoci týmto sociálnym skupinám • V rámci <i>Stratégie pre deklasované skupiny obyvateľov KSK</i> hľadať riešenia pre uvedené problémy súvisiace s riešením problému sociálneho vylúčenia • Podporovať iniciatívy a bojovať proti sociálnemu vylúčeniu, podporovať posilnenie postavenia ľudí a zvýšiť ich účasť na trhu práce; je potrebné zlepšiť systémy sociálnej ochrany, politiky celoživotného vzdelávania a aktívneho začlenenia s cieľom vytvárať pre ľudí príležitosti v rôznych etapách ich života a chrániť ich pred hrozbou vylúčenia
7.7.3. Využívať systémy sociálneho zabezpečenia a dôchodkové systémy s cieľom poskytnúť primeranú podporu príjmu a zabezpečiť prístup k zdravotnej starostlivosti	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Stratégie pre deklasované skupiny obyvateľov KSK</i> iniciovať posúdenie primeranosti a udržateľnosti systémov sociálnej ochrany a dôchodkových systémov, stanovenie spôsobov pre zabezpečenie lepšieho prístupu k systémom zdravotnej starostlivosti • Podporovať modernizáciu systémov sociálneho zabezpečenia, dôchodkových systémov a prístup k zdravotnej starostlivosti s cieľom, aby sa

	zabezpečilo ich využívanie pre poskytnutie primeranej podpory príjmu a posilnenie sociálnej súdržnosti pri súčasnom zabezpečení finančnej udržateľnosti
7.7.4. Realizovať Európsku platformu boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, ktorá sa dotýka oblastí:	
<ul style="list-style-type: none"> - plnenie činností v rámci celého spektra politík (prístup k zamestnaniu, sociálna ochrana a prístup k nevyhnutným službám, vzdelávanie mládeže, migrácia a integrácia migrantov, sociálne začlenenie a antidiskriminácia, sektorové politiky – dostupnosť využívania IKT, dostupnosť finančných služieb, predchádzanie energetickej chudobe) 	<ul style="list-style-type: none"> • Podporovať programy integrácie detí z marginalizovaných skupín do štandardného školského prostredia spojené s ich podporou; dôraz by mal byť kladený na finančnú podporu prístupnosti vzdelania pre deti z chudobných rodín prostredníctvom štipendií a obdobných nástrojov. • Spolupracovať pri plnení uvedených politík
<ul style="list-style-type: none"> - výraznejšie a efektívnejšie využívanie fondov EÚ na podporu sociálneho začlenenia (ESF, program PROGRESS – poskytovanie mikroúverov, ERDF, EPFRV – rozvoj vidieka, rámcový výskumný program) 	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracovať pri tvorbe programov a pri využívaní uvedených fondov EÚ
<ul style="list-style-type: none"> - podpora sociálnych inovácií (inovácia a modernizácia sociálnych politík) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vypracovať <i>Stratégiu pre deklasované skupiny obyvateľov KSK</i>
<ul style="list-style-type: none"> - práca vo forme partnerstiev a využívanie potenciálu sociálneho hospodárstva (národné, regionálne a miestne orgány, sociálni partneri, MVO...; využívanie potenciálu sociálneho hospodárstva a zdokonalenie právneho a administratívneho rámca a pravidiel pre jeho fungovanie, dobrovoľnícka práca, nadácie) 	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci <i>Stratégie pre deklasované skupiny obyvateľov KSK</i> navrhnuť využitie potenciálu sociálneho hospodárstva